Et uidi celū nouū & terrā nouā.
Et effundit mihi fluuiū aquæ uitæ splendidū.

EXPLICANT CAP.

INCIPIT LIB APOCALIPSIS

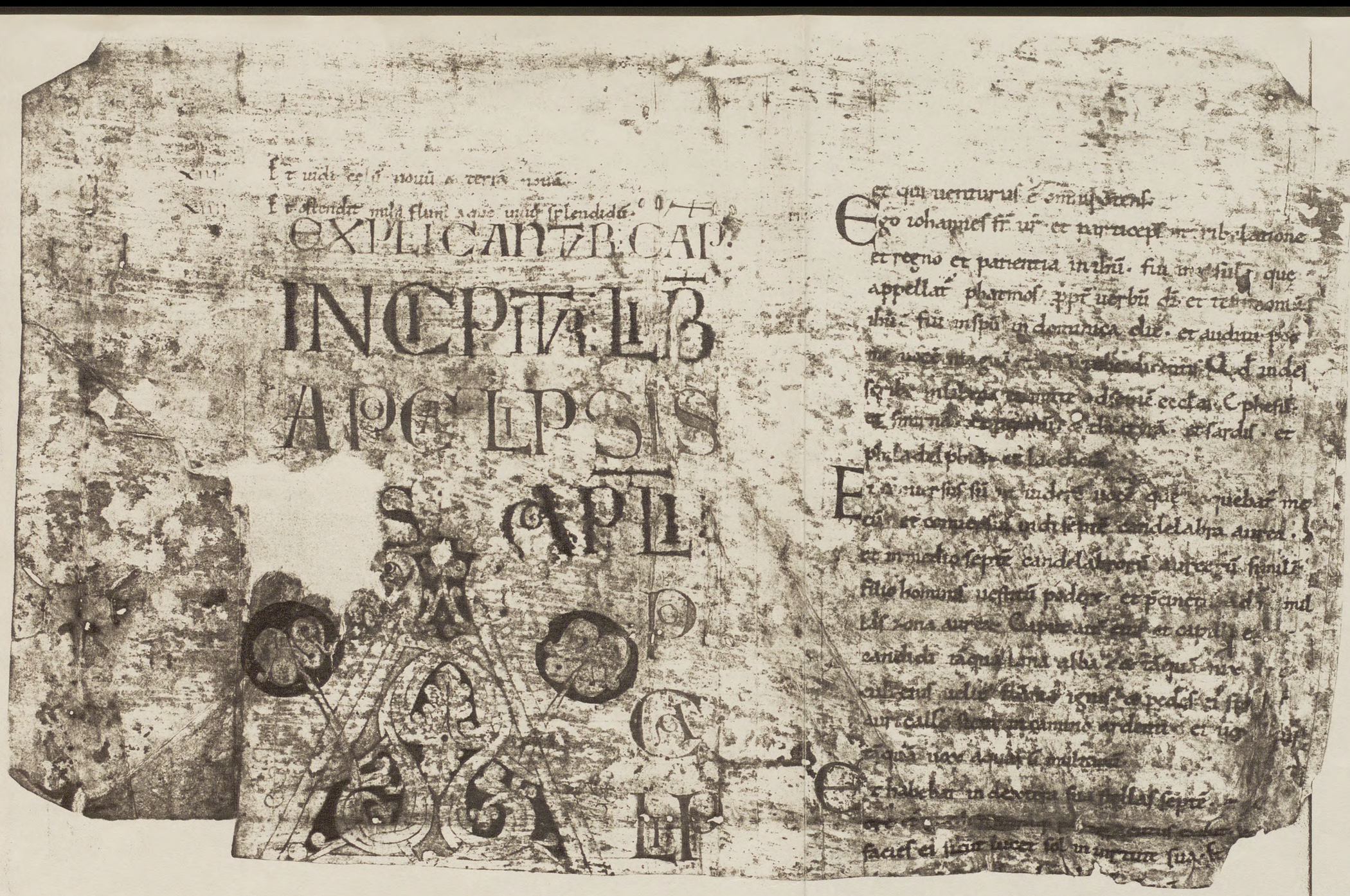

Et qui uenturus est omnipotens.

Ego iohannes frr uř et particeps in tribulatione
et regno et patientia in ihū. fui in insula que
appellat pharmos ppt uerbū dī et testimoniū
ihū. fui in spū in dominica die. et audiui post
me uocē magnā tubæ dicentis. Quod uides
scribe in libro & mitte ad septē eccias. Ephesi
et smirnā et pergamū & thiatirā. et sardis. et
philadelphiā et laodiciā.

Et conuersus sū ut uiderē uocē quę loquebat mecū
et conuersus uidi septē candelabra aurea.
et in medio septē candelabrorū aureorū similē
filio hominis uestitū podere. et precinctū ad mam
mas zona aurea. Caput autē eius et capilli ei
candidi tanquā lana alba & tanquā nix. et
oculi eius sicut flamma ignis. et pedes ei simi
aurichalco sicut in camino ardenti. et uox
illius quasi uox aquarū multarū.
Et habebat in dextera sua stellas septē. et
de ore ei
gladius utrāq; parte acutus exibat. et facies ei sicut sol lucet in uirtute sua.

Virgil
Aen 3
Fragm. Sloan
Frgm.

Universitätsbibl. Dresden A. Fragm. olim Syn.

et qui uenturus est omnipotens.

Ego iohannes frr̃ ur̃ et nr̃ particeps in tribulatione
et regno et patientia in ihũ. fui in insula que
appellat̃ pathmos ꝓpt̃ uerbũ dei et testimoniũ
ihũ. fui in spũ in dominica die. et audiui post
me uocẽ magnã tanq̃ tube dicentis. Quod uides
scribe in libro et mitte ad septẽ ecclias. Ephesi
et smirnã. et pergamũ. et thiatiram. et sardis. et
philadelphiã. et laodiciã.

Et conuersus sũ ut uiderẽ uocẽ que loquebat̃ me
cũ. et conuersus uidi septẽ candelabra aurea.
et in medio septẽ candelabrorũ aureorũ similẽ
filio hominis uestitũ podere. et precinctum ad mam
millas zona aurea. Caput aut̃ eius et capilli ei
candidi tanq̃ lana alba. et tanq̃ nix. et
oculi eius uelut flamma ignis. et pedes eius simi
aurichalco sicut in camino ardenti. et uox
illius tanq̃ uox aquarũ multarũ.

Et habebat in dextera sua stellas septẽ.
et
facies eius lucet sol in uirtute sua.

Liber P[illegible]
et in Hasfo[illegible]

[illegible] aut uoi uolo facere[illegible] omā. qm

[illegible] vlm. xpm dnm nrm. gta. magnificentia. ma

Wiązby Dóż. A

Tregun. olim Lyncker

FRAGMENT

Baunach

abgelöst von "Register über den Erbzins auch an der pfarr Baunach" (ca. 1580).

Originalgröße

<Plenarmissale>

modi non ē lex. Qui aūt ſt̄ xp̄i carnem ſuam
crucifixerūt cū uitiis et concupiſcentiis. GRD
num ē confiteri. V Ad dād nunciandum. Ā ē v ia
V Quoniam deus magnus dominus et rex magnus ſuper
omnem terram. Seq̄ſc̄i euāg. ſcdm lucam
In illo tēp̄r. Dum iret ih̄c in hieruſalē. transie
bat p̄ medium ſamariā et galileā. Et cū ingre
derē quoddā caſtellū occurrerunt ei decem
uiri leprōſi. Qui ſteterunt alonge. et leuauerūt
uocē dicentes. Ihū p̄ceptor miſerere nr̄i. Quos
ut uidit dixit. Ite oſtendite uos ſacerdotibus.
Et factū ē. dū irent mundati ſt̄. Vnus aūt exillis
ut uidit quia mundatus ē. regreſſus ē cū mag
na uoce. magnificans dm̄. Et cecidit in faciem
ante pedes eius. gratias agens. Et hic erat ſama
ritanus. Reſpondens aūt ih̄c dixit. Nonne de
cē mundati ſt̄. et nouē ubi ſunt. Non ē inuen
tus qui rediret et daret gloriā deo. niſi hic ali
enīgena. Et ait illi. Surge uade. quia fides tua
te ſaluum fecit. In mittit angelus domini SCRE

Winzby. Dioza. Fragm. von Register Barnach

Propitiare dne populo tuo ppitiare muneribus
ut hac oblatione placatus · et indulgentiam
nobis tribuas · et postulata concedas · P dñm nr̄m ihm xp̄m · Qui tecum
Sumptis dñe cēlestibus sacramentis · ad redemptionis
onis ętne q̄s ꝓficiamus augmentū · P eūdē dñm nr̄m ihm xp̄m · Qui tecum
FRS · Solite augū ducere cū infidelib; ad ecclesiā
Quę cū participatio iusticię cū iniquitate · aut
quę societas luci ad tenebras · Quę aut conuen
tio xp̄i ad belial · aut quę pars fideli cū infideli ·
Qui aut consensus templo dei cū idolis · Vos enim
templū dei uiui · sicut dicit dns · Quō inhabitabo in
illis et inambulabo · et ero illor̄ dūs · et ipsi erunt
mihi populus · Ppt̄ q̄d exite de medio eor̄ · et se
paramini dicit dns · et immundū ne tetigeris · et ego
recipiā uos · Et ero uobis in patrē · et uos eritis mi
hi in filios et filias · dicit dns omp̄s · Has igit̄ ꝓmissi
ones habentes carissimi · mundemus nos ab omi in
quinamento carnis et sp̄s · ꝓficientes sanctificationem
in timorē dei · P ihm xp̄m · dnm nr̄m · Sedm marcū ·
In illo tempore · venit ad ihm leprosus deprecans eū · et

Winzig, Vita, Fragm. im Schutzbl. d. Pfarre Karbach

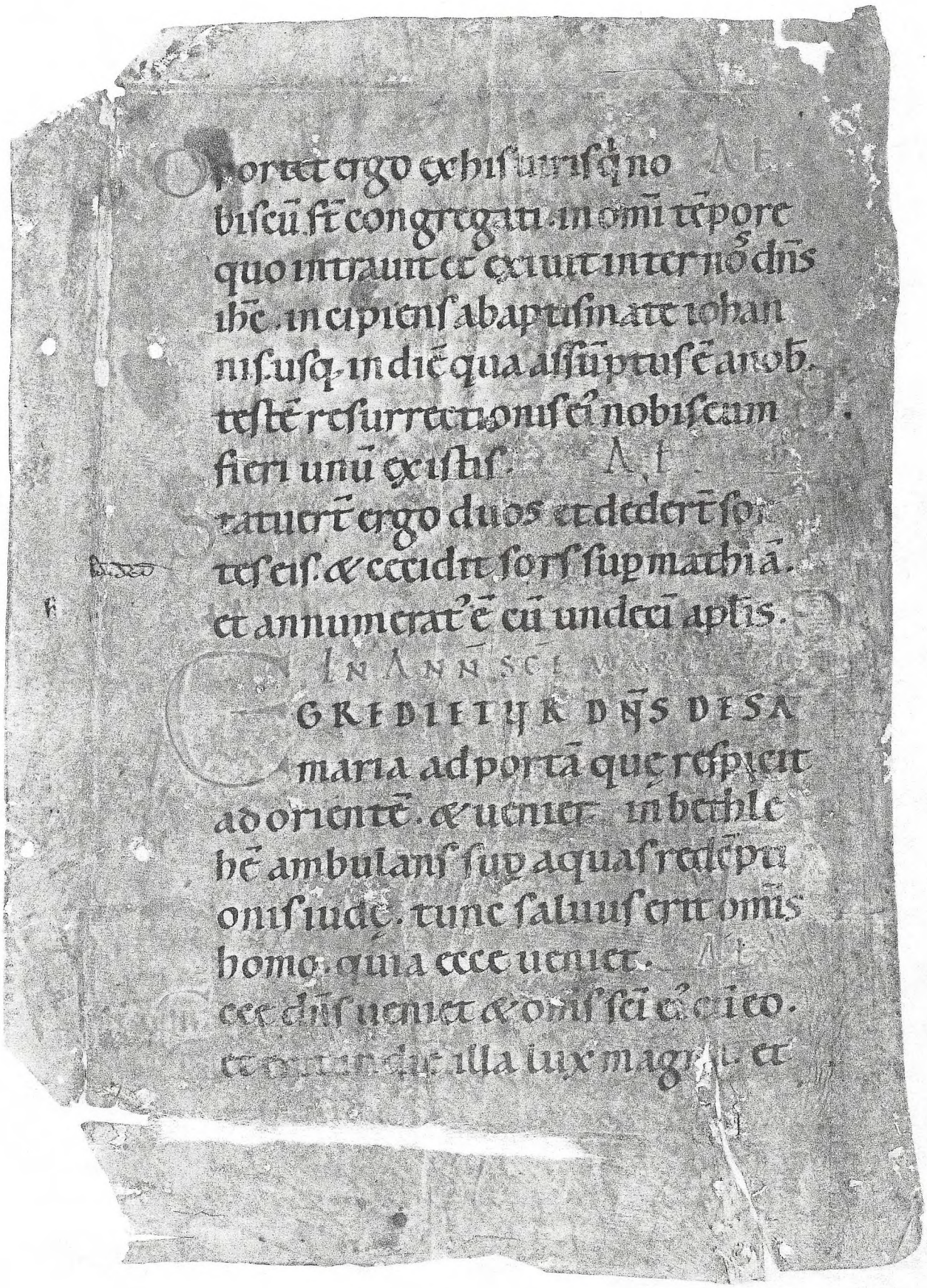

Oportet ergo exhis unum q̃ no
biscū fr̃ congregatu. in omī tẽpore
quo intrauit et exiuit inter nos dñs
ih̃c. incipiens a baptismate iohan
nis usq; in diē qua assūptus fē a nob.
testē r̃surrectionis fē nobiscum
fieri unū ex istis. Al.
statuer̃ ergo duos et dedert sor
tes eis. & cecidit sors sup mathiā.
et annumerat' ē cū undecī aplis.

IN ANNSCI M

GREDIETUR DNS DE SA
maria ad portā quę respicit
ad orientē. & ueniet in bethle
hē ambulans sup aquas redēpti
onis iudę. tunc saluus erit omis
homo. quia ecce uenit.
ecce dñs uenit & omīs scī ē cū eo.
et erit in die illa lux magna. et

FRAGMENT

Karbach

(abgelöst vom Zehentbuch
des Pfr. Karbach 1649-1695)

Originalgröße

NVIS NA[illegible] DNI.

ROPTER SYON

NON TACEBO. ET PROPTER

Hierlm non quiescā: donec egredi
atur ut splendor iustus eius: et sa
tor eius ut lampas accendatur. Ad
Non uocaberis ultra derelicta: nec
tua nūuocabit amplius desolata: sed uo
caberis uoluntas mea in ea: et terra tua
inhabitabit̄ ea: quia complacuit dño in te.
Pau' ser⁹ ihū xpi uocatus
apls segregat' in euangliū dei. qd an
te promiserat p̄ phetas suos in scripturis
sanctis de filio suo. qui factus est ei ex
semine dauid secm̄ carnē. Ad
uertite dñm omnis terra: qui
iustificā aute eius operam. dñs iustus
in medio terre: et facies mquitatem.

[illegible]

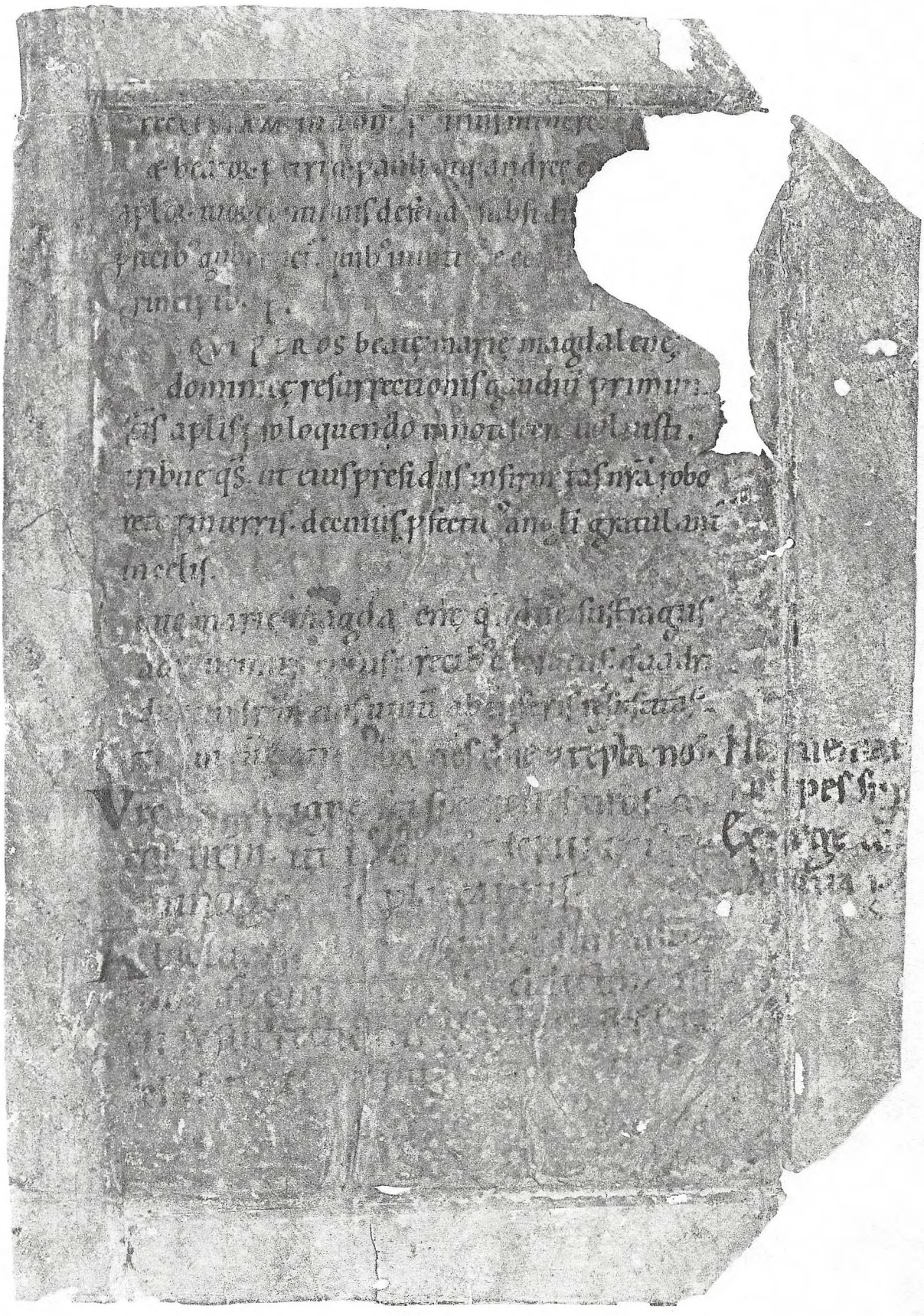

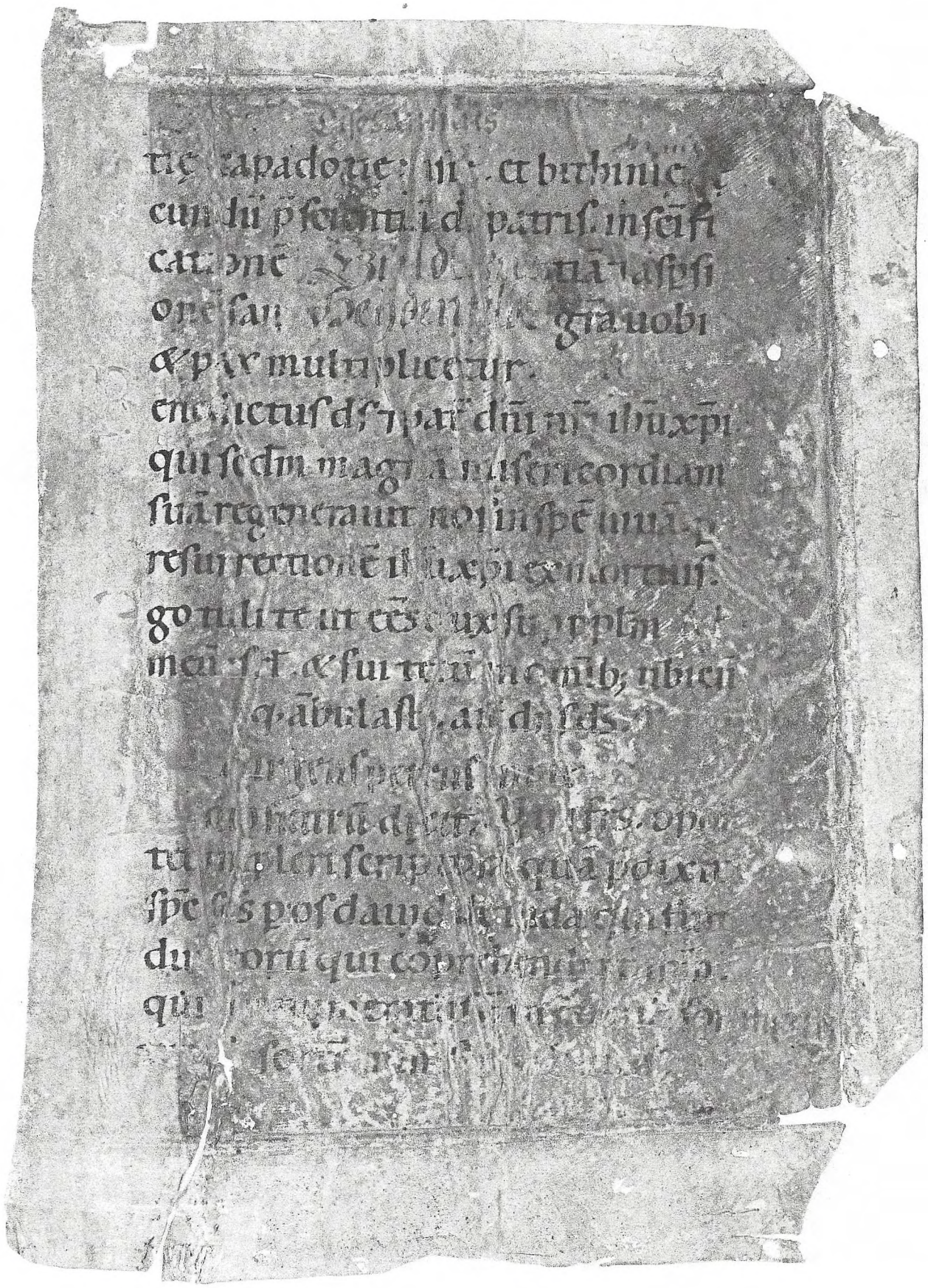

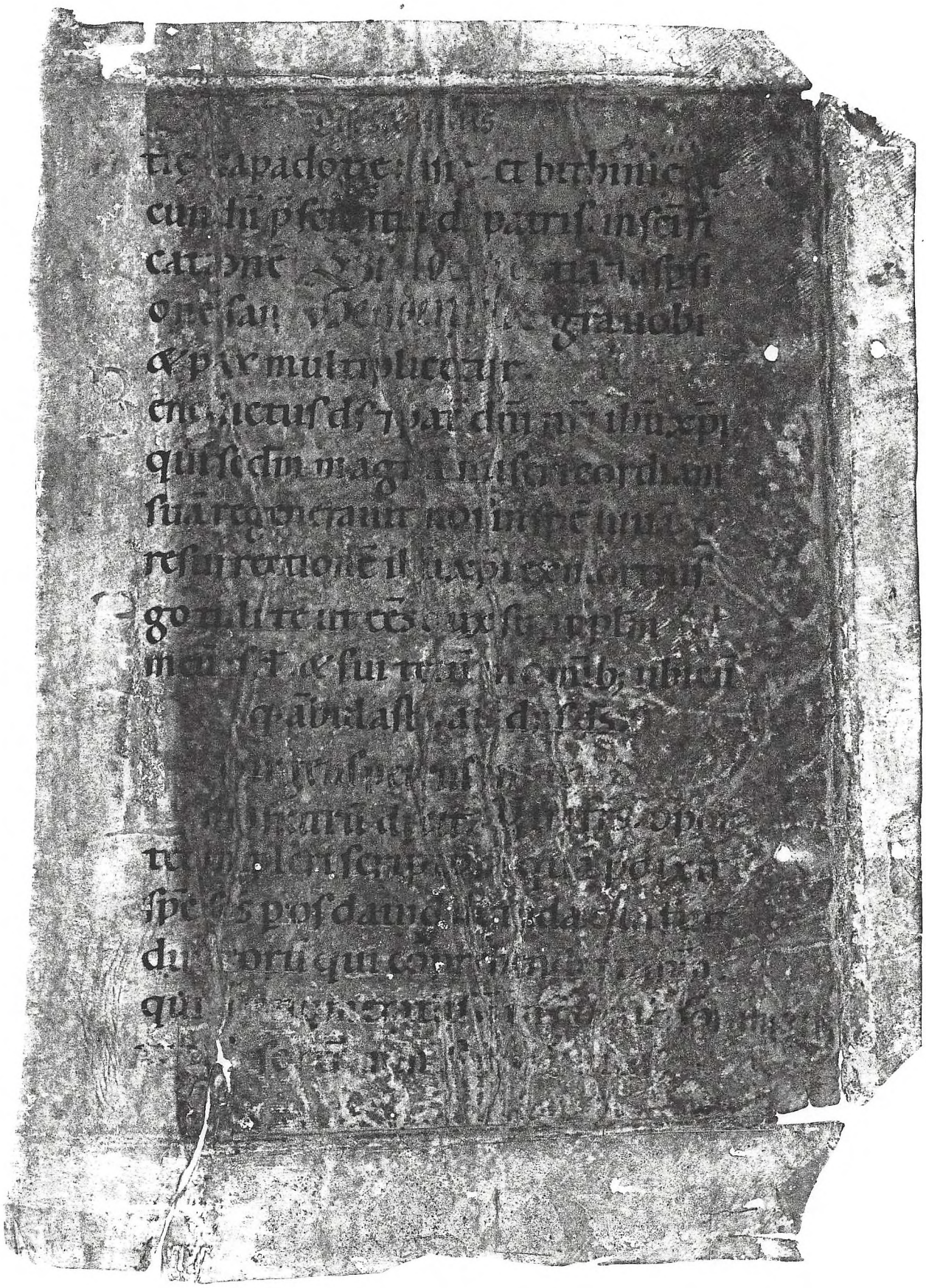

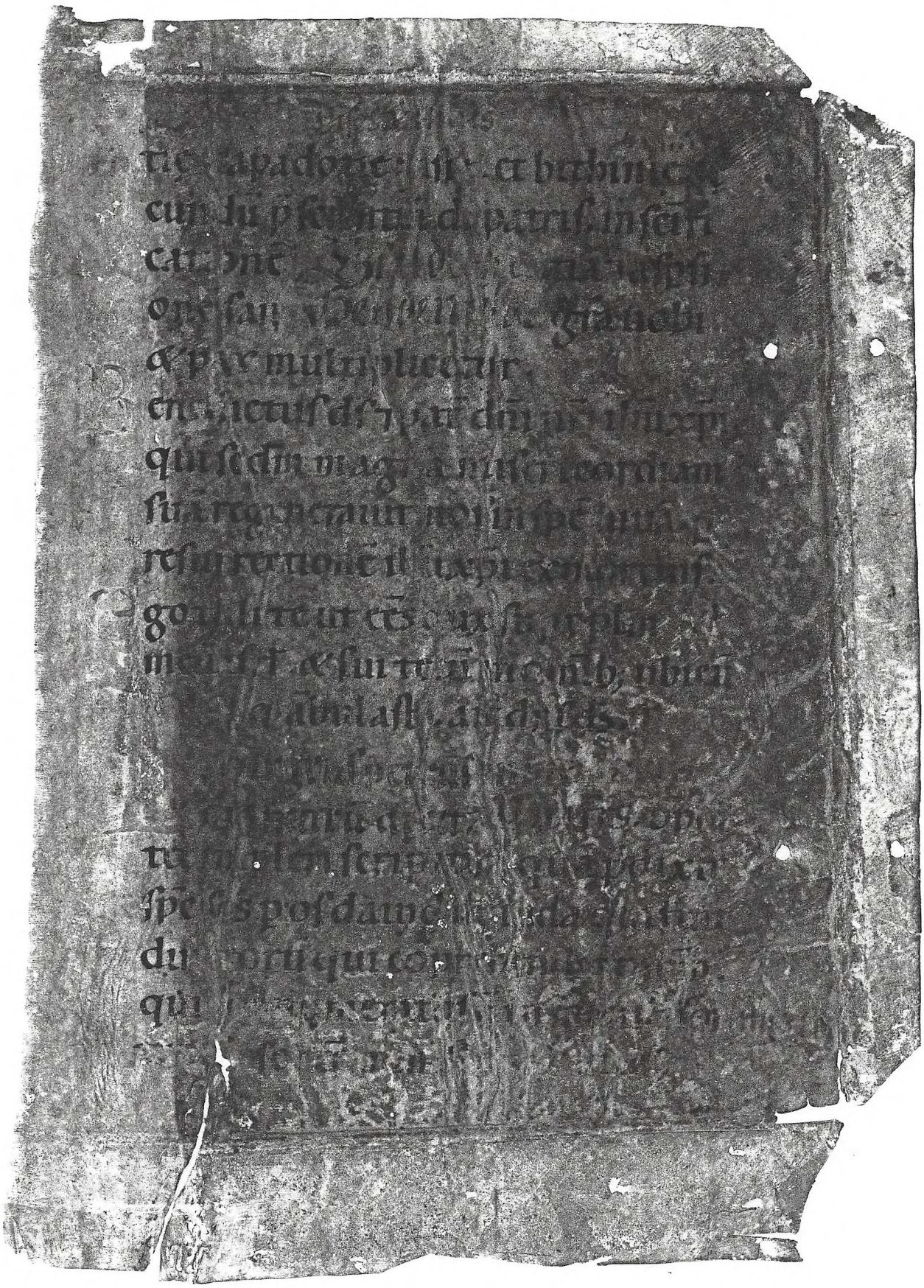

IX 13

(München HSTA?)
Würzbg SIA
DH II. 5a 1 Würzbg
1002 Juli 10
Notar EB

In nomine sancte et individue trinitatis. Henricus divina favente clementia rex. Si petitionibus fidelium benigne

priorum consuetudinem excercemus. et alios ad fidelitatem nobis exhibendam incitamus. Proinde noverit omnibus fidelibus nris. presentis

fidelis nro Heinrico videlicet wirzeburgensi ecclesie epo. quendam cobbetum in loco qui dicitur Sebegonesheim. in pago Motaha

ticque tenendum concessimus. cui omnibus eidem cobbete pertinentibus. inquibuscumq; villis vel pagis. sive territoriis et comitatibus. id est

terris cultis et incultis. pratis pascuis sive compascuis. silvis. foresti. venationibus. vineis. vinetis. aquis aquarumq; decur

sibus ceteris quibuslibet modo vocari possunt appendiciis. et finibus. Volentes quoque ut predictus venerabilis antedictus Heinri

cus hec omnia possideat. vel quicquid sibi proprio compendio libuerit faciendi. Et ut hec nra. auctoritas. firmior

perpetuo roboretur. sigilli nri. impressione insigniri. iussimus.

RIX

Notar EB

Fk 13

[illegible] dilectus fidelis Chuonradus rex. Sit autem notum fidelium sanctae dei aecclesiae nostrorumque praesentium [illegible] quia

exhibendum iniungimus. Proinde notum sit omnibus fidelibus nris presentibus atque futuris. quoniam nos petitionem Cunigundae dilectae coniugis nrae

dam quandam in loco qui dicitur Selegonestat. in pago Motachgouue. et in comitatu comitis Cuonradi. et hoc regale precepimus ut

nentibus. in quibus cumq; uillis uel pagis. siue territoriis et comitatibus. idest mobilibus et immobilibus. seruis et ancillis. ingenuis et tributalibus. areis. aedificiis. agris.

is. foresta. uenationibus. uineis. uineti. aquis aquarumq; decursibus. piscationibus. molendinis. uiis et inuiis. exitibus et reditibus. quaesitis et inquirendis.

ensilibus. Corroborare quoque placuit precibus uenerabilis amici dei Heinrici. liberum deinceps abbatiae omnibus diebus uitae suae habeat potestatem usu

di libere faciendi. Et ut haec nra traditionis auctoritas. stabilis et inconuulsa permaneat. hanc praecepti paginam inde conscriptam manu

Würzbg StA
DH II 5a
1002 Feb 15

IV 3

…ctum perducimus. Et uenerabilem regum priorum consuetudinem exercemus. Alios ad fidelitatem nobis exhibendam incitamus. Proinde notum sit omnibus fideli…

…et futuris. qualiter nos per intuentum Cunigundę dilectę coniugis nostrę fideli nostro Heinrico uidelicet uuirceburgensis ecclę epo. quandam abbatiam in…

…ronostat. in pago Moinechgouue sita et in comitatu comitis tradidimus. Et per hoc regale preceptum perenni iure in proprium delegauimus. cu omi…

…nentibus. in quibuscuq; uillis uel pagis. siue territoriis Et comitatibus. idest mobilibus Et immobilibus. seruis Et ancillis. ingenuis Et tributalibus. cape…

…t. cultis Et incultis. pratis. pascuis. siue compascuis. siluis. foresti. uenationibus. uineis. uineti. aquis. aquarumq; decursibus. piscationibus. molendinis. uis. Et…

…ribus. quęsitis Et inquirendis. ac caeteris quę quolibet modo uocari possunt appendiciis. Et utensilibus. Eo tenore quatinus prefatus uenerabilis antis…

…successores eiusdem abbatiam in perpetuum potestatiue possideant. teneant. Et quicquid eis placuerit ad utilitatem suae eccle inde faciant. nra nrorumq; succes…

…rtalium contradictione in perpetuum longe remota. Et ut hęc nrę traditionis auctoritas stabilis & inconuulsa permaneat. hanc precepti paginam inde conscript…

DH II 56
Nachzeichnung
Würzb StA

PFFECHBLIS LIBER . BPPSTPLPRXM PRINCIPIS

pbatio
plutio penne

Sume priorum sup alpes treuir ubiq;
Quem tibi roma noua lege dat ecuerri

Pbaur medns
Pbaur Pbaur medns
Pbaur Pbaur medns

Würzb StA, Mgr. Bücher verschiedenen Inhalts 55

. Si quis voluerit dicere nra eō ad hūc de ligno scae crucis

rint : mox sanitati restituunt ℣ Qm ceteꝛa dicta domni bedę accipimus quare
non ista accapiamus in quibus narratur uirtus dni monstrata pueneꝛatio nem
scae crucis. ut bedam narret · & si ei credituꝝ fuerit poterit multa patrimonia scā
rum scripturaꝝ euellere quod absit . & si quis uoluerit succensere p̄sens factū . do
rebellis uidetur eē. qui hanc uirtutē p̄stitit ligno scae crucis ut non solū in p̄senti
uictoriā daret seruo suo . Sed etiā in sequenti tempore uirtutes exerceꝛet p me
ritū scae crucis. ut memoꝛatū est in p̄senti opere · Q si aliquis dixerit · quare
non adoꝛas asinū qui a in eo dns sedit siue ceteꝛa talia quae dns fecit corpoꝛe suo ·
secundū paruitatē meā respondeo · Quia non lego in auctoritate scoꝝ patrū
miracula & sanitates ex his monstrari sicuti uirtute scae crucis · & neq: me scio
p̄llā redeptū utp scam cꝛucem . Neq: diaboli artes ita p̄lla dissipatas utp ista .
neq: poꝛtas p̄llas inferni fractas utp istā · neq: animas iustoꝝ ductas in paradi
su utp istā · Diabol · & femina · & uir · & lignū scientiae boni & mali fuerunt
mucro p̄ditionis nrae · Non asinus non mulier emoꝛuo asa non lapis · Non pu-
teus in quo samaritana hauriebat aquā . & ceteꝛa talia · Sed non p̄ de hoc nasci.
nisi p fuisse & moꝛi · Non enī frustra dixit apls · Regnauit moꝛs ab adam usq:
ad moysen etiā in eos qui non peccauer̄ in similitudine p̄uaricationis ade
que est forma futuri · Forma futuri ade ita lego · Sicut primus adam causa
fuit mortis nrae & ita nob quinon manducauimus de ligno uitae · ita xp̄s est
causa uitae aēnae · Accessit diabolus ad adam p femina & occidit eū · Pulsa
uit ad hostiū ade · quando suggessit eue · Aperuit hostiū eua & p̄llā intra

qr
gradi tam a
uigo pepen
e. uu. e. lu
gnū sume
meaus
resta
um
cio
nu
s
nostr
non
sinu
pte
tu
t

Würzbg StA, Mzr. Bücher verzeichn. Inhalts 55

uita sollicita ẽ. et turbat̃ ergaplurima. Addextrum latus non habet. quia cont̃o
platiua uita quieta ẽ. Ser ipsam figurat̃ regina quae stat addextris. ipsa ẽ una
columba p̃fecta et proxima. Stat addextris. et nihil in se sinistrum habet. Largitas
brachiorum. largitatem et hilaritatem datoris demonstrat. Diaconus qui non ẽ
indutus dal matica casula legit circumcinctus. ut expedite possit ministrare. ut quia
suum est ire ad comitatum. ꝓpter instantes necessitates. Ipsa habet ꝓtusos sub
tus alis. q̃m xp̃m uult imitari qui lancea ꝓfossus ẽ in latere. et uult ut nos sequa
mur eius uestigia. qd̃ significat ꝓtusus in sinistro latere. DE TUNICA
QUAM SACERDOS INDUIT SUPER CAMISAM.

Sicut in camisa designatur castigatio corporis. Ita in tonica uirtutes intimae
quae ad solos sublimes ꝓtinent. De qua hieronimus in epla ad fabiolam. Haec
ipsa iacinctina tunica subucula nominat̃. et propriae pontificis ẽ. significatq.
rationem sublimium. non patere omnibus. sed maioribus atq. p̃fectis. Ipsa ẽ
interior. ipsaq. designat uirtutes animae quae non multis cognitae sunt. et quas sẽp
debet habere p̃fectus. Unde beda in tract̃atu sup lucam. quis etenim nescit
uiscera ẽẽ misericordiae benignitatem. humilitatem. patientiam. modestiam.
castitatem. fidem. spem. caritatem. et his similia sine ullatem porum int̃ capedine
a fidelibus ẽẽ seruanda. Ipsa non cingit̃. sed camisia ita ẽ fabre facta ut non im
pediat cursum nr̃m. administrationem. q̃m memoratae uirtutes liberum it̃ nobis
p̃bent ad contemplationem dī. Camisia angulo continentiae constringit̃. pre
cipiente dn̄o. Sint lumbi uri p̃cincti. utpote duae uirtutes. Id ẽ. oboedientia mandī. &

Würzbg StA, Mzr. Bücherversch. Julasth 55

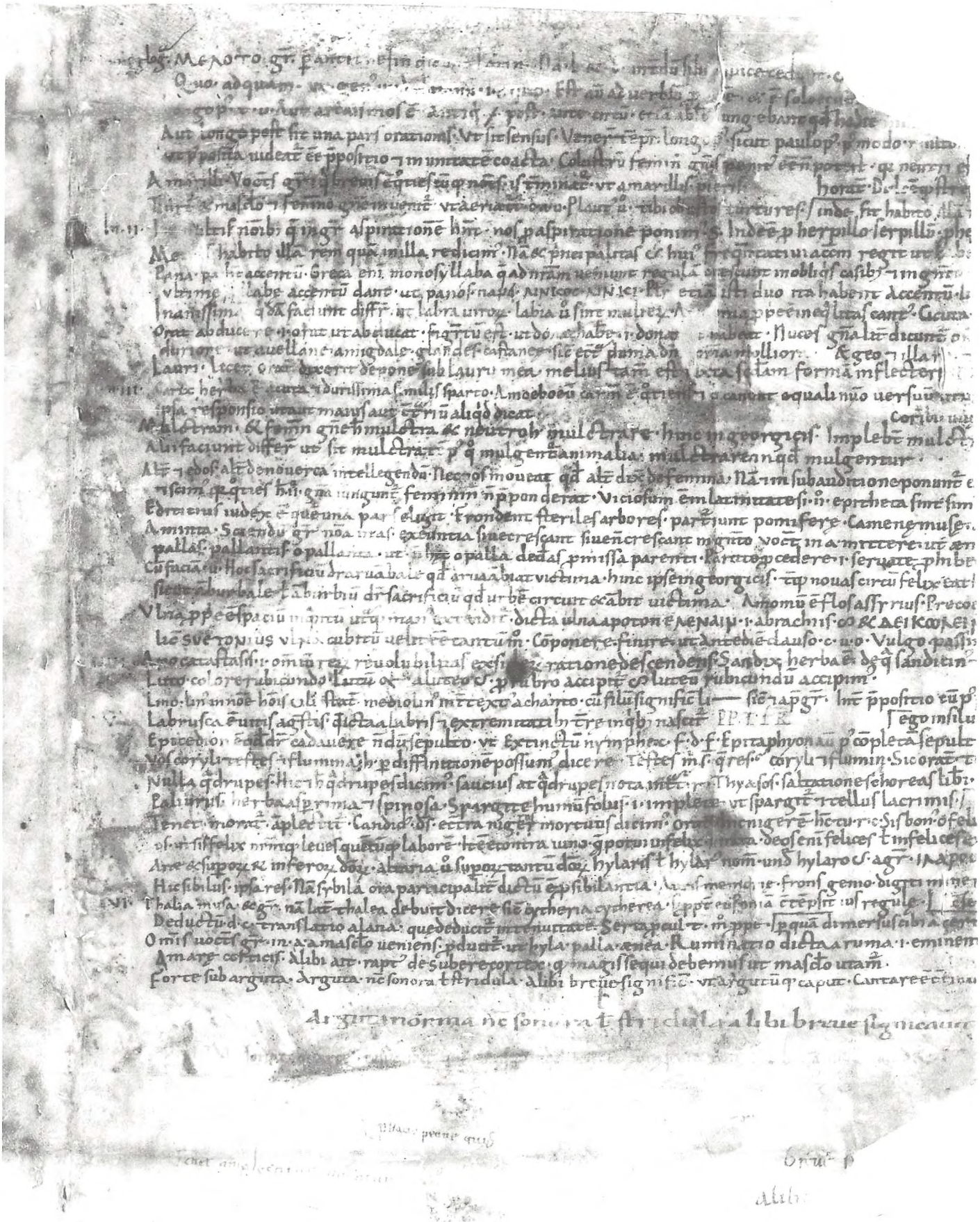

Würzbg StA, Wzr. Manuskripte slg 176

176

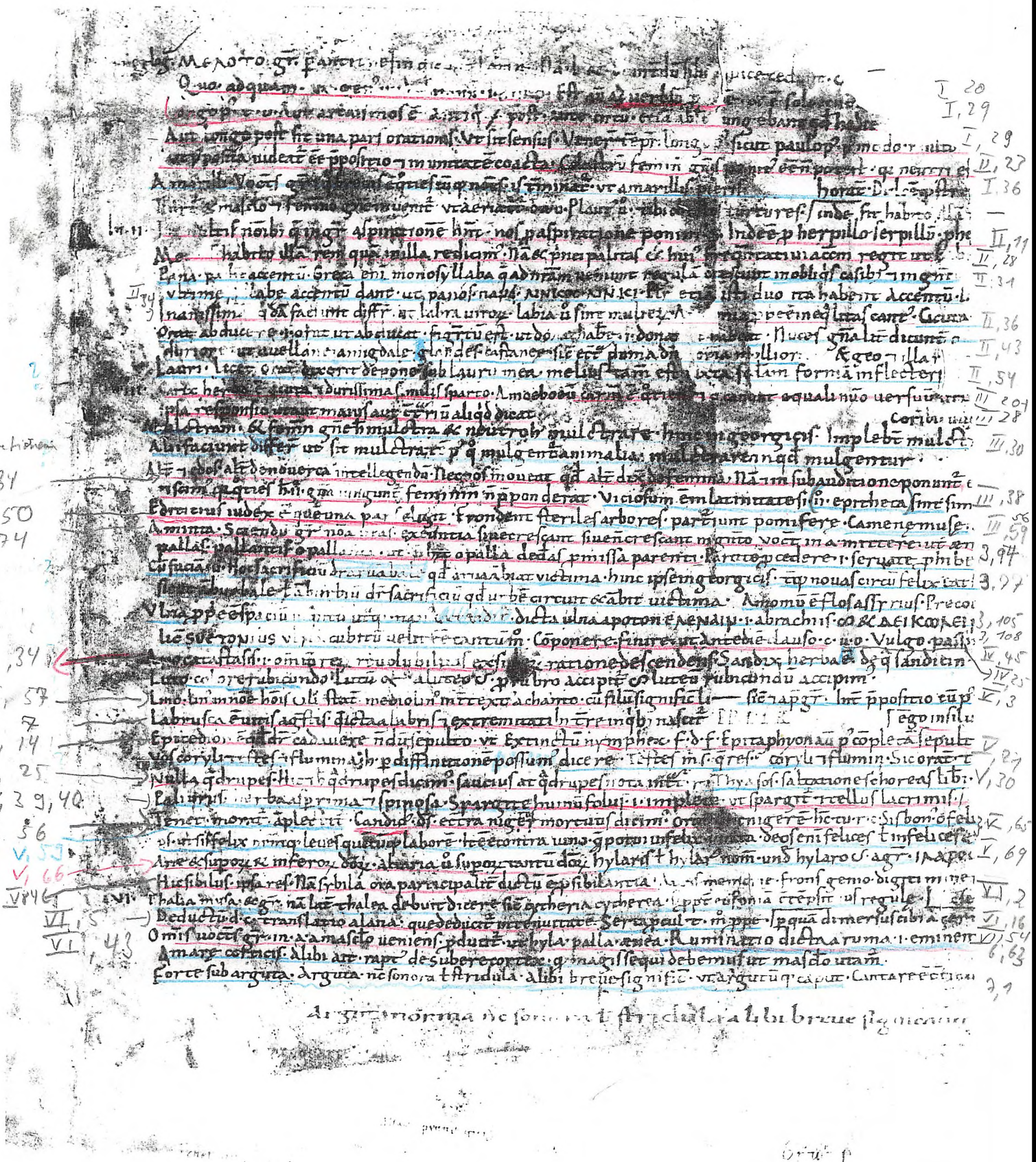

Würzbg StA, Wzr. Manuskripte slg 176

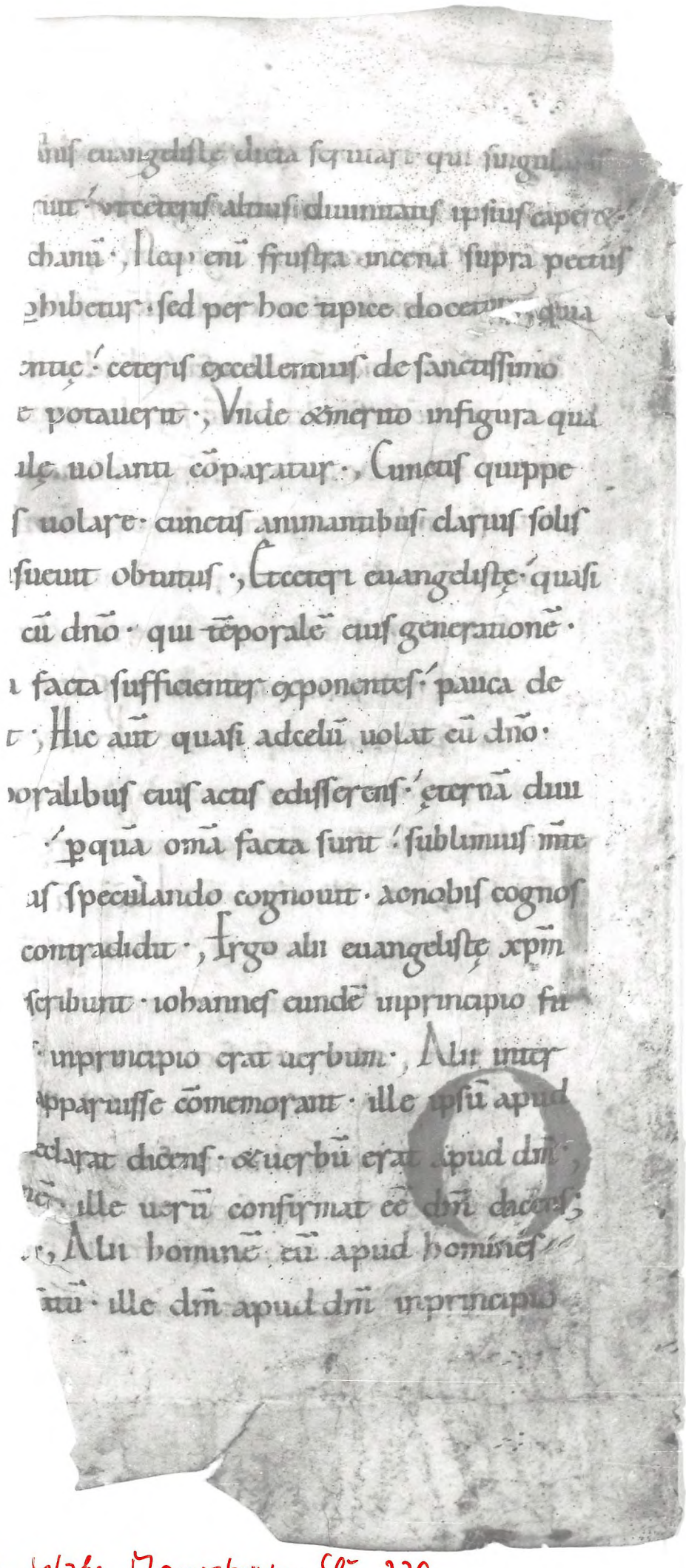

Würzbg StA, Wzbg. Manuskripte - Slg. 229

cognita · reuersi sunt glorificantes & laudan
dicant & intendant · quanto magis oportet n
nis illius seriē ex ordine cognouim · qui fa
sumus · in omnib; gtiam ei aclaudē · n solū
dicare · nec umquā obliuisci · qđ ideo di
ad imaginē · & similitudinē suę diuinitat
ideo baptizat aqua · vt ad nr̄oz ablutionē
ema fecundaret aquarū · ideo tēptat in
tēptatorē · nob uincendi periciā ut tuitēo
tuus · ut mortis destrueret impetū · ideo
incelū · vt nob resurgendi a mortuis · atq; i
nandi · spē exemplūq; p̄beret · Proquib;
tantū pissimę dispensationis ei · glorificen
Iac dnm nr̄m ihm xpm · qui uiuit & re
spē sā · p oīa sēcla sēcoz am : Lect sci
IN PRINCIPIO ERAT VERBV · & uerbū
erat verbū · Hoc erat in principio apud
facta sunt · & sine ipso factū est nihil fa
VIA TEM PORALEM M
OMNIA hominū · hominis ihu xpi
dieina die facta est · sanctę
manet videlicet & lucę · manifestata co
de uerbi · idest diuinitatis cuius eterna

Würzbg StA, Wzbg. Manuskripte slg 229

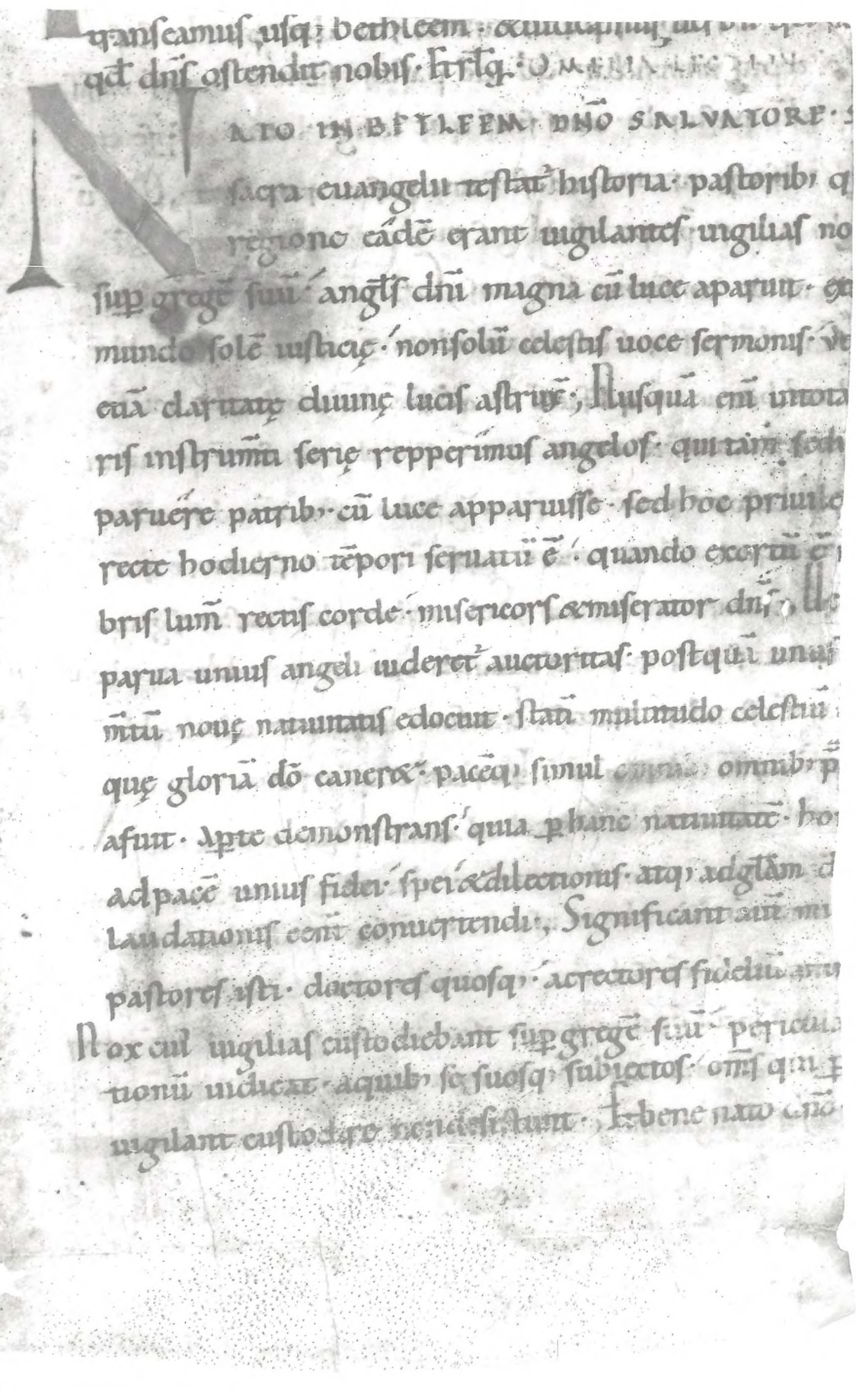

Würzbg StA, Wzbg. Manuskripte-Slg. 229

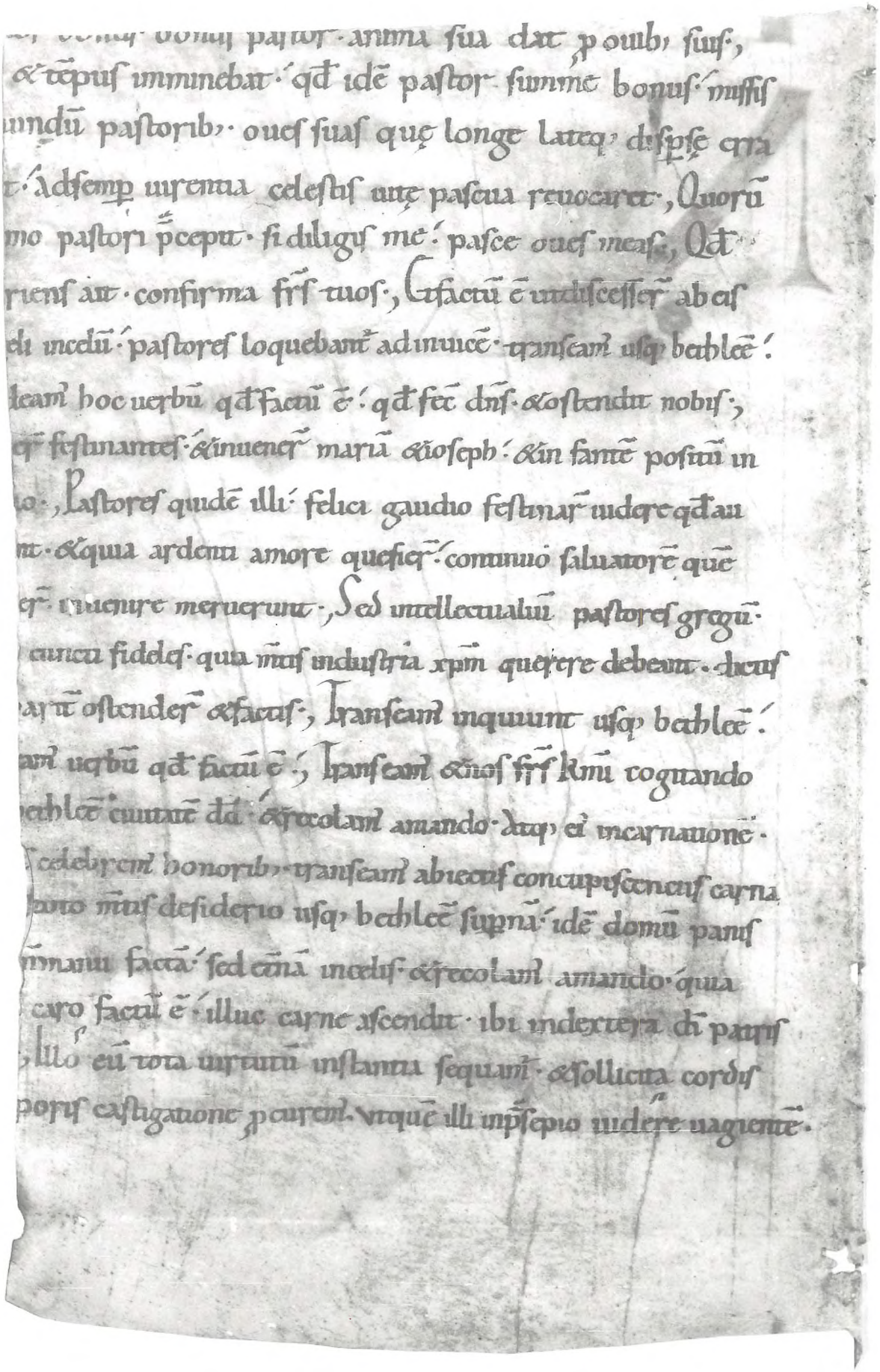

Würzb. StA

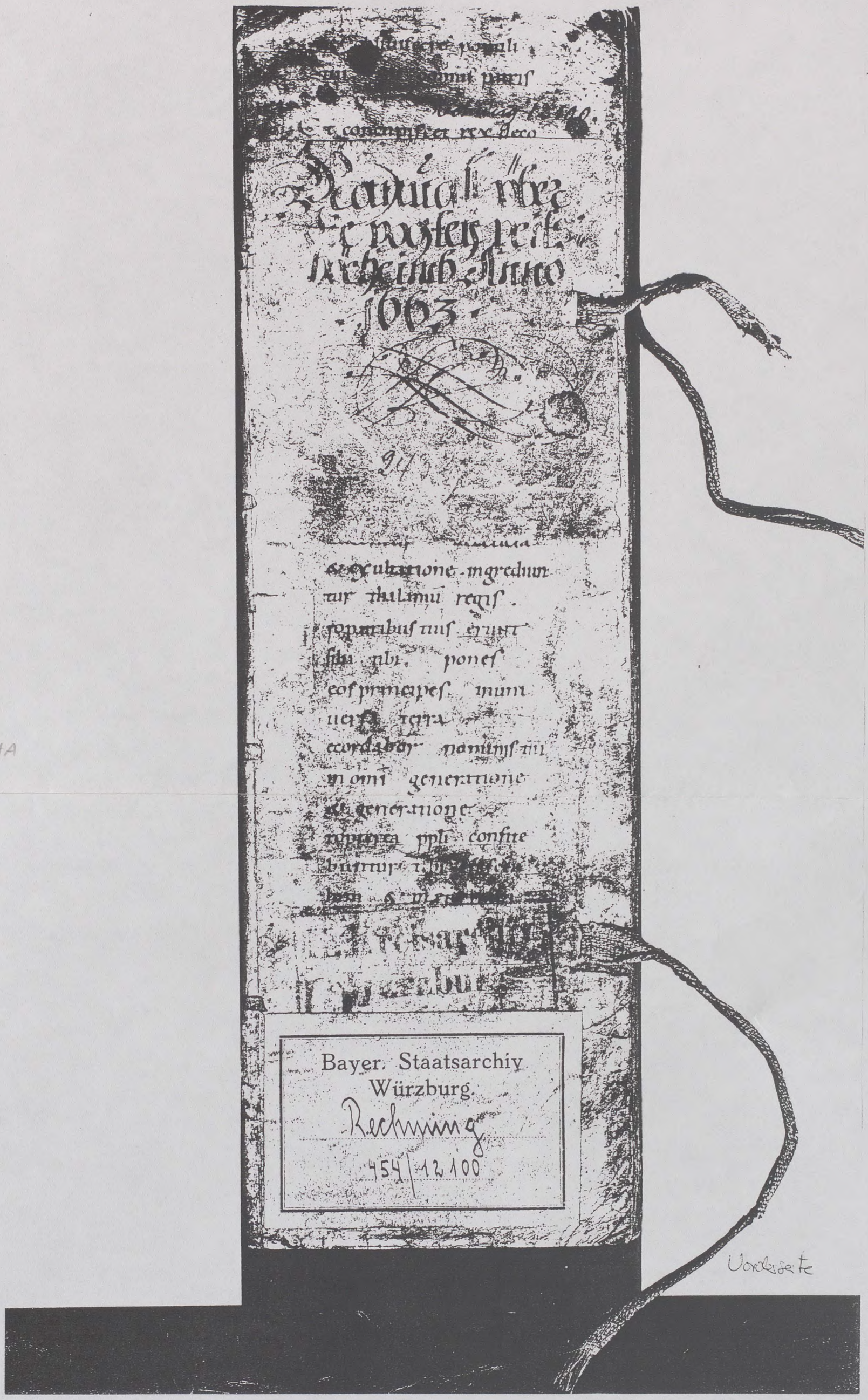

Würzbg StA

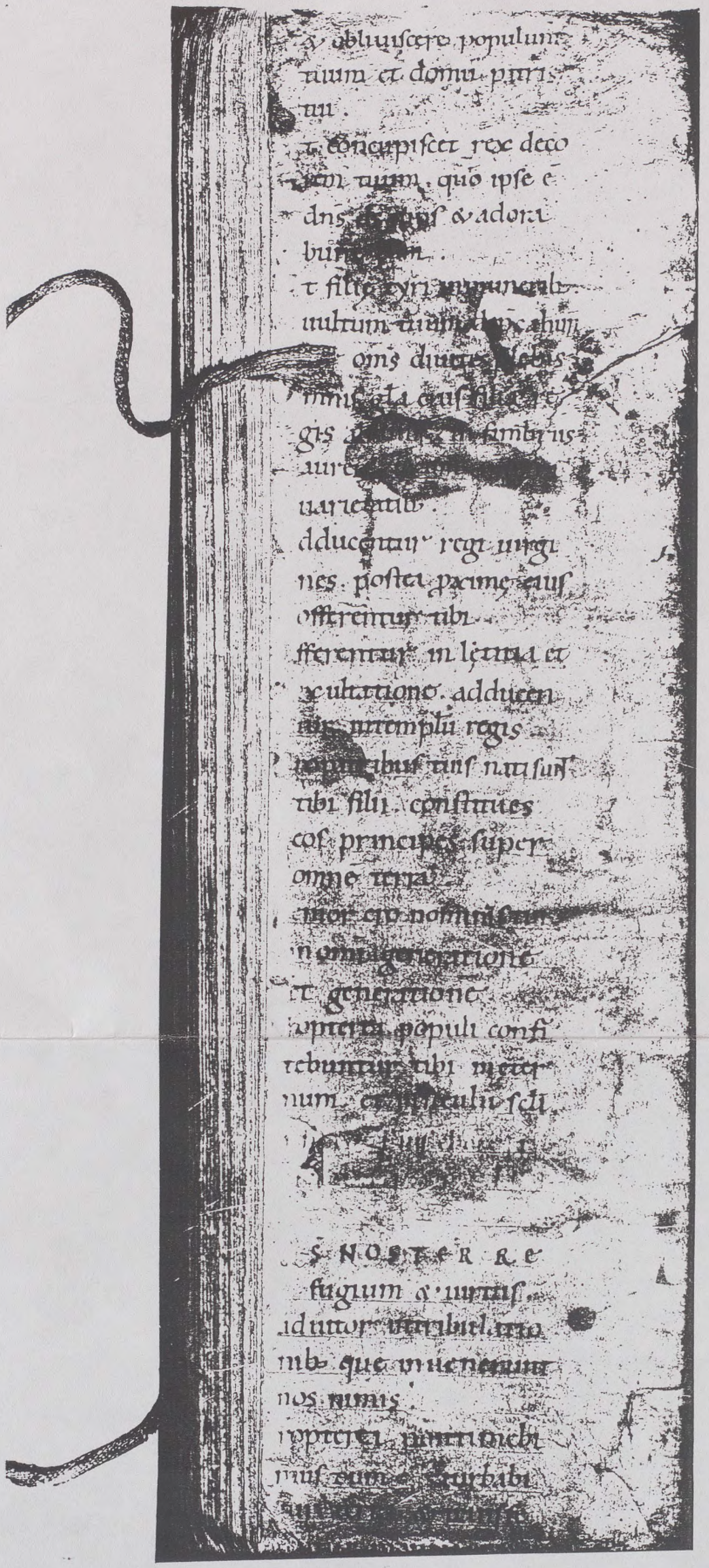

Würzbg StA
Rechtg 454 / 12100

Rückseite

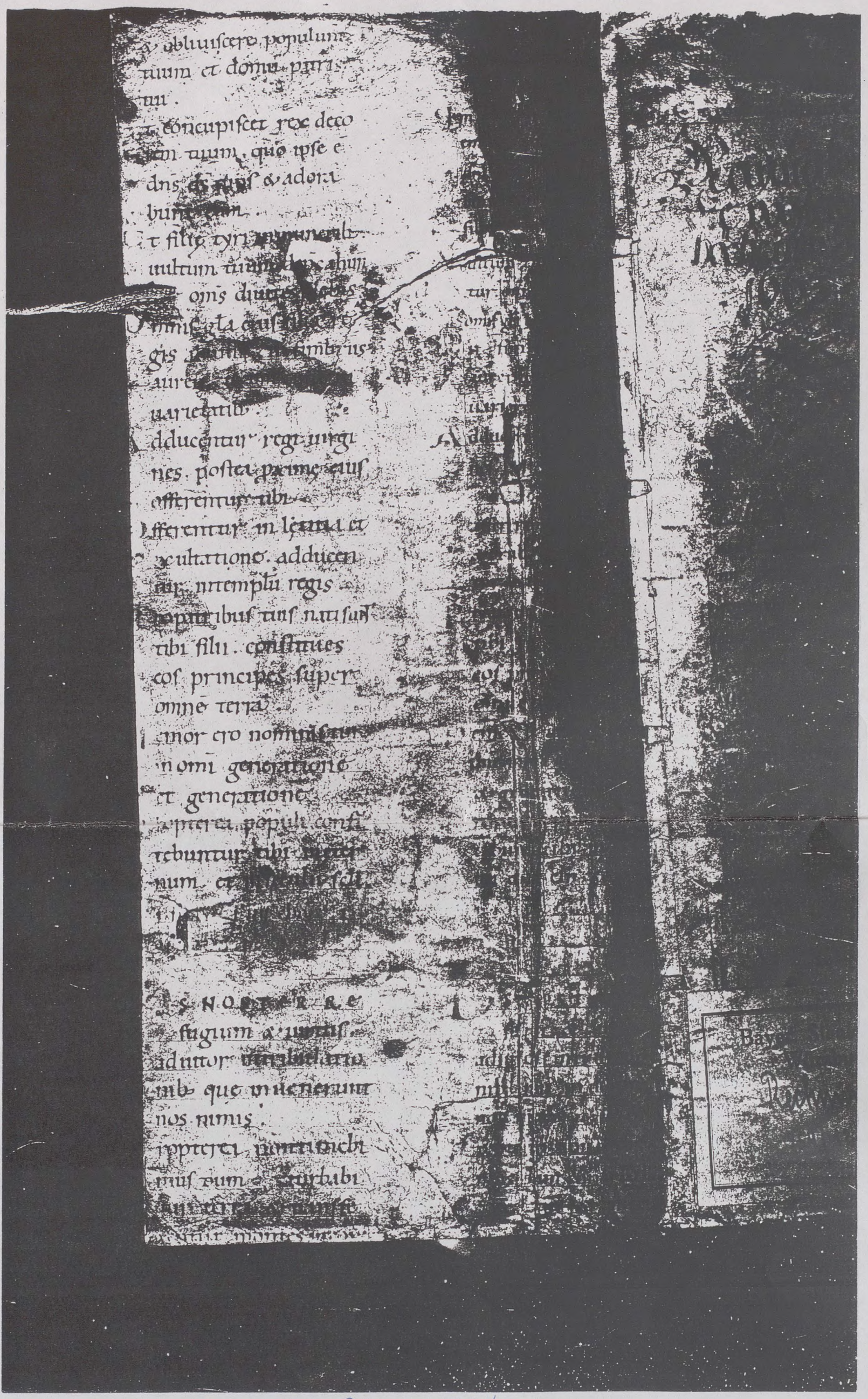

Würzbg StA, Rechtg 454/12100

Würzbg StA, Rechnung 1132/29401
cf. Pannonfragm. im Arch. d. Juliusspitals Würzbg

ñsanguinē ꝑ fidē credentiū
ē sanguinis omium necesse ē
ē tota imficiendā locasse plebē
dhuc autē qđ demtię maioris
n nefariū factū eandē basilicā
micida putauit. quasi amor
nt cęteri qui cuaserant xpiani.
untā ipsā scti ꝑsentis ē tempni.
urū putabat post sanguinis
sanguinē appetuit ꝑ traditio
uos ideo ꝑsequebat. qua cō
agū declinabant. ipsos eosdēq;
r sibi post ꝑpetratū homicidiū
nprudentia uanitati demtięq;
beeatus Latro dixerimus id con
ū putarē quo sua ipsa dispos
mpedire. lā uolentię ipsius
oculos ꝑponendā. qđ tunc
imo reuoluendū. cū dī sacer
ri nominis mactaret. cū ca
r disciplinę sacramtoq; porne
e lauacri salutaris fruentis
ē. subuenite subuenite aiebat.
bi anima iā dō scluce ꝓxima.
uoluisse ē tangere. ultima
ē. si ad instar dominicę passio
uinis ingeretur. At uero epī
buocatensi oppido Kartaginę
anta catholicę istius hu
ptalitatis exceptus ē. in ñante
nti labore ē taquę modicū su
u sanguinis poculo traditorū
nas satiasse. Unde quęrendū
possit apostasia. Si digne talis
olica. nā et hoc adiuuriandū
ē ꝑcussaut nominis inimi
dici fecisse catholicā. ubi

ni[illegible] basilicā rursus aliqui fi
ingr[illegible] ꝑtempore poterant obsequi
ma[illegible]hibebant. Quę tunc animorū
pru[illegible]
tu[illegible]
di[illegible]
di[illegible]
de[illegible]
de[illegible]
di[illegible]
ru[illegible]

Auber Ambts Rechnung
Von Petri Chathedra Ao. 1655.
biß Petri Ao. 1656. Durch
mich Jetzo Zeit Ambts-
Verwesern
Johann Dieterich Seubothen.

scl[illegible] nullos colligendis corporib⁹ piis
m[illegible] cōmodantes. dū diuersi sexus cor
po[illegible] decebat. iacentiā ē tegunt. dū
m[illegible]obrescunt ictibꝰ cōminuta & pene dis
co[illegible]a & am sñ officiis locis tam suis red
di[illegible]tinū lā iāq; tempus diei illius
l[illegible]rabat excludere. atq; ita eduer
[illegible]pora numerosa ad unū interitū
l[illegible]festinantiq; ēgesta atq; acerbata sunt.
l[illegible]gnose laborantes dicrabit spes ut
ul[illegible]-pcussus iacebat illo & ouū grex
do[illegible]ē porcus colligeret. Qđ diuinitus
fa[illegible]res prestata ē. ut qui dō sacrificiū
s[illegible]ulerant. arā dī circū pambitū
c[illegible]. Ut epīs cui obsequia exhibebant
a[illegible]acerdotiū administrante & am
m[illegible]o pmotus comitatu. & obsequio
s[illegible]-martyrū frueret. Ouere diuinū &
l[illegible]uersū a sapientia humana cōsilium.
O mirū ꝑculā disciplinis omib⁹ separatū
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Bayer. Staatsarchiv
Würzburg
Rechnung
13538

ENEDICAT ISOS OMPTS DS·
quiex nichilo cuncta
creauit· & uobis inbap
te pspm̄ scm̄ remissionē
orum tribuat· Amen·
uidem spm̄ scm̄ inigne
us discipulus suus dedu-
ura ipsius illustratione

nnus ver mutet· Amen·

Quatinus actincus uirtus emun
data· ipsiusq; optatione ab
omīb; aduersitatibus defensi·
templum ipsius efficiamur eam
nu· Amen Quodipse pst·

In die Sco
Pasche Benedictiones·

surgere· Amen Quod ipse·

OMPTS DS· CYIVS Feria Sexta·
filius post resurrectionem
suam discipulis ut promisit inga
lilea apparuit· det uobis uthec
eadem psit· Amen·

Ilic uos benedicat· cuius potestas
uncelo & in terra coruscat· Am·

Ut baptizati in nomine patris &
filii & spūs scī mundi in clemene.
· pque celeste regnū contingatis·
Quodipse pstare· Sabbato· Am̄

OMPTS DS· CYIVS Filiva
discipuli duo post resurrec
tionē quarebant in sepulchro·
boni fide ferueare uos faciat exe
emplo· Amen·

Würzbg Stdt
Rechn. 13538

Bau Rechnung
Über
Das Capuciner Closter alhie zue Statt Ochsenfurth, von dem 31. Martij. Anno 1664. bis Mideriumb Dazin Anno 1665.

Bayer. Staatsarchiv Würzburg
- Rechnungen -
Nr. 11444

Würzbg
StA
Rechng
36183

c pro famulis et fa
ut indulgentiam
rorum. et opus in
misericordiam &
icedas. fide. spe. et
leas. memor eorū
festa. et gas. et ab
et defendas. et ad
am perducas. p.
ffemus psalmis fa
rum q̄ tuarum ac
mps. of. ut omnium
m ueniam consequi

Ad comp.

qs famulis & famu
rum quarumq̄ co
gimus memor &
caus consolationi
corda fidelium.
et relevia. et pia

usq̄pe die sacrificia placationis et laudis q̄d nos
interueniente beato confessore tuo disi bodo et p̄ducat aduenia et inp
petuam gratiarum actionem. p. Celesti participatione die recre
amur supplices exoramus. ut sicut sc̄or kiliani et sociorū ei festa celebrare
gaudemus. ita eorum suffragantibus meritis. nobis salutare fiat sacramēt p
mps semp prestet. qui nos sacramentorum tuorum et participes
efficias et ministros. p̄s q̄s ut in ecclesie sc̄o disi bodo confes
ut inde proficiamus. et fidei consortio et digno ser

laudate pueri dominum laudate nomen domini

ff qs ompotens deus. qui gloriosos martires fortes in su
confessione comites. sanctos apud te summa intercessione
Laqueus Alleluia Laudate pueri
deus exaudiendo placatus esto
proficiamus et salutaris
ipse meus frater soror et mater est dicit dominus
salutaris capiamus effectu. cuius p̄hec mysteria
sancta medicina.
beata benedicta abbas cōmendet unitatem
caus pacis amo assequamur p.
per gratia exempla humilitatis emphasi
ubi placere obedientie quam
uenerabilis p̄n benedictus ille antecedebat nos precursor
mentis aduersa insequamur p. Ep. Eq̄mne causa dele
cuius inconcussa
ierusalem dei et hostia suppositus sit benedictus in saeculum
roborat nos dei omnipotentis precepta mentis beatus benedictus

Bayer. Staatsarchiv Würzburg
- Rechnungen -
Nr. 36183

…oculi tui. Sexa
…ginta concu
…dole sunt illarum non est nu
…merus. Una est
columba mea perfecta mea. una est
matris suae electa genitrici suae. Vi
derunt illam filiae et beatissima pre
dicaverunt reginae et concubinae et
laudaverunt eam: Quae est ista quae
progreditur quasi aurora consurgens
pulchra ut luna electa ut sol terribilis
ut castrorum acies ordinata. Vox Eccle
siae ad Synagogam. Descendi ad
ortum nucum ut viderem poma
convallis ut inspicerem si floruisset vi
nea et germinassent mala punica.
Vox Synagogae. Nescivi anima mea
conturbavit me propter quadrigas
aminadab. Synagoga dicit. Revel
tere revertere sunamitis revertere re
vertere ut intueamur te. Quid videbis
in sunamite nisi choros castrorum.
Vox Christi ad Ecclesiam. Quam pulchri sunt
gressus tui in calceamentis filie principis
iunctura femorum tuorum sicut mo
nilia quae fabricata sunt manu artificis.
Umbilicus tuus crater tornatilis numquam
indigens poculis. Venter tuus sicut acer
vus tritici vallatus liliis. Duo ubera tua sic
ut hinuli gemelli capree. Collum tuum sicut turris eburnea. Oculi tui sicut pisces in esebon qui sunt in porta filie multitudinis.
Nasus tuus sicut turris libani qui respicit contra damascum
Caput tuum ut carmelus et comae capitis tui sicut pur
pura regis vincta canalibus. Quam pulchra es et quam
decora carissima in deliciis. Statura tua
adsimilata est palme et ubera tua botris.
Christus ad Ecclesiam dicit. Dixi ascen
dam in palmam et apprehendam fructum
eius. Et erunt ubera tua sicut botri vineae
et odor oris tui sicut malorum. Guttur

Haec est enim parvi nimia cum labore tuo
quod libenter fiet. Quodcumque
potestis manus tuae facere instanter operari
quia nec opus nec ratio nec scientia nec
sapientia erit apud inferos quo
…
…

Bayer. Staatsarv
Würzburg
Standbu
660

Bel
&sth
Eau
gūū
Fre
…nec
n gra
…ubine
…iscer ca
…mprehen
…ur homine
tempore malo meis exemplo sup
venerit. Hanc ego vidi sub sole sapi
entiam et probavi maximam. Civitas
parva et pauci in ea viri venit contra
eam rex magnus et vallavit eam ex
truxitque munitiones per gyrum. et per
fecta est obsidio. Inventusque est in ea
vir pauper et sapiens liberavit urbem
per sapientiam suam. Et nullus dein
ceps recordatus est hominis illius pau
peris. Et dixi ego melior est
sapientia fortitudine; Quomodo
ergo sapientia tua contempta
est et verba tua non sunt audita?
verba sapientium audiuntur in silen
tio plusquam clamor principis inter stul
tos. Melior est sapientia quam arma
bellica et qui uno peccavit multa
bona perdet.

Muscae morientes perdunt suavitatem
unguenti. Honestior est sapientia et
gloria parva adversus
sapientiam et honorem
insipientis multo
ambulans stulte
stultos suos
beatus est
nec

Sed et stultus cum
ipse insipiens sit. cum
Si ipse potestatem ha
et superbe locum tu
a tua ratio cessare fa

Cant. 6,6 - 7,9

Würzbg StA, Hist. Ver. Unterfranken, Fragm.

honestaq; conuiuiorum studia nonuera sed ficta.
Quas res arbitror apud nos debere subuertatur geri.
Nonnaq; sat̃ e ueritatẽ ue. sed omnes absolute circa gala
tia sacerdotes. quos aut depcare. aut ratione flecte.
aut certe festinantẽ a sacẽdotali ministerio. remoue.
nisi dis. cũ coniugib; & filiis atq; seruis colla sumise
rint. nonferentes ulciscimur eos seruos aut filios
hoc facere. contemnentes aut̃ galileos impie contra
deos agentes. & impietatẽ pietatib; preponen
tes. Deinde cunctos admone. ut sacdos ne ad
spectacula procedat. neq; theatra bibat. aut cu
libet arti opib; q; turpib; aut inp dentib;
p̃sit. Quo obediunt honorentur. obediun
tes expelle. Xenodochia constituat pfugu
los ciuitates. ut nra peregrini deminia pferant.
nonnamq; nri. sed nã exteranei pecuniosi indi
gentes. Vt habeat unde fiat. mt̃ um decem
ui singlis annis. xxxv. modios tritici puniuer
sa dari galatia. & lx. milia uini sextarios.
Horum quintapas pauperib; ciuib; observatis
bus deponatur expenda. reliq; pegrinis indige
tib; q; distribuãtur. Turpe nãq; est. ut nudos
quidẽ nos abeat aut sepocus nuriam
impu galatia. & nos partẽ nec nos & nãos.
nri. nostros solatio deseramus. Quappe
doce & ea collationes facere paganos ad talia
ministeria. paganosq; q; uicos offerre dus p̃
mitias frugũ. eos q; huius modi bene factis
instituere docens eos opus hoc oli fuisse nr̃os.
Homerus enim hoc probat introducens eunuchũ
talia facientẽ. Nos ergo neq; bona nr̃a imita
mur. sed alios remorum negligentia nondon
fusi. magis aut̃ deos reuerentia respuamus.
Sigũ hoc facientẽ ego cognouero. Ipsum

Wirzbg StA. Hist. Ver. Quellenfragm. Fragm.

honestaq; conuersationis studia nonuera sed ficta
Quas res arbitror apud nos debere subuertatur geri
Nonnaq; sacre e tradicione. sed omis absolute circa gala
tia sacerdotes. quos aut deperare. aut ratione fluctu
ate certe fortunarum a sacerdotali ministerio. remouere
nisi diis. cum coniugib; & filiis atq; seruis colla submise
rint. non ferentes ulterius eos seruos aut filios
hoc facere. contemnentes aut galileos impie contra
deos agentes. & impietatis pietatis; proponen
tes. Deinde cunctos admonet. ut sacdos ne ad
spectacula procedat. neq; bibat. aut cum
libet aris opib; q; turpib; aut inp dentib;
p sit. Quos obediunt honorentur. inobedien
tes expelle. Xenodochia constituit p singu
las ciuitates. ut nra pegrini domum p ferant.
nominum nri. Sed na extraneis pecunias indi
gentes. Vt habeat unde fiat. mittum decem
milia singulis annis. xxx modios tritici. p annum
sa dari galatis. & lx milia uini sextarios.
Horum quinta pas pauperib; replis obseruan
dis deponere pendat. reliq; pegrinis indigen
tib; q; ciuibus. Turpe nq; est. ut quidam
quidem nolebant aut sepotius minuant. in
impu galatis. Nos pro nre nomine & nros.
nri nostros. Solatio deserant. Quappe
doce & ea collationes facere pagatos ad talia
ministeria. pagatioq; eos offerre diis p
mitas frugu. eos q; huius modi bene factis
instituit docens eos opus hoc olim fuisse nrm.
Homerus enim hoc probat introducens eum nu
talia facientem. Nos ergo neq; bona nra imita
mur. sed alius rem nostram negligentia non con
fusi. magis aut decet reuerentia respicimus.
Sic igit hoc facientem ego cognouimus diuinum

Staatsarchiv Würzburg
Bestand: Hist. Verein - Fragmente -
Signatur: Blatt Seite Kasten 1
Urheberrecht vorbehalten
Fragment 3

Würzb. UB. StA, Hist. Ver. Unterfranken, Fragm.

Cumque illi accepta potestate negligerent. & ppe
rera barbari superarent. tē uiliū duces quidē de
bitū uacare pmisit. sumensq; aūr militer eisq; spolia
p empta hostiū cōpmittens. intra uallandi bar
baros fecit. & amorē suū apud milites collocauit
Erratq; dum aliquā ciuitatē fuisset ingres
sus. quā coronā laureā quibus solent ciuitates or
nari. inter colūnas pendentē. rupta fune sup caput
ei cecidit. eiq; aptissime coronauit. Quo facto.
cuncti clamauerē. quia ei signū fore imperii. Aum
ēnū quidā ostantiū ppter eū ē ra barbaros direxis
se. ut bidefieret. Sed nescio utrūnam suspitiose
Nā quia germanā dedit uxorē. sibi hoc cogitasse.
contra se potuit insidias excitare. Cūq; tē uilian
apud imprem de duci negligentia querere.
alē mit tē magister armoz ei alacritati ē uen
ens. cui ministerio. cū barbaris fiducialiē est
ē gressus. te dum illi plegatos litteras impii eor
adpuntuat. mutuis ictib; astenderent. tē ille legatos
eoz multa mutuatus. factaq; ē gressione uecti
ra ut a ei cū ē stantio dirigeret. Hac fe
licitate pueb; appellat augustus. Cuiq;
coronā de ē ē alat. unus signa par tantium
troq; quē quibus incollo sumens. uiliani ca
piti circū posuit. Hac g m iuliā imp. ē fact.
Quo ū posteq; uenit ille philosophus. iudicem
audiuit ipse nāq; principio nimis alienato
ne apud ē stantiū mentem animū bene factoris placaui
quoq; uiuendi agebat. m iudices mutando
quotidiales. in diuergando ē stantio. & p urbes
singulas pdit delegendo aduersi barbarus desi
nitas eptas. cui obrē plurimi cū sequebant
ē stantio recedentes. Te igit aīa fugitiū xpi
anitatis q[illegible] abscessit. & dū circūmit

diuersas urbes aperiens templa idolis offendebat.
& semaipsū paganoz pontificē nominabat.
Cuiq; talia gerenti. intestinū bellū cōtra ē stantium
quesita occasione pparabat. & quantū adeū pficere
potuit. Nonenī sine multo sanguine studiū eius
philosophie potuerat adimpleri. ñ dī ē siliorum
iudice. alterū sine alterius ē certatione finis sa
Nā cū uenisset uilian admodū nuntiatū ē mor
tuū fuisse ē stantiū. & hoc m intestino bello ro
manū liberatē impiū. Veniens aūr uilian ē stan
tinopoli. cogitare coepit quē admodū sibi ptm
complacare. & eoz fauorē decenē adquirere.
Quid hac arte fecit. Bene nāq; sciebat ē stantiū ab
omib; populis nom ē substantialiter apletibus
ribus odiū. ob quā rem ab ecclīa uidebant ex
clusi. & epi ē fisceri exilioq; directi. Simul aūa
nouerat. & pagan os fuisse conuersatos. p hibitione
sacrificioz. & desiderare adipisci tempus quo eoz
aperirent templa. & haberent idolis immolandi
licentiā. Sic igitur utrūq; ptm meroris; uul
neratū ādefuncto cognoscens. & cōmunē omi
eunuchoz uiolentia. & p caput eusebii rapinis
ingemiscentes. apud omis semaipsū artificioso
uelamine eō mendauit. & alius quidem fingebat.
alius aūr puanāgtum largus esse. omib; tam in
cōmune qualis ex religione monstrabat. Epum
mis quidē eruditum ē stantii curas subiectos do
rogans. & eā omi pto uniuerso redargueni
tubs epos exilio deportatos euocari. & confir
mans eoz reddi substantias. tē placq; paganoz
uelocitē suos necessarios p ceptis aperire templa
Hos aūr qui furentis abeunuchis oppressi. recipere
quę male abeis fuerunt abrepta sanctuaria. Eu
sebiū ū p̄sidentē imperiali culmine. marte

Marcus

dam nauit · nonsolum qua multos oppressit
sed qua gallum qq̄ fratrē suū uiuū accusatione au
dentē uitē ejicū · Erat pus quidem constantis regio
honore sepultus · expulitq; palatio eunuchos · con
sores · & cocos · Eunuchos quidē · qua ei uxor obu
rat · postquā nonduē aliā · Cocos aut̄ coqd̄ cibus
simplicib; uteret · Consores aut̄ · unus inquit suf
ficit multis · Scriptos aut̄ plurimos fortunę
antique restituens · reliquos uero merito scrip
turae dare p̄cepit · Abscidit qq̄ eā publicū
cursū mulari · & caualleq · quos publicus usus
utilitatib; ministrari · Haruspicū opa laudare pau
ci · plurimiq; uituperant · qui remoto fastu pala
tii · contemptibile uidebat̄ impiū · Is uni diā
noctib; uigilans scribebat libros · & descendens
in senatu publice recitabat · Solus enī imperator
Iulio cesare · incuria senatus recitauit orationes ·
Honorabat qq̄ disciplinarū cultores · maxime phi
losophantes · Quā obrē undiq; fama congregabat
hui⁹ modi uiros emanantes ex aurea palatia · qui
circū amicti pallis · magis habitu quā magistra
tu pariebant̄ · Enimuero grauis uniuersis
xp̄ianis seductor uisus · & impius sup religi
onis fuisse · Habent̄ itaq; uulgi plurimū ua
nitatis uitiū · cunctos antese p̄ipere lacera
re · maledicendo quā de cesaribus scripsere · Hac g
arrogantia motus · ad contumeliam xp̄ianos scrip
sisse libros · Vt g cocos atq; consores expellere ·
opus philosophi · non tam impius egit · Ve
rū aut̄ dentibus uere atq; lacerare · neq; philoso
phi · neq; principis fuit · [illegible]
Verum itaq; mox ipso p̄incipio iuliana
sic apte & impudenter negasse xp̄iana fide ·
ut quibus dā sacrificiis & uocationibus
quas expulsionem paganorum [illegible] im-
molationū nrm̄ baptisma [illegible] & ab
renuntiare credentiā ecclesiastice consuetudi[illegible] Exilio uni
uerse tā secretum quā publicum [illegible] licen
ter pagani sacrificia celebrarent [illegible] quā
dum aliquando sacrificare · o[illegible] uiseren
bur pecudes immolari · signa [illegible] crucis erona
cereū clarū · Quouis alios quidē [illegible] fuisse minist̄ror
fuisse p̄mios · aestimantes [illegible] religi
onis uiros & xp̄ianos [illegible] uictimā
te · coqd̄ corona quę circū [illegible] uisores
erat indicū · & quia ambit [illegible] napio
nusquā tminare · sed magis [illegible] terē
inseminatū · Cūq; ceteri mu[illegible] cepisset
seuerus esse tauros uos dicer[illegible] uitulos
sibi indicia fuisse monstra[illegible] gus sig
nū dogmatis xp̄iani cor[illegible] uel
le dilatari licere · circul[illegible] rum
septum ·
Iulian enī mouens [illegible] gnere
proximos ei ruinidis fo[illegible] pumebat ·
lusus sociatus choro · & [illegible] inuenta
pto audiuit legebat · nā [illegible] rum
ædificauit · quā diuina p[illegible] suscepit ·
Cum adhuc puer gallus [illegible] ecclesia
monuerit · aiunt hāc [illegible] maxi
mā basilicā ad sepulturā [illegible] fabri
carent · & interse diuisis opi[illegible] ea
rent in ædificio uterq; alt[illegible]
diqd̄ quenisse miraculi [illegible]
rent quibus se audisse ab[illegible]
rent · uidere · forsitan incre[illegible]
pars augebatur · & omnino [illegible]
laboret · aliquidē fuer[illegible]

Wirzbg. Uffr. StA, Hist. Ver. Unterfranken, Fragm.

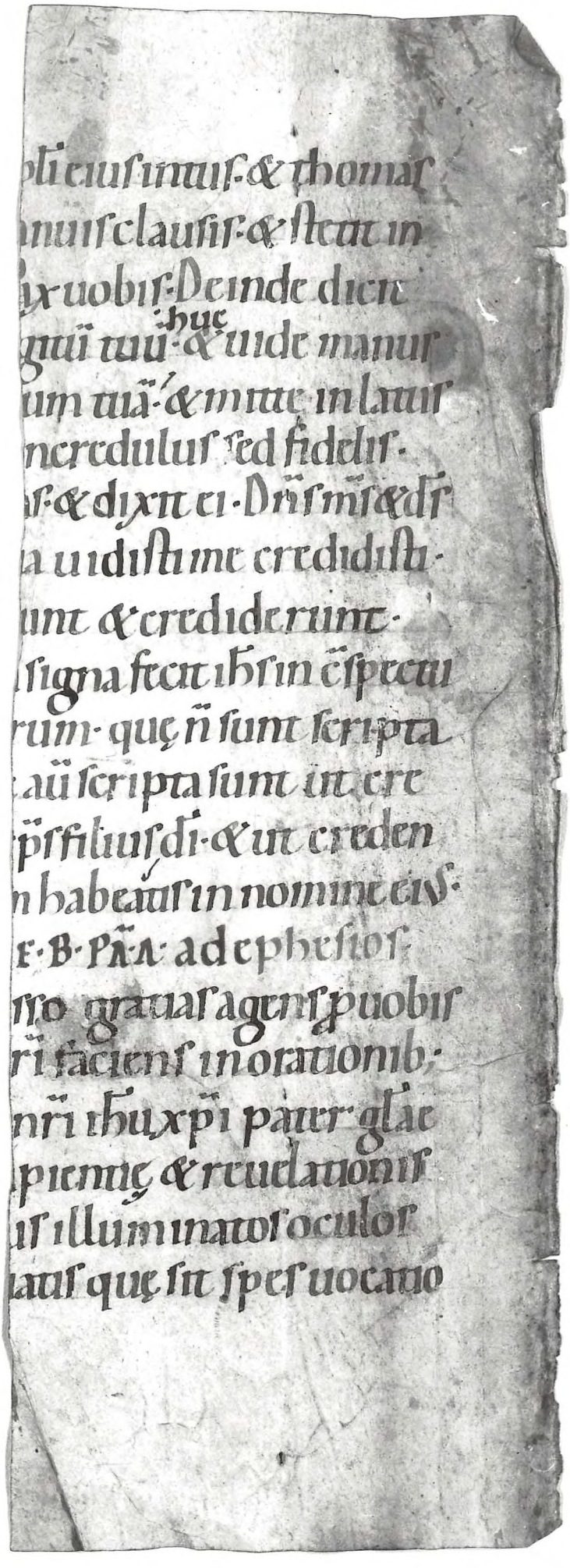

pli eius in uas· & thomas
nus clausis· & sicut in
ix uobis· Deinde dicit
gui huc uu· & uide manus
um tuã· & mitte in latus
ncredulus sed fidelis·
s· & dixit ei· Dñs mꝰ & dꝰ
a uidisti me credidisti·
unt & crediderunt·
signa fecit ihs in cꝫspectu
rum· quę ñ sunt scripta
aũ scripta sunt ut cre
pr filius di· & ut creden
n habeatis in nomine eius·
E· B· PĀ· ad ephesios·
ro gratias agens pro uobis
ri faciens in orationib·
nri ihu xpi pater gl̃ie
pientię & reuelationis
is illuminatos oculos
atis quę sit spes uocatio

Würzbg StA, Hist. Ver. Unterfranken. Fragm.

hoc ē ꝯsumoniū diqđ
ficauit de filio suo · qui
habē ꝯsumoniū di int
Cum esset ero die illo
ē sol ꝯsistent clausę
congregati ppī metū
& stet in medio · & dic
hoc
t ē cū dixisset · ostendit
Cauisam ergo discipli
ergo eius rum · Pax uo
pāt ; ē ergo in uo uos ·
inst[illegible]at · & dicen eis ·
Quoꝝ ī remiserit peccat
& quoꝝ ī tenuerit re
aū unus ex duodecim q
nus ī erat cū eis quand
runt ergo et alii discip
lic aū dixit eis · Nisi uid
cruxi ū clauoꝝ · &
in locū clauoꝝ · & mit
in latus eius ñ credā · Et

xvm

Würzbg StA, Hist. Ver. Unterfranken, Fragm.

1. Cor. 12, 7–9

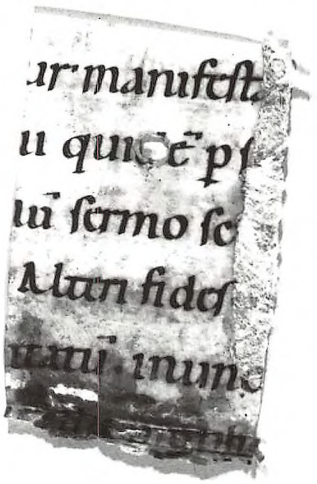

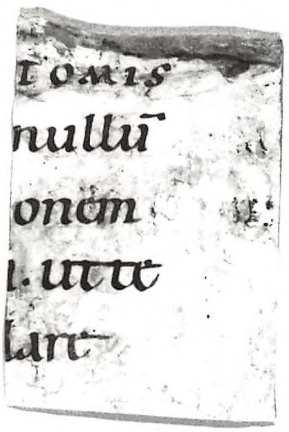

2041 D

Jer 15,8-10 D

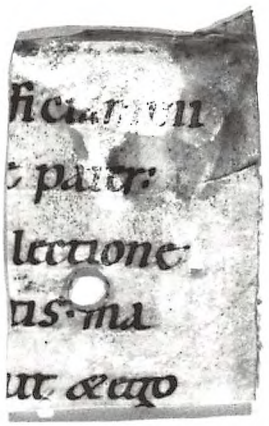

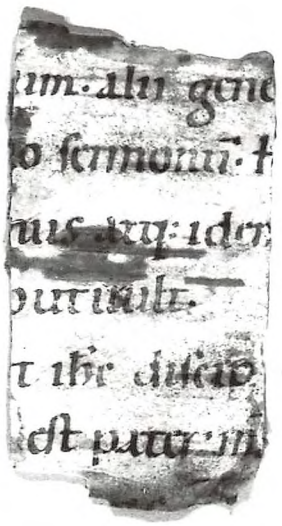

1. Cor. 12,10

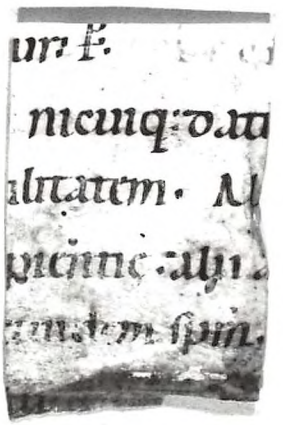

1. Cor.

Wien, ÖNB, Hist. Vat. Ms., Fragm.

Joh. 15,8-10 A

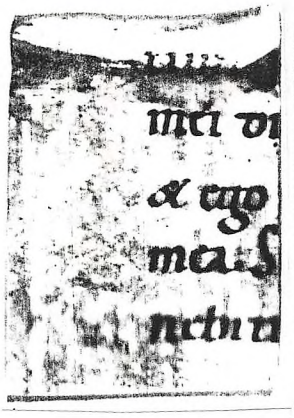

Joh. 15,8-10 B

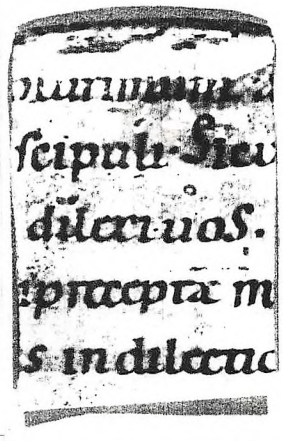

Joh. 15,8-10 C

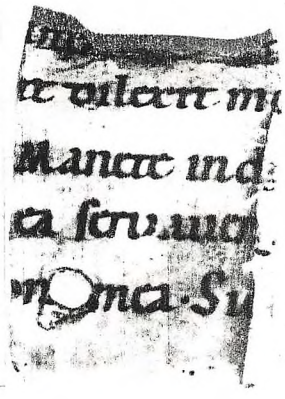

Joh. 15,8-10 D

1. Cor. 12,7-9 B

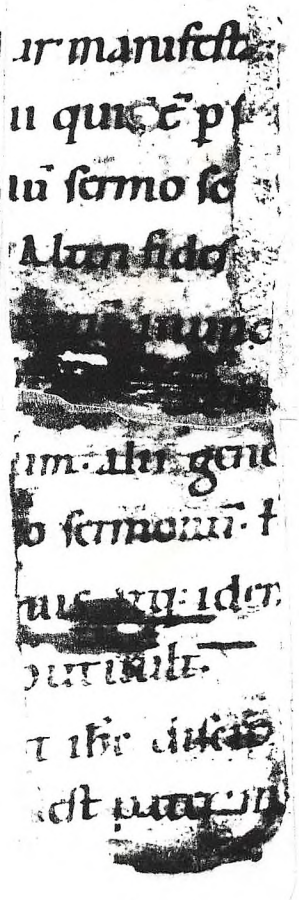

1. Cor. 12,10

1. Cor. 12,7 AA

1. Cor. 12,7 A

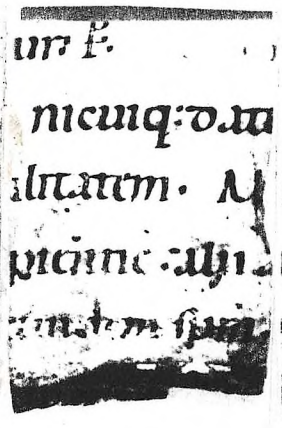

11) DDO III 334, 417; Reg. Imp. II 3, S. 734, 818 f. Nr. 1331, 1431.

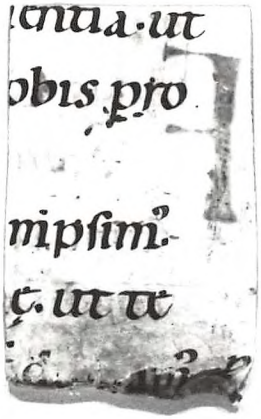

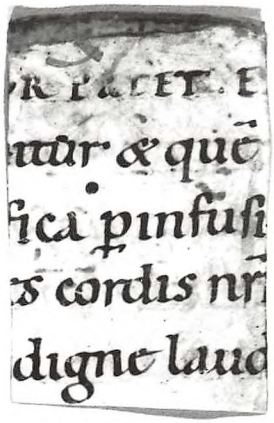

2041 C

Inv. 15, P. 10 C

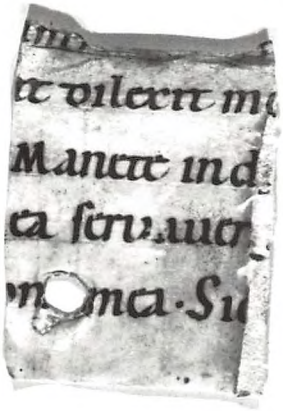

Würzb. StA Hist. Ver. Ufr. Franzu..

2041 A

2041 B

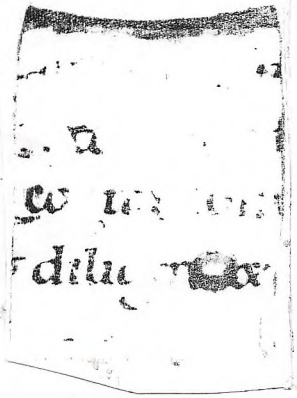

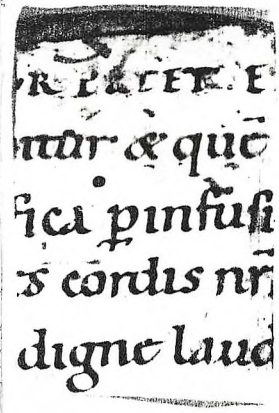

2041 C

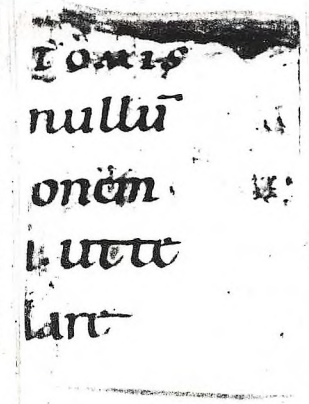

2041 D

Missa de gratia sancti Spiritus postlauda. Sabbato

2014

C D

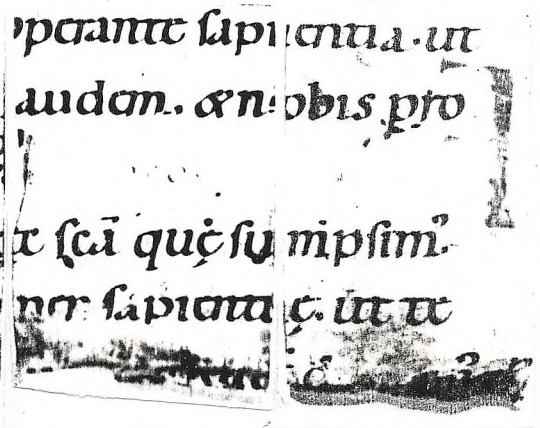

B

Inprinde

2016

Missa de sancta sapientia

Feria II

9. und 10. Jahrhunderts (Sermo humilis II), in: Roman. Forschungen 66 (1955) S. 59 f. Merkwürdig ist in dem hier interessierenden Brief 186, ed. Weigele S. 221, die haud fastidiens auctoritas. Ist fastidienda gemeint? Sofern der Text korrekt überliefert ist, ist er entweder arg gekünstelt, oder er enthält einen regelrechten Schnitzer.

Dsh. 15, 8-10 A

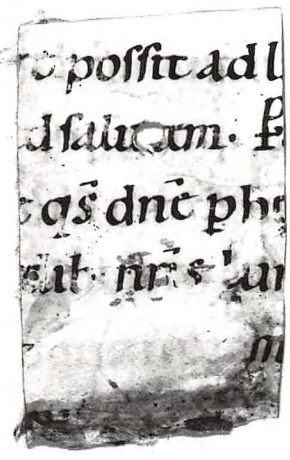

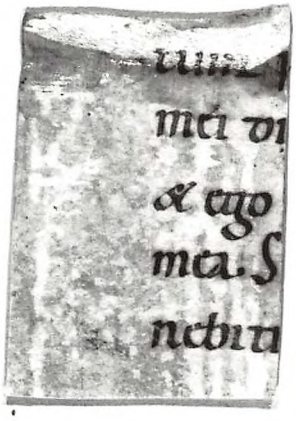

2 Dsh. A

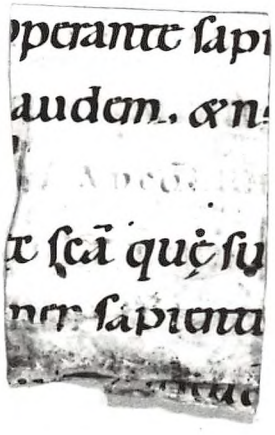

Würzbg StA Hist. Ver. Hschr. Fragm.

Joh. 15,8-10 B

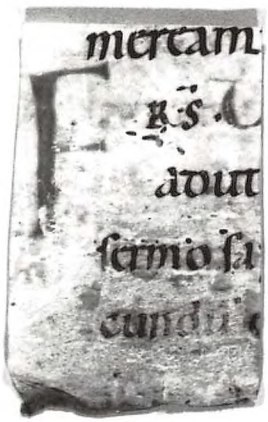

2041 B

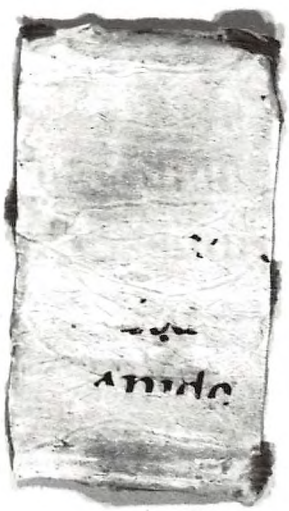

Würzb. StA Hist. Ver. Hss. Fragm.

1. Cor. 12, 2-12 : D. 10 p. Pur.

negotiantes nolum dimittere. Cumq negotiator ad diuersorium somno dñi uolente fuit oppressus surgentes a somno qui manibus renebantur beati pontificis premq ecclā adfuerunt. Cumq negotiantes expge facti cognouisse ueneros fugam abstraxisse. cognitans eo quod somno beati pontificis ipsos ueneros exinde subduxisset. ad sepulchrum celocius festinantes inuenit in eius plenia absolutos quos ante paululum habuerat obligatos. Recitatur beatus pontifex episcopatui suo cum ueneratione triginta octo annos feliciter. Semper tamen se multis uigiliis publicauit. Obiit tertia idus augusti auxiliante dño in pace. & sepultus est in basilica sci medardi qui ipse uiuens edificare iussit in loco unde idola destruere preceperat. quę est in opido camera censi cognomine. Post eius quoq. gloriosum discessum uir apostolicus bertoaldus ex fratrum eorum nationę successit epūs. Et dū lectum suum ubi beatus pontifex obierat cum digna psallentia basilicę sci medardi confessoris constabilisset. lectum suum ipse successor in ipso cubiculo constabilitum. Cumq ibidē paucas noctes quiesset. quadam uero nocte apparuit ei beatus pontifex per uisum & ait ei. Sic uolui frater carissime agere ut lectum meum de loco suo educeres. & lectulum tuum in ipso cubiculo constabilires. Quod si non dispositus ante diem in futurum habere carnale. reduc lectulum meum in locum suum & lectum tuum exinde pcipe deportare. Cumq audisset hanc uisionem gaudio repletus beati pontificis lectulum cum digno psallemio in locum suum reduxit. & in ipso cubiculo altare constabilitum. Et relaquus positis cum ueneratione qua decuit benedixit. Vbi assidue uota reddit. & ministeria diuina celebrauit. Cum ecce quadā nocte infrigante parte aquilonis uenit quidam homo nomine launericus noctu in ipsam ecclām ingressus sepulchrum beati pontificis furto sceleris expoliauit. Narrant beatus pontifex pristinum eius odium. eius sollicitudo de ipsa basilica habebatur nomine baudegisilo dicens. Surge neloci & in ecclām festinanter ingredere qua alatrone sepultura mea expoliari dinoscitur. Continuo ipse custos surrexit a somno. & in ecclām sedem ultionem quā audierat neloci intronum. ad beati pontificis sepulchrum accessit. latronē ipsum inuenit. retentum spoliis latronē. ad basilicā sci quintini fugere properantem. Cuius sanus exinde egressus est. paucos postea uixit annos. O magna & ineffabilis dei omnipotentis pietas. quę tanta dignatur beato confessori suo concedere. ut ad eius sepulchrum contubernales mereantur ecclām recipere usum. debilis gressum. surdus auditum. mutus eloquium. & quilibet infirmitate oppressus. ad sci confessoris sepulchrum fideliter experiretur. continuo pristinam recipit sanitatem. prestante unigenito dño nro ihu xpo qui cum patre & filio & spu sco unus & regnat in sęcla sęclorum amen.

Indiebus illis regressus ypolitus post tertia die uenit in domum suam & dedit pacem omnibus seruis suis & ancillis. & communicabat de sacrificio altaris beati laurentii martyris. Et posita mensa ante eum priusquam cibum sumeret. ne nec mulieres. & renuerent eum. & pduxerunt ad decium. Quem uidens decius cesar. & subridens dixit ei. Numqd & tu magus factus es. quia corpus laurentii abstulisse diceris. Respondit ypolitus. Hoc fecerunt non quasi magus. sed quasi xpianus. Quo audito decius furore arreptus iussit ut cum lapidibus os eius contunderetur. & expoliatum eum uestibus quibus induebatur habitu pristino. et dixit ei. Sacrifica dis & adquiesce preceptis nris. & uiue. & fruere mundi palma. ypolitus dixit. Non me expe

Wiener Jubiläumsspital Archiv. Zimelienslg V.Textfragm. (a.n.)

Archiv des Juliusspitals
Zimeliensammlung

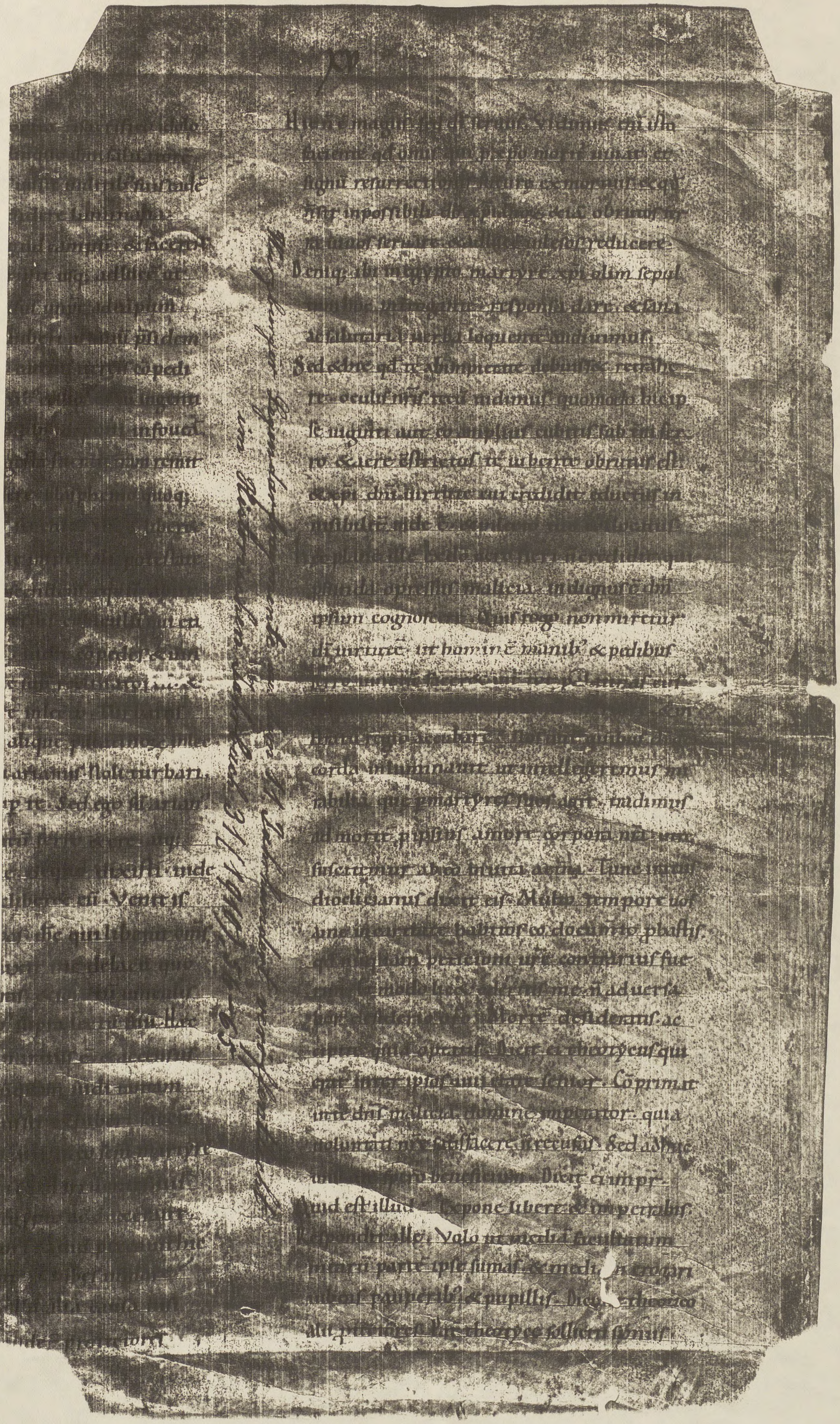

Würzbg., Juliusspital, Arch.

Passionsfragm. fol. 1r

[illegible] ista quā pdno [illegible] obti
[illegible] dign pa apcbit cura fripse pro
tur. [illegible] ath [illegible] no dtur
[illegible] pfut. Qd nos [illegible]
nos [illegible] eni aque marine suscepti
[illegible] ois nrā. Cuius sermoni ad
[illegible] suscepe hberi & alios quatuo
[illegible] hanc & immisit ne
[illegible] & fecit inmare. Statq; dīnum
[illegible] corpora [illegible]
[illegible] alexandriā ad locū quē pdixerat
[illegible] familiis suis. Seru
[illegible] dñm [illegible] ea pfecto opere
bant. [illegible] corpora cū huc
bant. [illegible] dicentes inter se. Dominus nr ut
se [illegible] deferendi in hac eccliā hic
[illegible] sine dubio
[illegible]
[illegible]
[illegible] hic dominus ut apiamur. Venit ad illū
[illegible] nr. pbauitq; qui tale quid de
minus ut gā martyrū coronari sunt
pelit unus [illegible] sepulchrū sci ascle. ubi
dominus ut nob pceptū. Tunc pueri cerā
facti. susceperūt corpora cū sacco. & posuer
in mari fluuiali. Inqua nauigatione factum
mirabile ostendit deus dns. Nā eleuato ut
nauis uelu cū nauigare coepisset. obdor
mierunt oēs qui erant in nau. nec ullus
eor prsus pter dns & unde nocte aut ex
pectauit. aut gubnaculū tenuit. Sed cū
quarta die peruasset nauis cursum. ei
nuo facta. & uox ad illū dicens. Surge ubi
si cū locus sepulture ipse. Tunc exp
facta oēs. uidere applicata nauī in loc
quo uolebant. & ubi erant nesciebant. cū
Illi audientes magnū inde habuer erga beatū
martyrē. & egressi sunt cū cerasis & lapadib
& cū [illegible] & bonō. [illegible]
cū [illegible] [illegible]

Clucentius [illegible]
[illegible]
[illegible]
nobilis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[

[illegible] ista quā pdnō cupimus obti-
[illegible] dīgnū pcurari cura sīpse pro-
[illegible] Sapiente ait adhuc dicebat mo dixit
[illegible] pīsci. Qd nos rogasti fecit
[illegible] eni aquę maris sunt pcul
gloriosus obtinuit nrm. Cuius sermoni ad nutus
[illegible] exhiberi & alios quat-
[illegible] succos medicinos harena & inmisit in eos
[illegible] fecerunt inmare. Statiq; dīnitus
[illegible] susceperūt corpora eoꝝ cruciatu por-
[illegible] Alexandriā ad locū quē pduxerat
[illegible] obseruandū a famulis suis. Seru
[illegible] dñi sui corpus operie-
bant, cū audissent quōs corpora ambige-
bant dicentes inuicē. Dominus ipse nō
se solū dixit inhac loca [illegible] sed ubicūq; in fide
[illegible] sine dubio & ipse dig-
[illegible] deuo-
[illegible]
[illegible] nob fecerit qui tale qui do-
minus ut gta martyrū coronari sumus & se-
pelire uoluit iuxta sepulchrū sci Isele. ubi
dominus ur nob precepit. Tunc pueri cerū
fecerūt susceperūt corpora cū sacco. & posuer-
[illegible] fluuiali. Inqua nauigatione factum
[illegible] ostendit dei clemētiā
nauis uelo cū nauigare coepisset obdor-
mierunt oēs qui erant in nauī. nec ullus
[illegible] prsus piscis & unde nocuit. aut ex
[illegible] gubernabili remus. Sole
[illegible] die pmansit cursum. Ter-
[illegible] & noctē dicit. Surgite hic
[illegible] sepulture istoꝝ. Tunc ex-
[illegible] oēs. uidere applicata nauī ad
quo nolebant & ubi eum [illegible]
Illi audientes mox ibi fecerūt ergo hō-
martyrū [illegible] ei certis & ipsis
[illegible]

Vienne, Hôtel-Dieu, Arch.

Passionarium
f. 1v

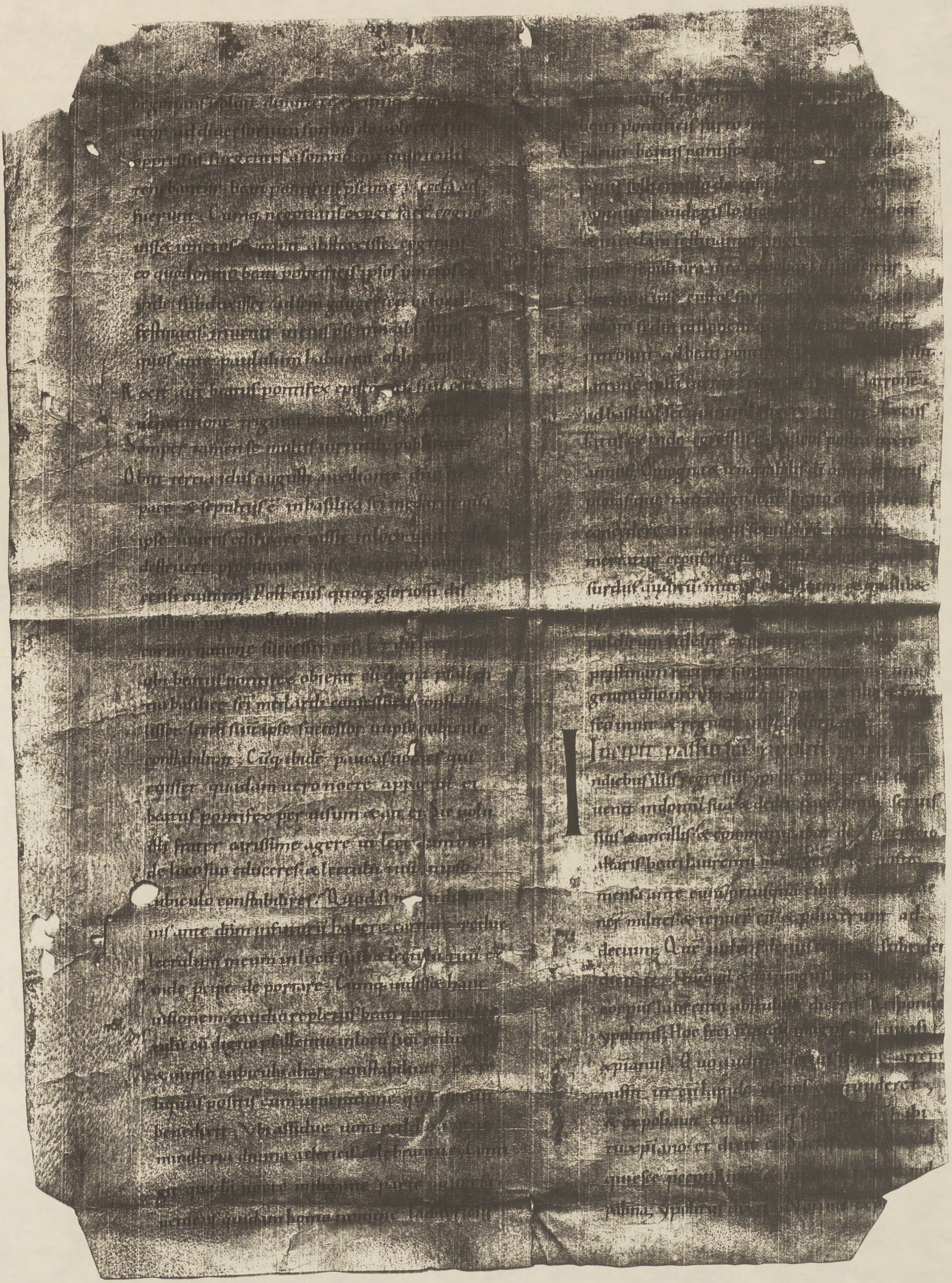

Würzbg. Juliusspital, Arch.
Pannartafeln.

fol. II v

Würzb. UB. Hdschr. 122. Spiegel vom.

Würzbg UB. M. ch. f. 122 Spiegel hinten

ecclesiis carritius claritate circundata p̄dicabant in
non ambigerent d̄ potestate pueri. quē erant in p̄se-
pio ulsum. nec p̄ erent qđ in sua natura hominis
erat edītus. cui supne militie famulantes occursus.
Interrogabat. Omnes gentes. Venite adoremus. Ado
rate dnm. Adorate dm. Videntes. Tria sunt. Adorate dm. In
ed hoc alia huiusmodi paucissime uidentes p̄sonis
innotuisse. que uel ad agnitionē marie uirginis
uel ad sci ioseph familiā p̄tinebant. Hoc signū qđ
magos in longinquo postros efficaciter mouit. & p
scienter attraxit. illius sine dubio grē sacramtū.
& illius fuit uocationis exordiū. Illuminare. omnia
dee tamtū. s; in toto mundo xpi erat p̄dicandū. cuius
ut p illā stellā que magorū ulsu resplenduit. israhe
litarum ū oculis n̄ refulsit. & illuminatio significata
sit gentiū. & cecitas iudeorū. Mági uēn. ermanet
g̃ dilmi sic euidenter apparet misticorū forma gesto
rum. & qđ imagine inchoabat in ueritate cōpletur.
Radiat celo stella p̄ gram. & tres magi coruscatione
cuiici fulgoris accīti. in omib̄ cottidie nationib̄ ad
adoranda summi regis potentia accurrunt. Reges tharsis & ins.
crodes quoq; in diabolo fremuit. & auferri sibi inig
tatis suę regnū in his qui ad xpm transeunt in gemis

tum ē & uobis qui rome estis euangeli lare
tris est mihi domine nē com mouear propter hoc
est cor meum & exultauit lingua mea. Consi
mine quoniam inte speraui deri domino deus ne
on eni erubesco cuiqm. uirtus eni di est in
omi credenti. iudeo primū & greco. iustitia
reuelabit ex fide in fidē sic scriptū est. Iust
de uiuit. Reuelat eni ira di de celo sup om
tatem & iniustitiā hominū. eorū qui ueritatem
stitia detinent. quia qđ notū est di manifestum
Ds eni manifestauit illis. Notas mihi fecisti
uias tuas ad implebis me letitia cum uultu
unte
tione in dextera tua usq; in finem. Conspexi
quoniam inte speraui diri domino deus meus est
Dominus defensor uite mee. Dnm illum. Adte d
dnm in aula sca eius. Afferte. Exaltabo. Intui in
me domine. Inte dne. Beati quor. Media nocte
nuisibilia eni ipsius a creatura mundi per q
s intellecta conspiciunt. Sempna quoq; ei
diuinitas ita sunt inexcusabiles. quia cu cogn
dm non sic dm glorificauerunt aut gras eg
s; euan. erunt in cogitationib̄ suis. Dilige
ne uirtus dominus firmamentum meum & ref

quit tibi summo studio com
mendo subtestimonio xpi et
totius ecclesie. ℟ In illo die e sus
cipiam te seruum meum et po
nam te sicut signaculum in con
spectu meo quo niam ego elegi
te dicit dominus. ℣ In tribulatio
ne invocasti me et exaudivi
te et li beravi te. Quo ego.

Tum ille suscipiens omne se
adhibiturú sic precipiebat
diligentiá pollicet. Sed iterú
atq; iterú eade sepius repe
tens iuuene commendabat
attentius. Post hec ephesú
redit. Tum vero presbiter in
domú suá adolescentē susci
pit commendatú. et cú omni
diligentia enutrivit. am
plectitur. fouet. adultumú
etiá baptismi gratiá tradit.
Post hec iam uelut confidens
gratie qua fuerat commoni
tus paulo indulgentius ha
bere iuuenem cepit.

℟ Qui uicerit faciam illum colum
nam in templo me o dicit
dominus et foris bam super e
[illegible]

uitatis noue hieru salem
℣ In illo die suscipiam te seruum
meum. Inscriba. H. II. HOC
℟ In feruentis olei dolium missus
iohannes apostolus diuina se pro
tegente gratia inlesus exiuit. Benedi.
℟ Propter insuperabilem euangeli
zandi constantiam exilio religari
diuine uisionis et allocutionis me
ruit crebra consolatione releuari.
Fructuuit. ℟ Occurrit beato iohan
ni abexilio reuertenti omnis popu
lus uirorum ac mulierum claman
tium et dicentium benedictus qui
uenit in nomine dñi. Omis gentes.
℣ Constituet eos pnc. Sup omne.

Sed ille ubi matura liber ta
te potitus est. continuo per
equeuos quis luxus et [illegible]dia
cordi est amare uitia et cor
rupte uite incedere. amitte
docetur. et prim[illegible] inde
conuiuiorú in lecticis deci
pitur. inde noctur nis eum
furtis socius sibi participeq;
conscisceum. post hec iam
adulatora flag[illegible] ptrahunt.
℟ Hic est discipulus qui perhibet testimonium

Wurzb 68 b.
M. ch. f. 208. Spiegel Lincker

tione custodi ut qui uni
genitú tuú in uerítate nrí
corporis fatemur de matre
uirgine natú nulla possint
diaboli falsitate corrumpi.
Ꝑ eundé. ℟ Gaudeamus
omnes fidéles saluator noster natus
est in mundo hodie pcessit proles mag
nifici germinis et persequerat pudor
uirginitatis. Spūs dñi sup
me eo ꝙd unxit me ad adnun
tiandu mansuetis misit me
ut mederer contritos corde.
et predicare captiuis indul
gentiá. et clausis apcione.
℟ Letentur celi et exultet terra ante
℣ Iubilate montes laudem aeria aeria
℣ Horú fecit dñs. Saluare suú.
Respice nos misericors ds. et
mentib; clementer humanis.
nascente xpo sumine ueritá
tis lumen ostende. Ꝑ eunde.
ecum principium. ANTIP
die uirtutis tue in splendoribu
sanctorum exutero ante luciferum
genui te. ℣ Dixit dñs. ℟ Redemp
tionem misit dominus populo suo
mandauit in eternum testamen
tum suum. ℣ Sanctum et ter[ribile]

dilecta es a domino. regina celorum uocaris digna es gaudere chori angelorum consortes ac concives tui. ℣ Paradysi porta per quam cunctis clausa est. et per mariam uirginem pate facta est. Gaudent.

Assumpta est maria in celum gaudent angeli. laudantes benedicentes dominum. ℟ Maria uirgo assumpta est. ad aetherium thalamum. in quo rex regum. stellato sedet solio. ℣ In odore unguentorum tuorum currimus. adolescentule dilexerunt te nimis. ℟ Benedicta filia tu a deo. qua per te fructum uite communem cauimus. ℣ Pulchra es et decora filia hierusalem terribilis. ut castrorum acies ordinata.

Quasi cedrus exaltata sum in lybano. et quasi cypressus in monte syon. et quasi palma exaltata sum in cades. et quasi plantatio rose in iericho. Quae est ista que ascendit de deserto. deliciis affluens. innixa super dilectum suum. pulchra ut luna. electa ut sol. terribilis ut castrorum acies ordinata.

Concede nos dne huius diei festa munera sancta opere conferat. ℣ Prima. in qua sca dei genitrix morte subire temporale. nec tamen mortis nexibus deprimi potuit. qui filium tuum dnm nrm in xpm ecclesie genuit

qs. ut morte caudere possimus animarum. ℣.

℟ Optimam partem elegit sibi maria. que non auferetur ab ea in eternum. ℟ Surge aquilo et ueni auster. perfla ortum meum. et fluent aromata illius. ℣ Vulnerasti cor meum sponsa mea soror mea. uulnerasti cor meum uno crine colli tui. ℟ Nigra sum sed formosa filia hierusalem. ideo dilexit me rex et introduxit me in cubiculum suum. ℟ Quam pulchra est casta generatio cum karitate.

Ecce tu pulchra es amica mea. ecce tu pulchra. oculi tui columbarum. sicut lilium inter spinas. sic amica mea inter filias. ℣ Columba mea. perfecta una est matri sue. electa genitrici sue. ℟ Uidere filie congregauerunt diuitias. tu supergressa es uniuersas. ℣ Famulorum tuorum qs dne delictis ignosce. ut qui placere tibi de actibus nris nitimur. tue quoque pietatis clementia. saluemur. ℣. Protege dne nostra famulos tuos subsidium patrocinium. et beate marie semper uirginis. ac beatorum omnium sanctorum tuorum. fac nos tibi deuotos. et ab omnibus hostibus reddes securos. ℣ Omps ds. ut plebs tua toto corde deseruiens. misericordie tue munere. beate semperque uirginis dei genitricis maria. ac beneficia tua.

Ier ihc repr. Audi
uit herodes fama ihu. æt
pueris suis. Hic e iohannes
baptista. æ ipse surrexit a mo
tuis. Et ret
natale e fis kmi beati iohis
die celebramus. oportet ut
nonsolu constantia passionis
illius pia deuotione recolam.
s eorum aquib; passus e malici
am nob; tarma uertamus salu
tis. Tunc æenum scripturis seis
utilit anunu intendimus. cum
nobis uirtutes. ppria ius
torum. uerum etiam ulta undictiq;
reproborum adunctamur. Iohis bene
agendi ponimus.
Misit hero
desrec manus. ac
æiunxit in carcerem quia
cum propter herodiadem
rat fratri sui philippi
ebat herodem iohannes
Hoc siquide æ ipsi dni doce
emplo. qui ut humane superbie
uice frangat. ac sublime nob;
militatis iugu imponat. nisi tan
tu humilitatis forma qu
m insinuat dicens. discite a me
quia mitis sum & humilis corde.
qua caucamus. adm
reuocat dicens. u
nan
celo
uine bonitatis. &
prauitatis exemplo
da su. ne uirtutis
RIohannes baptista
dem propter herod
terat fratris sui p
Miso herodes spicu
am precare capitis
Auduit herodes
ihu. æ puer
iohannes baptis
am
r
ortuu homi
ari adutta
rectio
post
tentie qua
capit
re de
puro
hoc de
p
b

Ulm, Stb. 208, Spiegel von

Archiuum Ecclesiastica 1948

baptista ple[illegible]s loquitur
[illegible]eam suā
[illegible]s uento
[illegible]idas u
[illegible]s dere
[illegible]t condat
[illegible]elestis
[illegible]nusquis
[illegible]tate &
[illegible]s dns. &
[illegible]uersa
[illegible]s me
[illegible]t pos
[illegible]ntium
[illegible]s domin[illegible]s
[illegible]pulis conterimur & quia
solent sēpheraīci p̄speta
[illegible]
[illegible]aconibus pandere ut di
cant parata sunt tibi reg
na cēlorū potest imitari
maiestatē dī. ut absq; pec
cato sis accepisti enī liben
arbitrii potestatē & legis
scientiā p̄ quā consequaris
quē uolueris. decipiunt q;
blandiris miseros & maxi
me mulierculas oneratas
peccatis quē circum ferun

Nunquid nō uerba mea sunt
quasi ignis dicit dns. & qua
si malleus conterens petram.
meus enī inquid sermo nun
tiant futura supplicia. ut
de terreat homines a peccan
do. & palea peccatorū mina
tur incendium. ut hēraīco
rū corda dura & instar sili
cis indomabilia sermonis
sui malleo conterantur au
ferans cor lapideum. ut po
nat p̄ eo cor carneum mol
le fidelica & qđ possit di
suscipere & sentire precep
ta tale quid & phiezechiel
dns loquitur qđ pseudo p̄
[illegible]
pariē abs q; tempeiamto
qui post ea imbre uehe
[illegible]
subruatur & pseudo pro
phetides consuant ceruica
lia sub omni cubito manus
ut faciant peccatores re
quiescere. & ne qua quam
iram dī lacrimis mitigare
p̄ malleo lxx securi inter p̄
tati sunt illam fidelica &

lā hab[illegible]s intelligentiā nul
la q; sapientia. Dns enī no
uit cogitationes hominum
quō uanē sunt si aut hoc
ita ē ubi sunt qui p̄fectā
in homine iustitiā. predicant
qđ si responderint de scis
se hoc dicere non desemasp
sis certe nullū puto sanc
tiorem ēe hiere[illegible]i
uirgo p̄pheta sci[illegible]que
in utero ipso no[illegible]si
gurat dnm saluatore die
remias enī interpretatur
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Excerpta CLCLT-3-Cetedoc, Louanii Noui - Inquisitio in uol. I

<<< SENTENTIAE - INQUISITIO IN UOL. 1 >>>
<<< 1 >>>
Hieronymus - In Hieremiam prophetam libri vi
Cl. 0586, lib. : 4, pag. CSEL : 288, linea : 5 SL 74

tale quid et per hiezechiel dominus loquitur, quod pseudoprophetae blanditiis suis linant parietem absque temperamento, qui postea imbre uehementi et ueritate iudicii subruatur, et **pseudoprophetides** consuant ceruicalia sub omni cubito manus, ut faciant peccatores requiescere et nequaquam iram dei lacrimis mitigare.

werden).

→ Sie erhalten den Bildschirm »Bestellen / Vormerken«.

- Geben Sie die Nummer – entsprechend der Spalte »Nr« im mittleren Bildschirmbereich (i.d.R. 1) –, Ihre Nutzernummer (siehe Benutzerausweis) ohne Bindestriche und Ihr Paßwort (s. Info 9) ein – aus Datenschutzgründen ist die Angabe des Paßwortes nicht sichtbar. Drücken Sie erst nach Eingabe aller Daten die **ENTER**-Taste. Zu den einzelnen Eingabefeldern müssen Sie entweder mit der Leertaste, der **RETURN**-Taste [↵] oder der **TABULATOR**-Taste [⇆] springen.

→ Im unteren Bildschirmbereich wird Ihnen angegeben, ob Ihre Bestellung angenommen wurde und wo Sie das gewünschte Buch nach etwa einem halben Tag abholen können.

Die Bedienung erfolgt in der Regel schneller als bei Zettelbestellung.

Vormerkung

Ist das gewünschte Buch ausgeliehen, können Sie es vormerken: *Eingabe wie bei Bestellung*. Zusätzlich müssen Sie Ihre Vormerkung mit j und der **ENTER**-Taste bestätigen. Sie erhalten schließlich eine entsprechende Rückmeldung im oberen Bildschirmrand.
Sind **mehrere Exemplare** eines Titels und einer Auflage **vorhanden** und **alle ausgeliehen** (meist bei Beständen in der Lehrbuchsammlung), können Sie sämtliche Exemplare mit dem Kommando **"vor"** vormerken.
Das erste zurückgegebene Exemplar wird dann für Sie reserviert. Genaue Anleitungen erhalten Sie in der Lehrbuchsammlung.
Angenommene Vormerkungen sind gebührenpflichtig (je Vormerkung 1,00 DM). Zahlen Sie bitte bei Abholung des Buches an der Zentralen Kasse.

Stand: September 1996/Ni

ibe locut ē eis dicens. Data
omis potestas in cęlo & in ter-
ra. Q: Beda. Ar-
morica lectio fr̄s k̄m quā
audiuim⁹ & nuda lucerna
dio plena refulgę. q̄a uidi
redēptoris nr̄i simul & re-
rectionis nr̄ę dona plano
nouę describit. Ut si hanc
idem tractare uelim⁹ gra
ē in littera fructū spūalis
sui inuenire cō operīmus.
nę cum di aromatū more
o subtili quasi terendo & cer
ndo discimus. eo maiorem
tiæ suę ut suauis fragran-
a reddit. Ut
nū namq; ē & dulce ad au
endū prius. q̄d discipli abie
unt in galileā in montem
bi cōstituerat illis ibe. & ui
nues eū adorauerunt. Sed
uacat amysterio. q̄d dns
galilea p̄ resurrectionem
el q̄d in monte discipli ap
ruit. in monte & cū appa
uit. ut significarę. q̄a cor p̄
l cōmuni humani ordis
sublimatū cęlesti uirtute in
duitę. In monte apparuit.
ut admonerę fideles. sublic
celsitudine resurrectionis ei
cupiunt uidere. hic altissimi
cupiditatib; ad supna studę
ant desideria transire. Li
bę aut huic testimonio cōfer
re. q̄d marcus aut. Ut dns q̄dē
ibe p̄ quā locut ē eis. assūpt
ē in cęlū. & sedę ad dexteris dī.
Quia cū ipse ds & homo est.
assūptus ē in cęlū humanita
te quā deorsū susceperat. ma
nę in terra cū suis diuinitat.
qua terrā pariter implę & cęlū.
Manę. cū cunctis diebus usq; ad
cōsummationē sęli. Ubi q̄ intelligi
q̄d usq; ad finē sęli nō sunt de
futuri immundo. q̄ diuina
mansionē & habitationē sit
digni. Ut

Videntes discipuli in galilea uidentes dom
num adorauerunt & ecce ira

Omps semp ds. q̄ paschale sa
cramū in reconciliationis hu
nę fędere cōtulisti. da mihi;
nr̄is. ut q̄d uisibiliter celebra

Würzbg UB. M.ch.q. 103, Spiegel vom

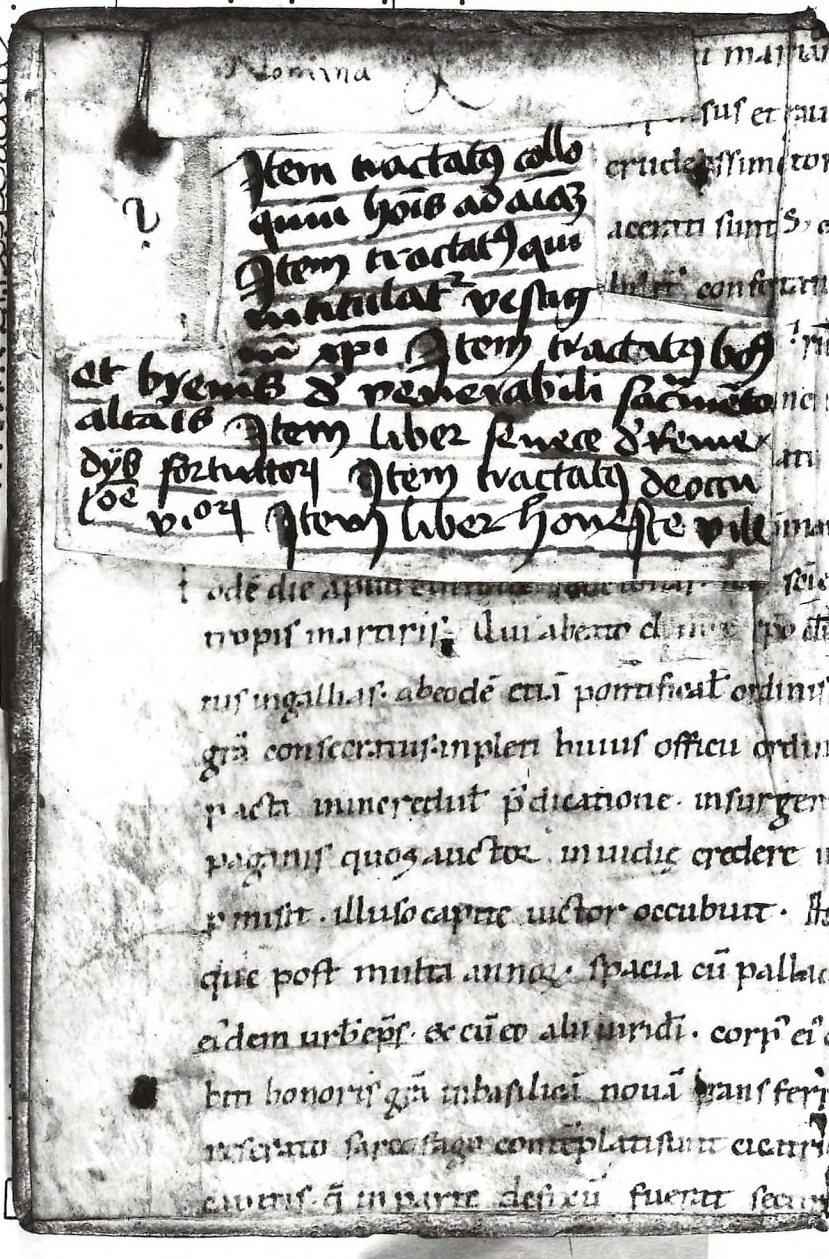

Vinzlg LB. Mdo. 25, Spiegel vom

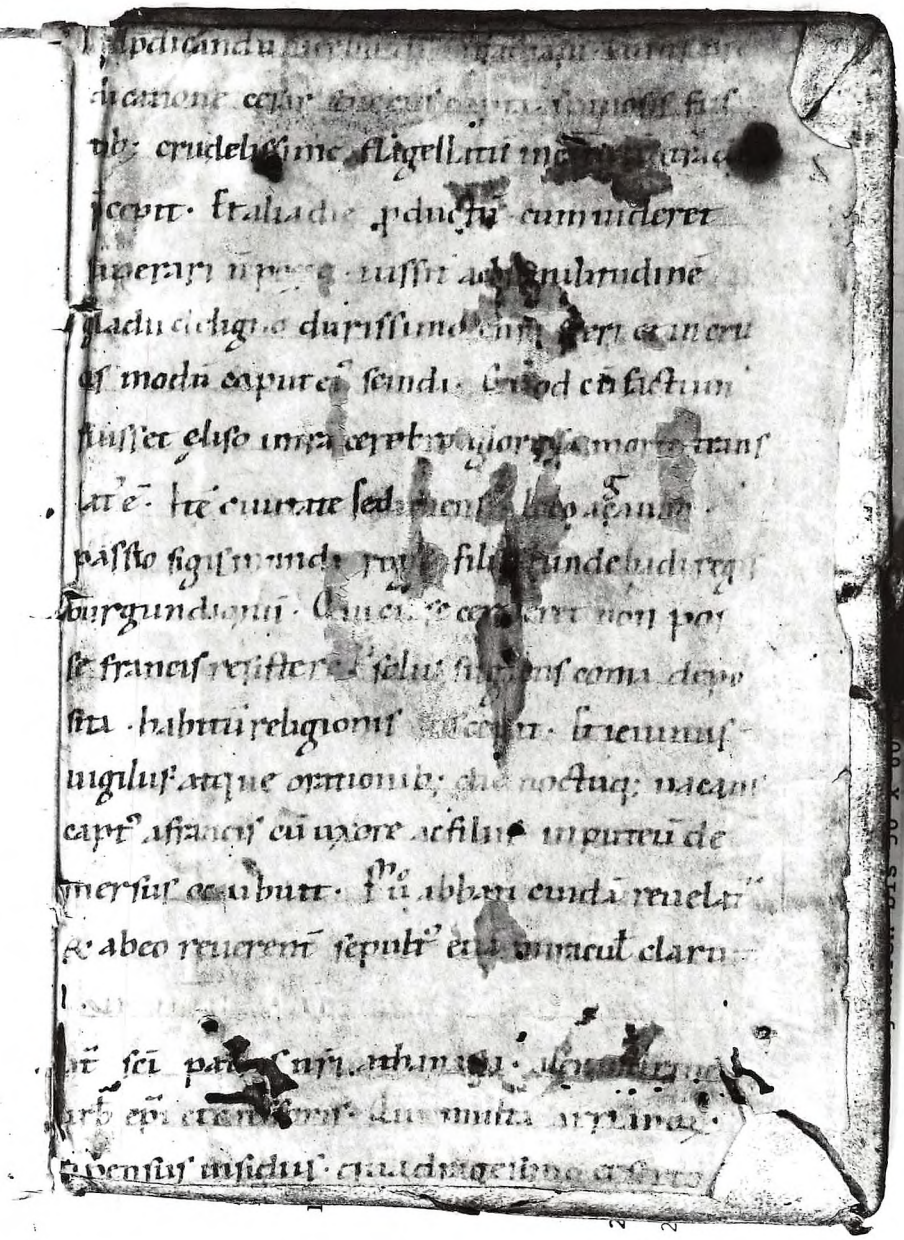

Würzb UB. M.d.o. 25, Spiegel hinten.

nus et no bis ve [illegible] a dore mul.

Dominus dixit ad me filius meus es tu ego hodie ge
nui te. Quare fr. Tanquam sponsus dominus pro
cedens de thalamo suo. Celi enarr. Diffusa est gra
tia in labiis tuis propterea benedixit te deus in eter
num. Exultauit. Rex omnis terre deus uenit
psallite sapienter. Omn gentes. Suscepimus deus
misericordiam tuam in medio templi tui. Magn. d.
Orietur diebus domini abundantia pacis et domina
bitur. Deus iud. Tanquā sponsus.

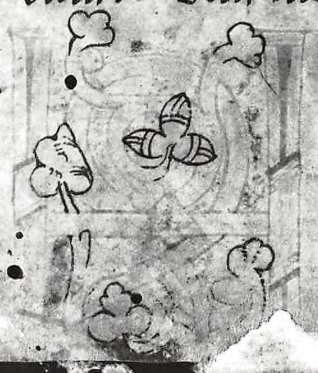

ODIE NOBIS CE LORVM REX
de uirgine nasci di gnatus
est. ut hominem patrium adire gna
[illegible] lesti a reuo ca ret gau det

Wiesbg UB. 17 d. g. 172. Spiegel van

nus est no bis ve nite a dore mus.

Dominus dixit ad me filius meus estu ego hodie ge
nui te. Quare fr. Tanquam sponsus dominus pro
cedens de thalamo suo. Celi enarr. Diffusa est gra
tia in labiis tuis propterea benedixit te deus in eter
num. Eructauit. Rex omnis terre deus uenit
psallite sapienter. Omes gentes. Suscepimus deus
misericordiam tuam in medio templi tui. Magn. d.
Orietur diebus domini abundantia pacis et domina
bitur. Deus iud. Tanqua sponsus.

ODIE NOBIS CE LORVM REX
de uirgine nasci di gnatus
est. ut hominem patrum adre gna
lesti a reuo ca ret gra dei

Würzburg UB. Mch.q. 172, Spiegel vorn

Tecum principium in die virtutis tue in splendoribus
sanctorum ex utero ante luciferum genui te. Dñs.
Redemptionem misit dns populo suo mandauit in
eternum testamentum suum. Confitebor. Exor-
tum est in tenebris lumen rectis corde misericors et
miserator et iustus dns. Beatus uir. Apud domi-
num misericordia et copiosa apud eum redemptio.
Deffundis. De fructu uentris tui ponam sup sedem
tuam. Memento. Verbum caro factum est et ha-
bitauit in nobis. Cuidimus gloriam eius gloriam
quasi unigeniti a patre. Asolis ort. Tecū pncipiū.
Hodie xpc tus natus est hodie saluator
apparuit. Hodie in terra canunt angeli letantur ar-
changeli hodie exul rent iusti dicentes gloria in excel.

Würzbg UB. Mch.q. 172, Spiegel hinten.

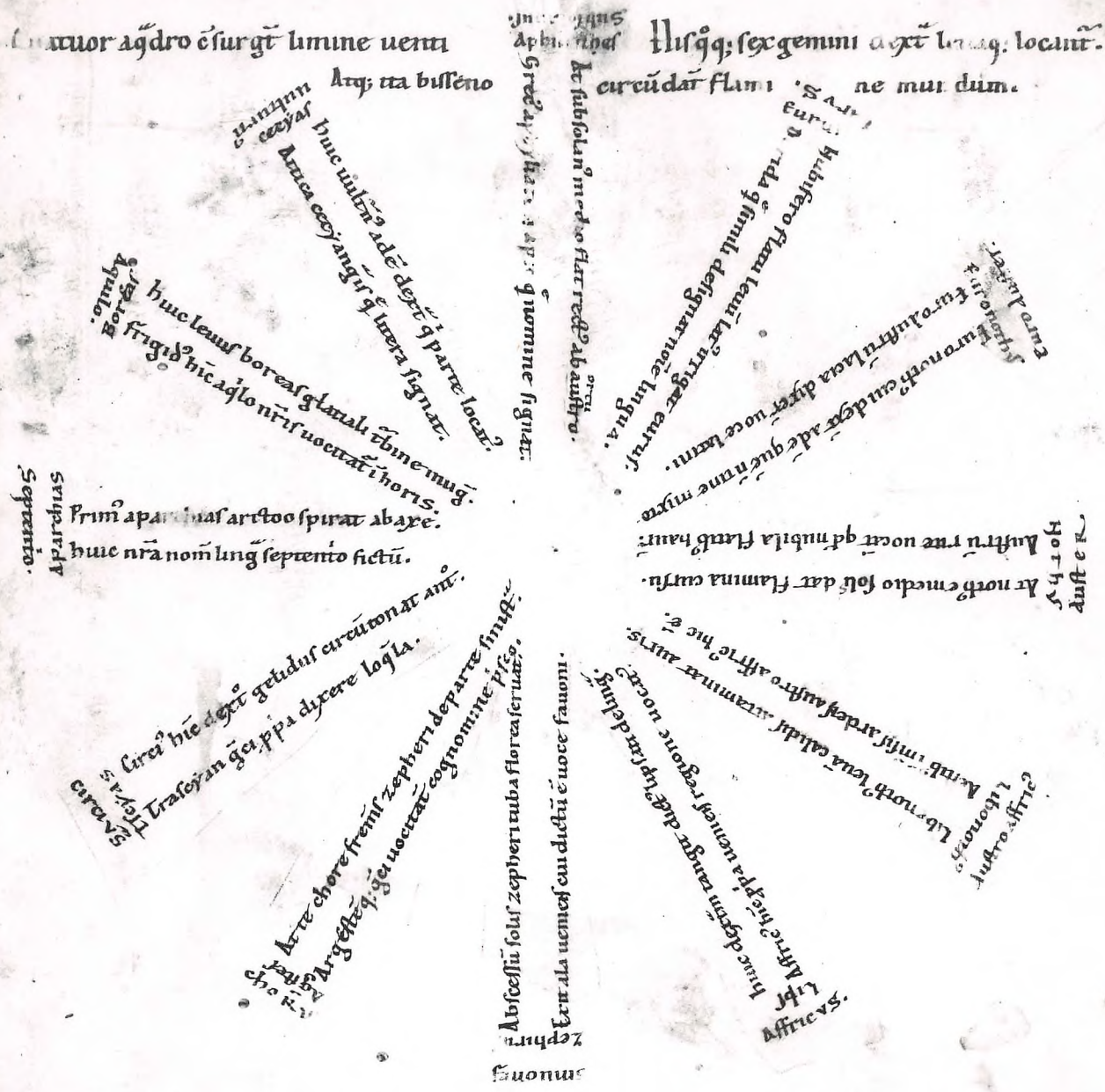

Würzbg UB.
M.p.h.f.1, f.1a

Tredecim iulii decimo nonus ante kl̃das.
Iulius habã dies xxxi. t. xxx.
Olympiadis spes & Carnatus.

R. F. i.
R. l. xiii.
R. l. ii.

M xviii	f	G				
vii	k	F	A	vi	ĥ	Processi & Martiniani mr̃. Henrici imp.
		G	B	v	ĥ	
xvi	l	H	c	iiii	ĥ	Odalrici epi & c̃. Translatio s. Martini epi.
v		i	D	iii	ĥ	Zoe uxoris nicostrati.
	m	k	E	ii	ĥ	Det Aplor. Goaris c̃.
xii		l	F	Nonĥ		Willibaldi epi & c̃.
ii	ĥ	m	G	viii	iv̄	Kyliani socior. ei. mr̃.
		ĥ	A	vii	iv̄	
x	o	o	B	vi	iv̄	Translatio vii firm.
	a	p	c	v	iv̄	Translatio Benedicti abbis.
xvii		q	D	iiii	iv̄	Ermagore patriarche.
vii	B	r	E	iii	iv̄	Esdre pphe. Margarete v & m. D. Per Henrici imp. e.
		s	F	ii	iv̄	Dies canicularis incipiunt.
xv	c	t	G	i	d v	s Dionisii aplor. Regini sunnidis v & m.
S iiii		v	A	xvii	k	Aug̃.
	d	a	B	xvi	k	Alexii c̃.
xii		b	c	xv	k	Materni c̃. Sol in leone. Abhinc usq; ii sep
i	e	c	D	xiiii	k	Arsenii m. sanguis in minuitur.
		d	E	xiii	k	
viii	f	e	F	xii	k	Arbogasti epi & c̃. Praxedis v.
		f	G	xi	k	Marie magdalene.
xvii	g	g	A	x	k	Apollinaris epi & m.
vi		h	B	viii	k	Xpine urg & m. Vig.
	h	i	c	viii	k	Iacobi apli. Cristophori mr̃. Canbricam pp & m. acc vi.
xiii		k	D	vii	k	
iii	i	l	E	vi	k	Felicis epi.
		m	F	v	k	Pantaleonis mr̃. Proc.
						c. ii. pp & mr̃. xxxvi.
xi	k	n	G	iiii	k	Felicis Simplicii Faustini Beatricis mr̃. Umbra assumit inme
xvii		o	A	iii	k	Abdon & Sennes m̃. Sate lune absumitur.
	l	p	B	ii	k	Germani epi & c̃.

In viii anno inc̃ iulii. xxx. luna sedm̃ regulã debuit esse. s. ppc̃ iii. emb̃ xx viii c̃. & unii c̃. In c̃ anno xviii nos q epactas lunares a sept̃bre incipim̃ in. iii k aug̃. xxx. uel luna sate ratione primum. ita ut eade die p. xxx. i. ducam̃. sicq; inc̃ dis aug̃ tcia fit. cũ ii. c̃ debuerit. secdm̃ regulã qm̃ inc̃ sept̃. x. effici possit.

Würzb UB. M. p. h. f. 1, f. 4v

Winterth. MS. M. p. h. f. 1. f. 118v

h ęc & hui similia ꝑcones huiꝰ ñ legentes. aut non intel
gentes suadent monachis ut monasteria sua deserant
ꝑ ꝑ abbates suos & ꝑcuratores monasteriorꝫ suorꝫ q̄ aliq̄
decimas quę iure ꝓtinent ad dispensationē epi & mo
nasterii sui acq̄siuerint. Dicant m̄ tam subtiles diui
norū libroꝫ scrutatores q̄d salubrius sit monachis ut
ꝓmaneat cenobitas sub ꝑpositoꝫ suo obedientia quę
melior ē quā uictimę. & ibi uiuere de decimis & fide
lium oblationib' quas ęcclastica lege karitas cōmuni
care potest non tamū monachis. sī; & ei cenodochiis in
firmis & ꝓegrinis. an fieri sațabitas. ut in ꝑpuatis loci
ꝑ ꝑpo iure uiuant. & uictū sibi de substantia paupum
ꝓ manū raptoꝫ & de fenorę negotiatoꝫ accipiant. Licet
enī decimę & oblationes principalit clericari debeant
multię; pot tam ęcclā omne q̄d habet cū oīb' paupib'
habere cōmune. quantomagis cū his paupib' qui reli
tis facultatib' ꝑ ꝑpis ñ in angaria baiolantes crucē xpi
secunt paupem xpm. Est tam in quo abbib' & ꝑpositi
monasteriorꝫ parcendū ē ñ estimo si ab illis ad q̄s ñ ꝓtine
id ē. a laicis decimas & oblationes accipiant. si inordinate
eas a quib' cūq; ꝓsonis accipiant. si terminos transgredi
antī antiquos. id ē si stipendia pbiorꝫ antiquit' mino
rent & sibi usurpent. Hec tam ido monachi q̄ hęc igno
rant aut ñ ꝓbant debent collectionē suā deserere. aut
abbatib' minus obedientes existere. dicente dño de ꝑ
positis ęcclarū & monasteriorꝫ sub noīe scribarū & pha
risęorꝫ. Quę dicunt facite. secdm opa ū nolite facere.
Hec usus rerū ꝓhibendus ē his quoꝫ conscientia immunis
est cū dicat apls. Omia munda mundis. Et unusq̄sq;

onus suū portabit. Et dns in euglo. Qd untat nos
nī coīq̄nat hominē. s; concupiscentia mala que ꝓcedit
de corde et appbatio mali opis que ꝓcedit de ore. hec
coīq̄nat hominē. Hec diuini uerbi ptexatī ꝓlatores
et nī satis discreti intellectores minus aduertunt indiscreti
sermonib⁹ et nī sale conditi. tamquā immoderatis ictibus
ꝓcutiunt conscientias infirmoꝝ. du ecclām orbis terrarū
parui pendentes dicere uident. Ecce xp̄c hic. ecce illic. ecce
in deserto. ecce in cubiculis. Ita sentientes ante tempus
usurpant sibi uentilabrū q̄ in fine uentilanda ē area
dnica tamquā apud cōmunē ecclī soli remaneat palea.
ad eos ut transeat triticū tamquā in dnico horreo recon
dendū. In qua ꝓsumptione ualde metuendū ē ne qui
se triticū a palea sēparatū reputat. pharisaico fermēto in
flatus palea fiat. Pretrea q̄ de laborib⁹ manuū ꝓparare
necessaria sibi nī sufficiunt. nī bene ꝓspiciunt. q̄ quē in
alios reprehendunt frequēt ipsi cōmittunt. du uicti
penuria uictus ꝓdicant pplis innocentia suā q̄d est
oues uendere. ꝓdicant ut manducent q̄d ē oues uendere.
cū tales uenditores cū uenditorib⁹ columbarū de templo
dns eiecerit. et a catholicoꝝ eliminandos societate
hoꝝ similes ꝓfigurauerit. Neq; enī hoc excusare eos ut
detur q̄d manu sua pecunia nī acceperint. s; grēbitas
suos aut secū habent. aut p̄ se mittunt q̄ collectionē
accipiant. et in quoꝝ uoluerint usus expendant.
Hec si in se considerarent. clericos. monachos. rectores ecclarū
non tanto studio lacerarent. Hec scripsi uobis frēs ut
non terreamini tonitru uanarū cōminationū neq; mo
ueamini a uro sensu s; scdm statuta ꝓcedentiū patrū

Winterthur UB M.p.l.f.1, f.119r

Würzbg UB. M.p.misc. f. 27

Univ. Bibl. Würzburg

uela modo pendentia cornibus equis
ma naugaret
t. & mleuum puppim ocior ut secaret
equit spartano
salinę cautes & quas dum aspicit undas
ma parte naui
edit in pram. tenet hos in puppe rudentes,
ta senserunt motus. dixere q secante
celagus rostro. nec non & spellante carina
uere sonum, non sic mendax ceruus equorum
nore rota leuum cum circuit axem
inoffensę currus accedere nescit
In terras titan & frigida tecta
sus ab emathia fugit quacumq; procella
utur magnum. primusq; abluitur ęsb
rit natus. ꝑcerum nox turba fidelis,
ieq; oriente fatis accepit fugata
lerat magno reges fortuna ministro;
rum dominos & secum tenet omnia
habet comites, iubet ire in diuersa
urum. qui sparsa ocyus vestigia
do aut emathus amissus cladibus orbis
manus erat. sup est fidissime regum
temptare fidem. populosq; bibentes
ten. & adhuc secum cęsare tangere,
ęrat magno quęre mensura remotas
rum penetrare domos scythicosq; recessus
tum mutare diem. occęsq; supplice
ide ꝑferre meas. foedera nobis

Würzbg UB. M. p. misc. f. 27

P risa manent. mihi platium uirata tonantem.
P er uros assricta magor. implete pharetras
rmenios q arcus gericas intendite neruis.
S uos a parthi per rem. cum caspia claustra
E t sequetes duros atem martis alanos
P assus achemen late decurrere campis
I nuitam trepida nunquam babilona coeq
A rua supeyr q ultima regni
Q ua rapidus gangef. & qua nideus hydaspe
A ccedunt pelage phebi surgentis abigne
I am ppior quam si eram. tam oma uincen
S uflamu nisi u cantum deesse triumphis
S eluso enumer regum telluris eoe
E x aquo mo partus adit. nec munere magn
S ta t semel ar quis eni post ulnera da
A syrus iussas mpescunt uras.
T ot meruis ob ieas nunc parthia rup
E xcidat clausu rupam p secula ripam.
P eugma q pelleu p pompeio uincite parth
V inci roma uolue regi parere iubemu
A roua nos pigeat. positisq insignibus aul
E gredituz fan raptos indutus amictu
I ndubius tutum esse inopem simulare tyran
Q uam regnare furit mutat dominis securus cu
V erg iam p agra. demisso in littore rege
I pse p iras tae sopulos ephesumq relinqu

Würzburg UB. M.p.th.f. 7, hinteres Fragm. r

sepe desiderio se ꝯ ciuitate ut dñi ⁊ dispone
uiacundiã repellere a semetipso ñ ualuit · q̃ hanc uolen
dño ⁊ a populo amouit · Hic ꝺ̃s qui a pstrata plebe
ꝑmodũ angli gladiũ ꝑce cõcludit · prius ploranti ⁊ eu
lanti nudis pedibꝫ illũ fugit · ⁊ siquis ꝑpetrati facinoris
ultionẽ ad plenũ reperire ñ di nequaq̃m ualuit ꝑsemet
ipso tẽperare · Hinc ebrius sicut homo parũ aliquid
quasi de diuina ultione metuere ⁊ semetipse semire · qui uerbo celos
aperuit · ante iracundiam ꝯtemptus ꝑ desertũ
fugit · ⁊ ꝑsemetipso infirmatꝰ formidine · qui furorẽ
di placauit alius ꝓuocatione · Ne g̃ di ⁊ resiste uale
quando ipse qui irascit ꝯpulauit · ⁊ resiste omino non
nocet · q̃ndo se ad ulciscendũ excitat · ⁊ ipse ꝑ ce quẽ
effunditur ñ exasperat ·

D̃ de prædicatoꝝ · incõ
uma doctrinę q̃ regula tractare ⁊ adiunctũ est · Si q̃s
est dñs · ungat̃ m · Pone ut gladius ꝑ femur suũ · ne
⁊ reduc de porta usq; ad portã ꝓximi tui cathecuminꝰ ⁊ occide
unusquisq; fratrẽ ⁊ amicũ ⁊ proximũ suũ · Gladiũ sup
femur ponere ẽ pcessionis studiũ uoluptatibꝰ carnis an
referre · ut ea q̃ sãcte studio dicere · curæ necesse est
illecebras suggestionis edomare · De porta ũ usq; ad portã
ire · ẽ auditio usq; ad ea q̃ pcul ad mentẽ mortis ingredi
increpando discurrere · ⁊ medii ũ castroꝝ transire · ẽ tanta
equalitate intra ecclam uiuere · ut q̃ delinquentiũ culpas
redarguit · nullius se debeat fauore declinare · Vnde
⁊ recte subungitur · Occidat unusquisq; fratrem suum ⁊ amicum ⁊ proxi
mum · Frem scilicet ⁊ amicum ⁊ proximum mirificit · q̃ ea punienda
inuenit · ab increpationis studio · nec eos quos p cognationẽ
diligit parcit · Si g̃ ille dñi dñi · qui ad ferienda uitia zelo
diuini amoris excitatur · profecto ẽ di denegat · q̃ quamui
sustineat increpare uitia carnalium recusat ·

D̃ de dono sp̃s ꝑ incõtinanti ⁊ ebrietate
illustrationẽ supne gr̃æ deluderamꝰ · dum tractaretur · adiun
ctũ ẽ · Cũ egrederetur mors ⁊ ad tabernaculũ surgebat uni
uersa plebs · ⁊ stabat unusquisq; ostio papilionis sui · aspici
ebantq; tẽpũ mortis donec ingrederet̃ tentorium · Ingresso
autẽ illo tabernaculi fœderis descendebat colũna nubis

Würzbg UB. Mpthf. 7. hinteres Fragm.

INCIPIT EPISTOLA AD THESSALONICENSES

PAVLUS ET SILVANUS ET TIMOTHEUS IN DO PATRE ET DNO IHU XPO. GRA UOBIS ET PAX

GRAS AGIMUS DO SEMP PRO OMNIB; UOBIS. MEMORIAM URI FACIENTES MORATIONIB; NRIS SINE INTERMISSIONE. MEMORES OPERIS FIDEI URI. ET LABORIS. ET CARITATIS. ET SUSTINENTIE SPEI DNI NRI IHU XPI. ANTE DM ET PATREM NRM.

SCIENTES FRES DILECTI A DO ELECTIONEM URAM. QUIA EVANGELIUM NRM NON FUIT AD UOS IN SERMONE TANTUM SED ET IN VIRTUTE ET IN SPU SCO. ET IN PLENITUDINE MULTA SICUT SCITIS QUALES FUERIM IN UOBIS PPTER UOS. ET UOS IMITATORES NRI FACTI ESTIS ET DNI. EXCIPIENTES VERBUM IN TRIBULATIONE MULTA. CUM GAUDIO SPS SCI. ITA UT FACTI SINT FORMA OMNIB; CREDENTIB; IN MACEDONIA ET IN ACHAIA.

A UOBIS ENIM DIFFAMATUS EST SERMO DI NON SOLUM IN MACEDONIA ET ACHAIA. SED IN OMNI LOCO FIDES URA QUE EST AD DM PFECTA EST. ITA UT NON SIT NOBIS NECESSE QUICQUAM LOQUI. IPSI ENIM DE UOBIS ANNUNCIANT. QUALEM INTROITUM HABUERIMUS AD UOS. ET QUOMODO CONUERSI ESTIS AD DM A SIMULACRIS SERUIRE DO UIUO ET UERO. ET EXPECTARE FILIUM EIUS DE CELIS QUEM SUSCITAUIT EX MORTUIS IHM. QUI ERIPUIT NOS AB IRA UENTURA.

NAM IPSI SCITIS FRES INTROITUM NRM AD UOS. QUIA MANUS FUIT SED ANTE PASSI MULTA ET CONTUMELIIS ESTIS SICUT AFFECTI. FIDUCIAM HABEMUS IN DNO NRO LOQUI AD UOS EUANGELIUM DI IN MULTA SOLLICITUDINE

EXHORTATIO ENIM NRA NON DE ERRORE NEQUE DE IMMUNDICIA. NEQUE IN IDOLO. SED SICUT PROBATI SUMUS A DO. UT CREDERETUR NOBIS EUANGELIUM. ITA LOQUIMUR NON QUASI HOMINIB; PLACENTES. SED DO QUI PROBAT CORDA NRA.

NEQUE ENIM ALIQUANDO FUIMUS IN SERMONE ADULATIONIS SICUT SCITIS. NEQUE IN OCCASIONE AUARICIE. DEUS EST. NEQUE QUERENTES AB HOMINIB; GLAM. NEQUE A UOBIS. NEQUE AB ALIIS. CUM POSSIMUS ESSE UTIQUE XPI APLI. SED FACTI SUMUS PARUULI IN MEDIO URUM. TANQUAM SI NUTRICIUS FOUEAT FILIOS SUOS. ITA DESIDERANTES UOS CUPIDE. VOLEBAMUS TRADERE UOBIS NON SOLUM EUANGELIUM DI. SED ETIAM ANIMAS NRAS. QUONIAM CARISSIMI NOBIS FACTI ESTIS.

Würzbg UB., M.p.th.f. 25, fol. 34v

decimū. a quo & fixus in cruce mar
tyrio coronatus ē. capite adterram
uerso. in sublime pedib; eleuatis.
asserens se indignū. qui sic crucifi
geretur ut dominus eius. Scripsit
duas eptas que catholice nominan
tur. quarum sda apl̄e ifq; eius
negatur. ppē stilū prioris disso
nantiam. sed et euangeliū qđ sčm
marcū. qui audit̄or eius & int̄pres
fuit. huius sunt. Liberi aut̄ quib;
auctor ū eius scribū. alius euange
lii. tertius predicationis. quartus.
ATTORAIAS AAYYCOC. quin
tus inducit. inter apocrifas scrip
turas repudiatur. Sepultus rome
in vaticano uxta uiā triumphalē.
totius urbis celebratione uenerā.

INCIP CAPITVLA

De eis quos in hoc mundo ue
nter pfectos alloquitur.
De exortatione qua de peioribus
ad meliora compellit.
De commemoratione ueritatis.
De pseudo pphetis ueteris & noui
testām. futuris mendaciis.
De similitudine diluuii quod
impiorū desiguat interitum.
De interitu eorum qui omnem
malignitatē dulcedinē arbitrant.
De eo qui superatus ē addictus
uitiis semen carnis generat
serpentes & porcos.
De nouissimis temporibus quib;
derisores habundant.
De dō qui unum diem mille
annis equauit.
De epistolis apostoli pauli

SEPTA PETRI APHI

SIMON PETRVS SERVVS ET APLS

ihu xpi. his qui coequalem nob
sortita sunt fidem in iustitia dei
nri & saluatoris ihu xpi. Gratia
uobis & pax adimpleatur in cog
nitione dñi nri. quo modo oīa
uobis diuine uirtutis sue que
ad uitam & pietatē donata est.
per cognitionē eius qui uocauit
nos propria gla & uirtute. per que
maxima & preciosa nobis dona
uit promissa. ut per hec efficiamini
diuine consortes nature. fugien
tes eius que in mundo est corrup
tionem concupiscentie.

Vos autem curam omnē subin
ferentes. ministrate in fide ura
uirtutē. in uirtute. scientiam.
in scientia aut̄. abstinentiam.
in abstinentia aut̄. patientiā.
in patientia aut̄. pietatē. in
pietate aut̄. amorē fraternitatis.
in amore aut̄ fraternitatis. caritā
tem. Hec enim uobis cum assint
et superent. non uacuos & sine

Würzbg UB. M.p.th. f. 25, fol. 73r

Würzburg UB. M.p.th.f. 29. fol. 1v

N X̄PI NOMINE INCIPIT LIBE

ferentiarum · ysodori iunioris · spalensis episcopi · Incipiunt

nter dm̄ & dnm̄.

nter trinitatem & unitatem.

nter personam patris & filii & spc scī

nter essentiā di · ꝛ substanciā ei.

nt̄ qđ filius nunc eq̄lis nunc

minorē patre. ysv nē p̄mo genitꝰ.

đ differt int̄ id qđ æpe nē unigen

ifferentiæ nomiñ qñ di filio dis

tinguñ. ysv discrepet.

nt̄ natiuitatē xp̄i · vt nram.

nt̄ hoc distat int̄ mortē xp̄i & nram.

esurrectio xp̄i · a nra resurrectione t.c

nt̄ creationē mundi · & formationē ei.

uę sint differentię paradysi ꝛu

radus vt differentię scē sint.

nt̄ angelos · homines · et dęmones ·

uidsit discretio p̄uaricationis

angticę · & humanę nature

nt̄ hominē · & pecus · ra discretioē

atio autē humani corporis singu

loꝝq; membꝝ. ysv carnes.

nt̄ infantiā & puericiā reliq̄sq;

nt̄ infantē & puerū ppē qđdicē

nt̄ racionale · & racionabile.

nt̄ mentē & rationē.

nt̄ sensū & memoriā.

nt̄ memoriā mtē ꝛ cogitationē.

nt̄ intellegebilia & sensibilia.

nt̄ animā & corpus.

nt̄ carnē animā & corpus.

nt̄ animū · & animā.

nt̄ animā & spiritū.

nt̄ ccupiscentiā carnis ꝛ spiritus

nt̄ grām diuinę infusionē & huma

nt̄ legē & euangeliū.

nt̄ actiuā ꝛ contemplatiuā utrą

nt̄ fidem & opus hoc distat.

nt̄ fidē spem & caritatē.

nt̄ amorē dilectionē siue

nt̄ scientiā & sapientiā

nt̄ sapientiā & eloquentiā.

uius philosophiæ partes · et

egestis generib̄ siue differe

edistinctionib̄ · iiii · uicioꝝ.

XPLICIVNT CAPIT

NCIPIT LIBER PR

Cassiodorꝰ sup psalterio aut

Diuersas notas more maiorū

rectis locis estimauiꝰ affigendas.

has nō explanatoribꝰ suis subter

adiunximꝰ vt quicquid lector voluerit

inqrē p. similitudines earū sine aliq̄

difficultate debeat inuenire

.pp. hoc i idiomatibꝰ ꝛ ꝓpꝛis locutionibꝰ loq̄ (suis

.ꝑ. hoc in definitionibus

.ꝓ. hoc in Schematibus

.Ēt. hoc in ethimologijs

.Rp. hoc in nominū mutatoribꝰ

.Rt. hoc in arte rhetorica

.Tp. hoc in topicis

.Syl. hoc in sylogismis

.Ar. hoc in arithmetica

.Gō. hoc in geometria

.Mc. hoc in Musica

.*. hoc in astronomia

q̄rt in primo libro

ethimologiaꝝ inuenies aliq̄

ꝛcipiat. Actuq; ante opera cui[us] pfe[c]tio fundatur. contemplatiua aut gaudia infine amplius

um. Illa eñ quam uis humilis & bona. tam eñ requiescentes transitura. Istaño boni operis

ituri meris ẽ & requies p mansura. Contemplatiua unta prabel ostenditur que erat pulchra

elis quia per contemplationis ocium munus operum filu generatñ. Actiuã untã monstrabat

ippis oculis & fecunda. quia actio laboriosa quidẽ ẽ munusq; alta considerans. & ineo quod se

pximi utilitatẽ plus excibit fecundior inoperibus quasi infilius crescit. Sic martha & maria q̃rum

urrumb; & hibebat mente inopere altera quiescebat defruc[tu] inctemplatione. hu autẽ q. actem

onis ocium uenire ẽrendum. prius se instadio actuq; untę & exercere debent. ut diu opera iustic[ie]

peccatorum & animum. cor mundu exhibeant adaudendu din. Nam mens que aut temporale

ne glam quęrit carnalib: concupiscentię rẽpationibus cędit. acontemplacione, pcul dubio pro

mur. Vnde & populus dum legẽ accepere amonte id ẽ asublimi contẽplatione quasi carnaliu

fras remouentur. Et ineuangelio curarius alogione uult dñm p contẽplationẽ seq; iubetur

uum reuerti. & inactiue untę operatione uersari. Inipso autẽ contemplationis ut actionis

ulter diu magna differentia animorũ ẽ. Nam quibusdã sola contẽplatio, pficit quibusdã

ctiua sola ẽ consolatio. his media & de utriusq; composita utilior ẽ. magis adrefouendas

angustias que solent per unius intentionẽ nutriri. ut de utriusq; partibus melius tem

mur. Nam & quod perdiem signis miraculis que inurbibus cor ruscabat actiuã nobis cõ

dabat untã. quid uero inmonte orationis studio pcinotabat untã contẽplationis significabat

rco di seruus iuxta immitationẽ xpi. nec actu alem untã amittit & contemplatiuã agit.

enim indecens hos offendit. Sicut eñ pcemplationẽ amandus ẽ deus. Ita per actualẽ

ligendus ẽ pximus. Ac per hoc sic nonpossumus sine utraq; ẽe untã. sic & sine utrãq;

tionẽ ẽe nequaquã possumus. xxxiii.

fide & opus hoc distat. quod exfide possibilitas boni operis inchoatur. & opere ipsa

ficitur. Opus eñ fide pficitur. fides operibus ẽstimatur. opera autẽ sine fide neq; quã

quia nihil ualet amalo declinare & agere quod pcipit adsalutẽ quipsum salutis. uil

. uel negat. auctorẽ. Item fides sine operibus nequaquã prodẽ. quia ñ potest p fidem

lacere qui dñm contemnit. & inopere obhoc fides sine operib; mortua ẽ. Iuxta iacobu.

nus, extra fidẽ. uacuũ. iuxta paulu. Paulus prędicat ante fidẽ nullo modo ẽe opus bonũ.

narrat. fide nichil ualere sine opere bonum. Ac p hoc iuxta primũ. opera fide prę

tua nichil prosunt. iuxta alterũ sub sequentia multũ, psunt. Iacobus dixit. habraham

noster. ex operibus iustificatus ẽ. Paulus dicit. credidit abraham do. & reputatum

Würzburg UB M.p.th.f. 29, fol. 74ra

mortē completā. eternam [illegible]

sine altera ee nonpossit. Bene; uere credere n possumus nisi ea que; promissa sunt
Nec poterimus sustinere p̄missa fide; sit fides credulitas firma. Nec aderit fructus sp
stabilitas fidei nisi fuerit p̄fecta caritas xp̄i. Quā & fidē ut credat adiubet & spem s
tionē corroboret. Cuius speciale sēm aplm inter has uirtutes traditur principatū &
manet eternū. Nam & fides cessabit dum futura que; creduntur aduenerint. Et spes f
habebit dum beatitudinē quā quisq; bonis p̄stitutus acceperit. sola caritas hi eternum
seuerabit. Ipsa utrāq; p ducens ad ep̄m. ipsa sola perfruens gaudiū sempiternū. xxx
inter amorē & dilectionē siue caritatē hoc differt. Qđ amor & dilectio media sunt
adutrūq; pacta. modo in bonū modo in malū uertunt. Caritas aut nisi in bonū. Cui
eā nom eo usq; extollitur. ut ipse ds caritas appelletur. Illa e aut p̄fecta caritas que
micos & patienter sustinē. & benigne refouit. Qz uō ita non agit. longe acabitare d
Quatuor aut sunt diligenda. ds scilicet atq; proximus. caro nra atq; anima. Prior
amor di. sequens suo proximo. Sicut p amorē di amor fit proximi. ita p amorē proxim
ostenditur di. Dilectio in dm. origo e dilectionis in proximū. Et dilectio in proximū co
e dilectionis in dm. Porro dilectio di a timore incipit. & non sub timore p̄seuerat. N
dilectio & timore seruilis e nonlibera q. n constat & amore di. & et timore supplicii
tribus aut reb; dilectio exprimitur. ut nihil remaneat in homine quod n dilectio
subdatur. Nam dum dr dilige dm extoto corde tuo. oms cogitationes referendas
dm p̄cipit. Dum uō dr extota anima. oms animę ad dm referri iussit. Dum uō ad
extota mente indicat omem rationē humanā qua intellegimur & discernimus n
duimus ee occupanda. Igitur duo sunt ergo proximi dilectione seruanda. ut & ip
alio. quesib; prestari a alio uult. Et ipse n ferat alteri. quesibi aliquo quā primū
inferri. Exquā gemina uirtutē dilectionis in proximū. omnes oriuntur uirtutes
aut humiliter que sunt appetenda cupimus. aut que utanda sunt. utiliter p̄cau
Qđ enī dns dicit. Omia que cumq; uultis ut faciant uob homines. & uos facite illi
tinet ad bonā impensione in proximū. Vt quid legitur in ueteri testamto. qđ tibi
nouis alteri nefeceris. pertinet ad cauendū nequis malū inferat proximo suo. His ergo
articulis congrue diligitur proximus. dum & beneficii impensione foueitur. & nulli
ledit. xxxvi. inter scientiam & sapientiā hoc interē. Qđ scientiā adigi
net & ad templatio sapientie. & enī temporalia bene utitur atq; inc

Würzb. UB. Mp.th.f. 29. fol. 74v

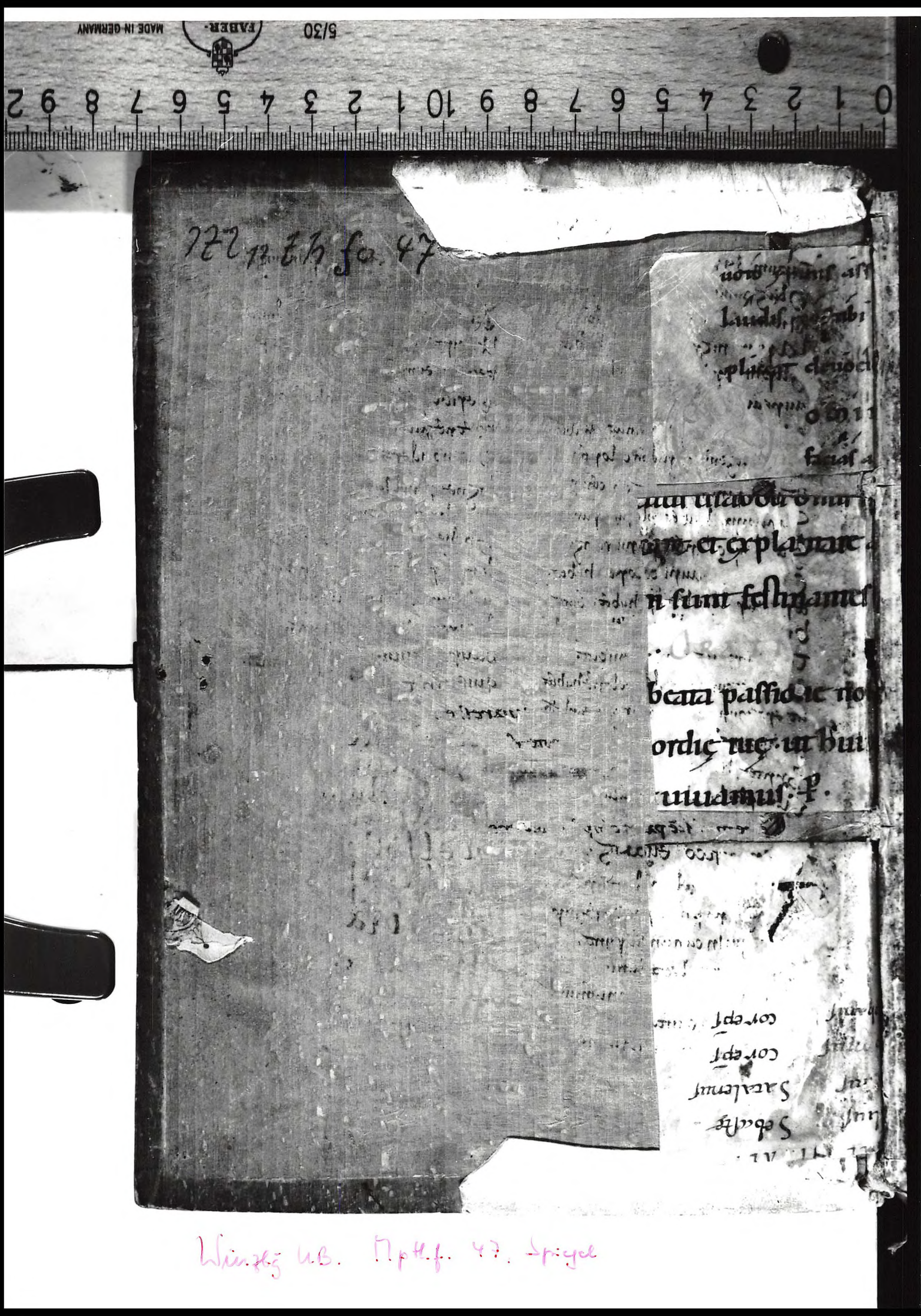
FABER
MADE IN GERMANY
5/30
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 1 2 3 4 5 6 7 8 9 2
722 Th fo. 47
Wimpfg UB. Hdschr. 47. Spiegel

Wüngsg Ms. Mp th f. 47. Spiegel

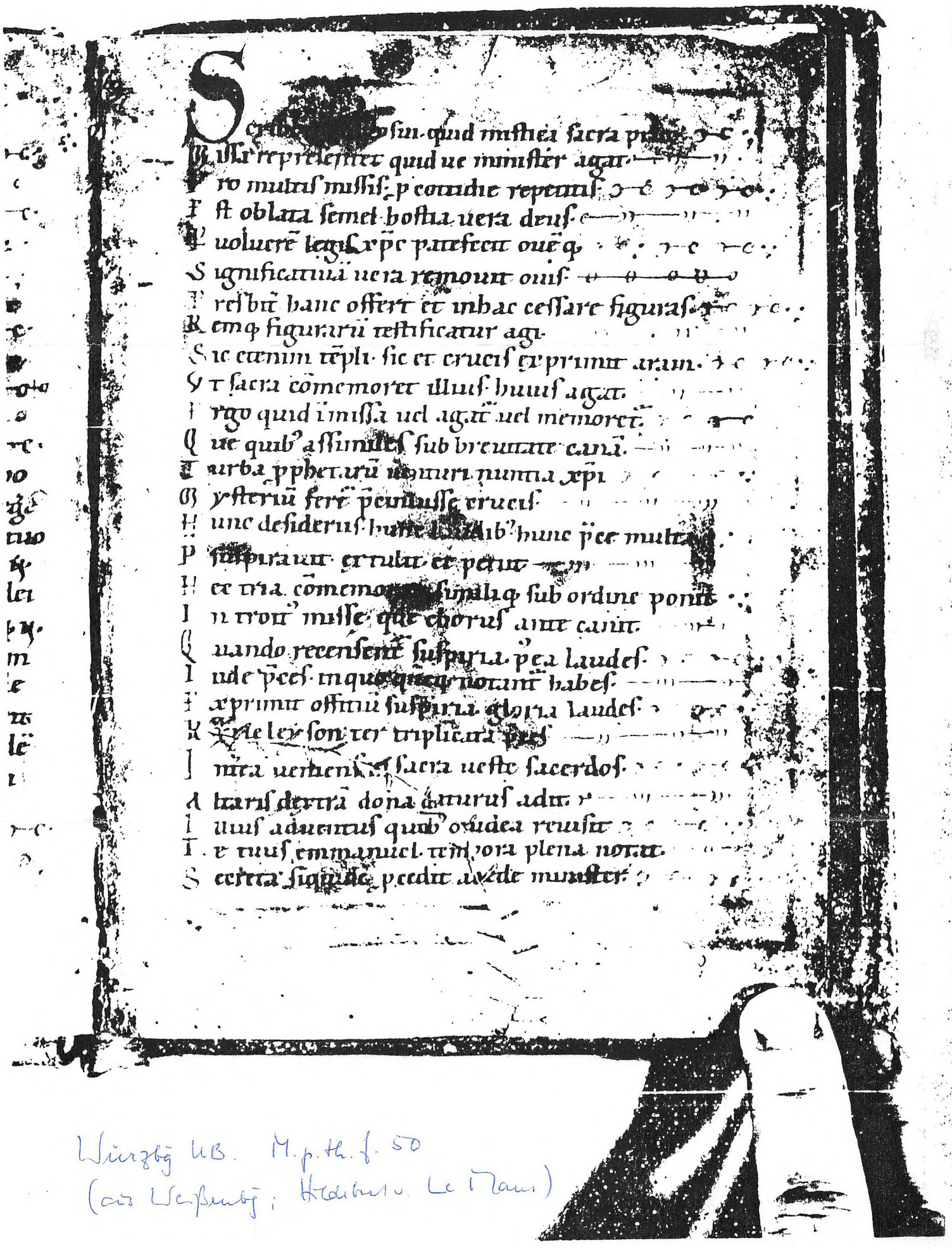

Würzbg UB. M.p.th.f. 50
(aus Weißenburg; Hrabanus Le Mans)

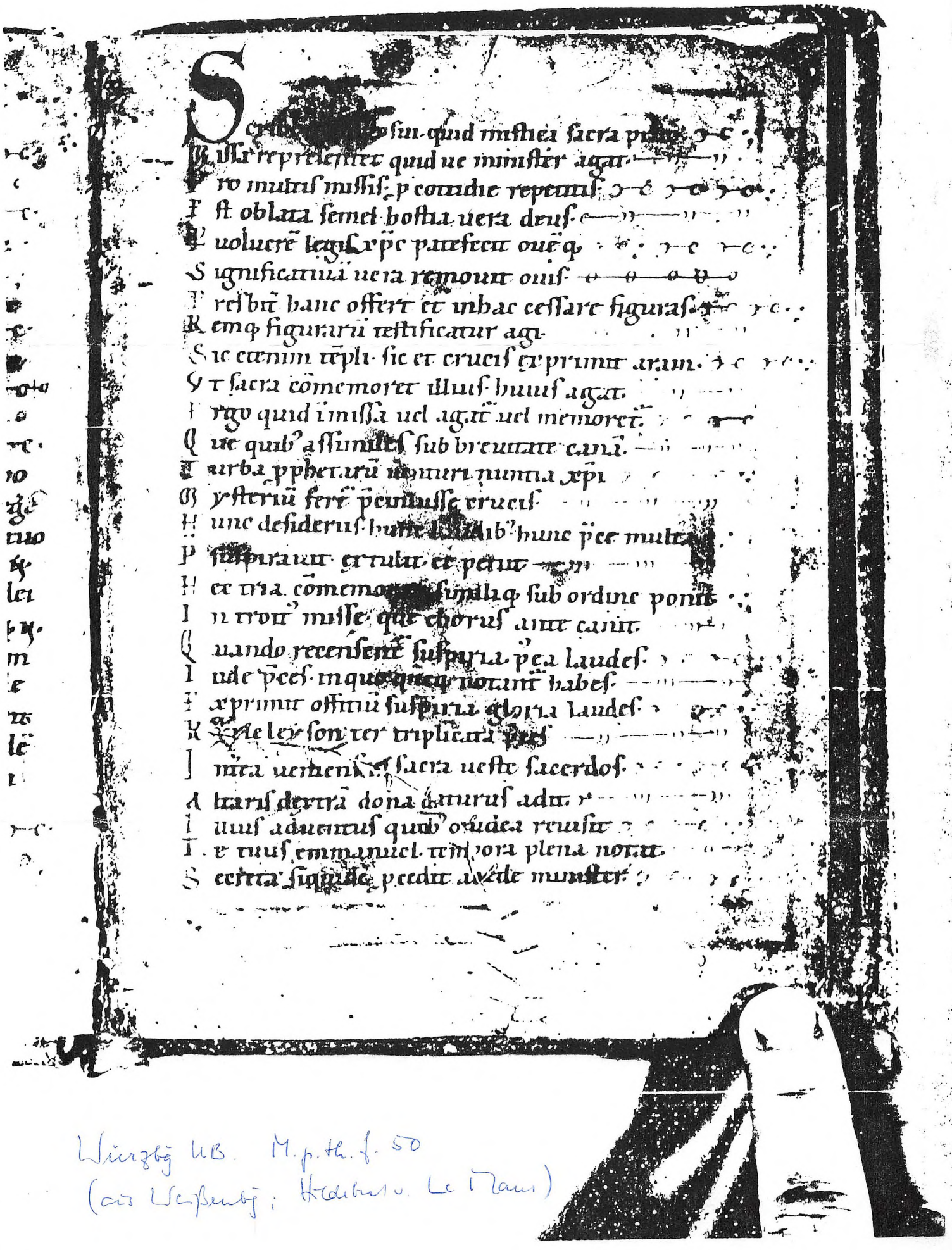

Würzbg UB. M.p.th.f. 50
(aus Weißenburg; Hrabanus Le Mans)

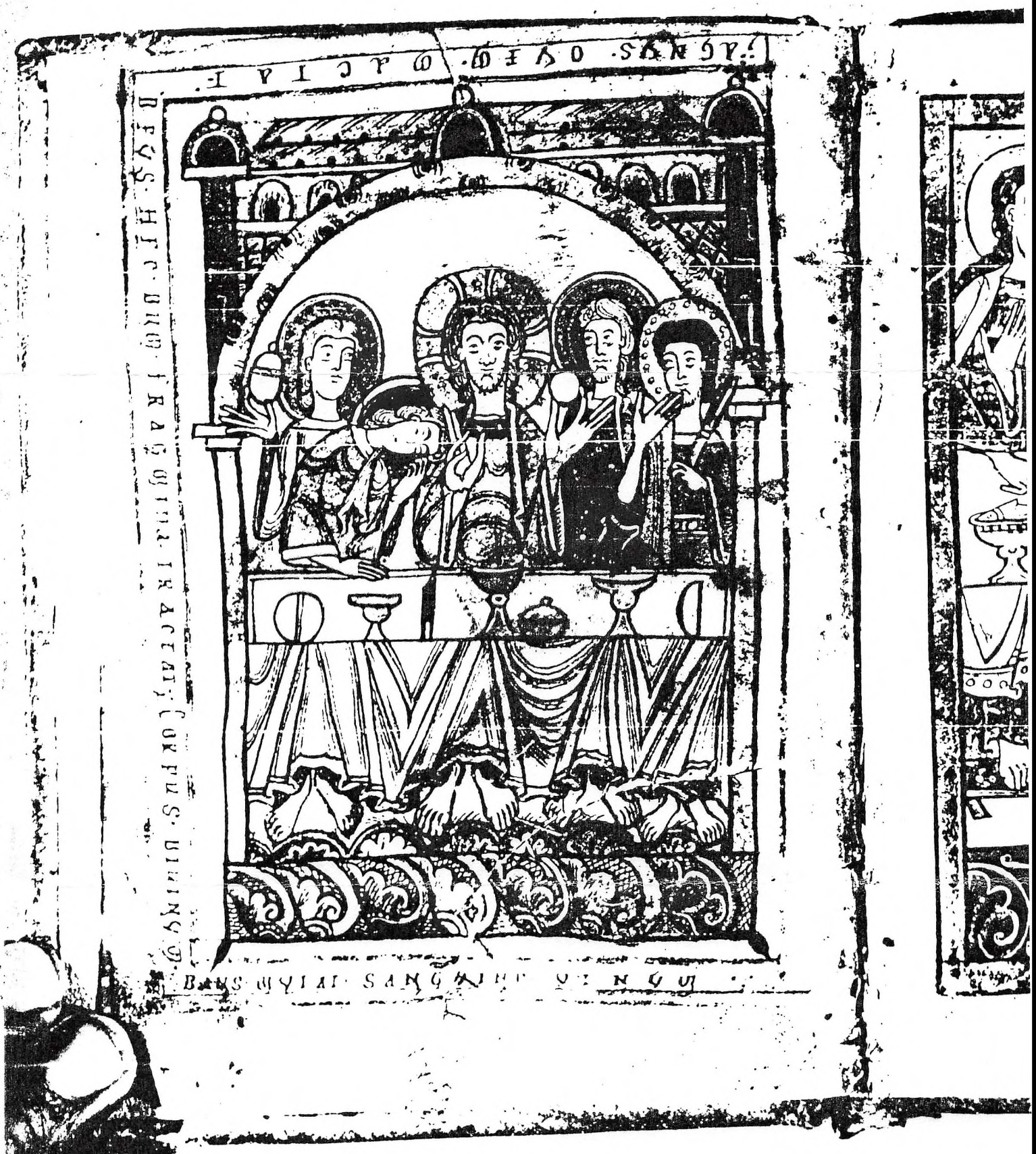

Würzburg, UB., M. p. th. 50

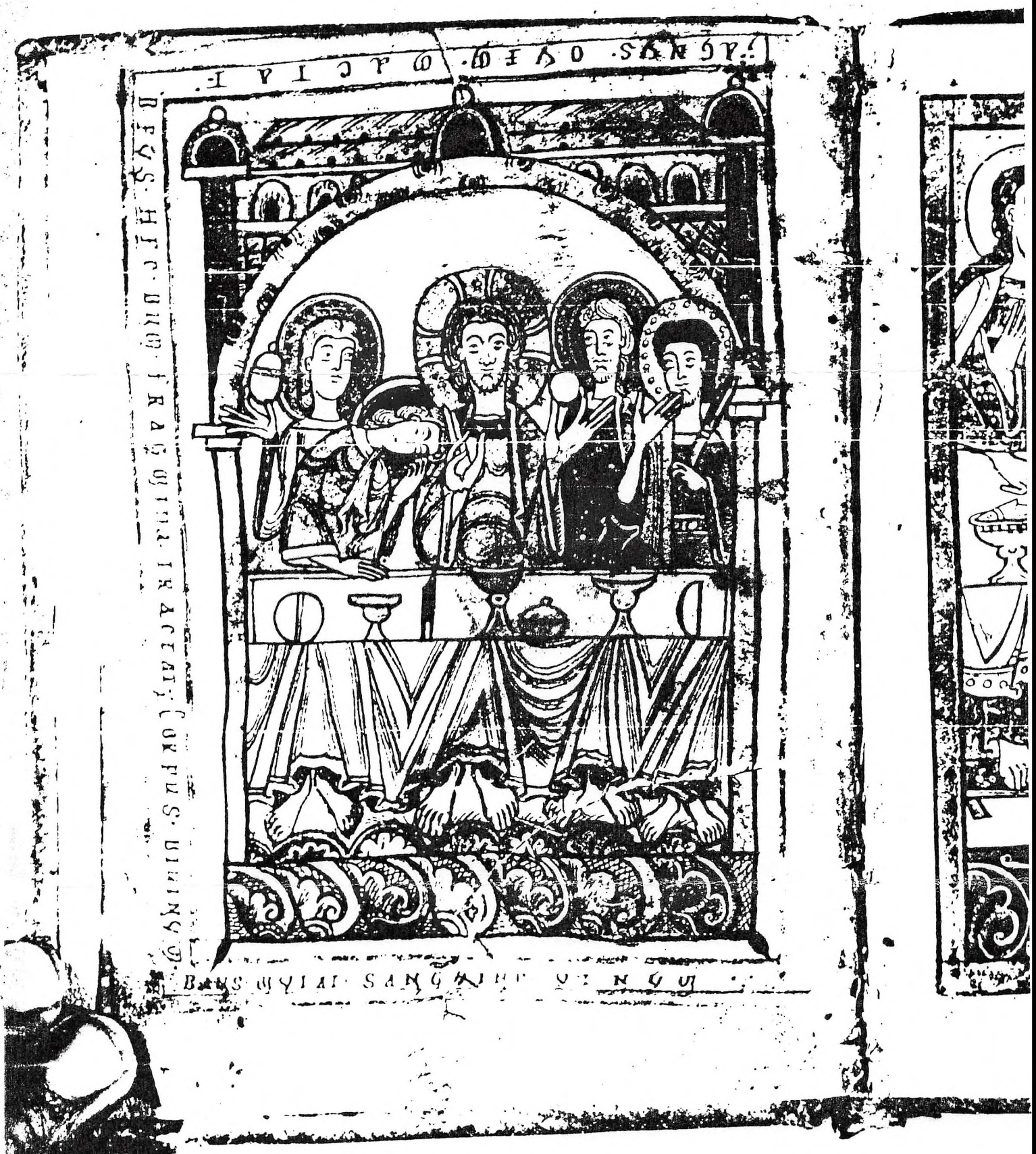

Würzburg, UB., M. p. th. 50

Würzbg UB. Mp th f. 125 Vorsatz 2

mam & opibus æ explcant eam
non q̄escant ubi mdacibus
gnē egressi pfecti opū æ exacto
res ad pplm dixer. Sic dic pha
rao. Non do uob paleas. nec colli
gite. sicubi inuenire poteritis.
nec minuet qs qđ de ope uro-
bis. suis; est ppli. p omne tm
egypti ad colligendas paleas. Pfec
ti q; opum imstabant dicentes.
Cōplete opus uim cotidie. ut
pus solebatis quando dabantur
uob paleę. flagellatiq; s q̄ pre-

Hec dic dns de. CAP Jactorib; I
mpore placito exaudiui te
æ die salutis auxiliatus sū tui
æ seruauī te. æ dedi te in fedus
ppli. ut suscitares terrā æ possides
nos hereditates dissipatas. Nt
Cumq; oblisci potē mulier
infantē suū. ut nō miseream fi
lio uteri sui. Si illa oblita fue
rit ego tam nō obliuiscar tui
dicit dns. Ecce ego

ta nouissima. si tuę sint placita pie

Ds q̄sperantib; ad Jam. P
ntie misereri potius elegisti q.
iratus. danob digne fleve ma
la quę fecimus. ut tuę cōsolatio
nis gram inuenire mereamr. P.
Habemus pontm DOM IHPASS DNI
ficē q̄ possint cōpati infirmitatibs
nris. tentatū p omā p̄simulatu
dine absq; peccato. R Circumdede
runt me ui
rs mendicos sine causa flagel
lis occiderunt me sed tu domine defensor
um dicā me. V Quoniam tribulatio
proxima est æ non est qui adiuuet. S; tu de
relinquo me dne abhomine malo. Iustro. R Ego
sum lux mundi qui sequitur me non ambula
bit in tenebris sed habebit lumen uitę dic dns.

Tua nos dne qs gra æ celis exo
rem uenerada tenere. æ
æ celestibs mysteriis efficiat ap
tos. P IHVM Hodie si uocem
domini audieritis nolite obdurare corda ura.
Anime impiorum fremebant ad uersam me
æ grauatum est cor meum nag. eos. Ne auferas

Jas. Amma mea.

Loquor uob æ nō creditis. S pre
ostendit q̄ sit esse dum dix. Ego quę
uob. id. ūbum di coetnum pa
tri. qa opa quę ego facio in no
mine patris mei. hęc testimo
niū phibent de me. Qd est
filius di. q̄ glam suā in quibus
s; eius qui misit illū. qa una
est gla patris æ filii. S; hanc
fidē corda in fidēlibus accipe
re nequiuer. de q̄bus ait.
S; uos nō creditis. causaq; red
dit cur nō crederent. Qa nō
estis de ouibus meis. T

Ego dns dix. nō facietis fur
tum. nō mentiemini. nec de
cipiet unus pximū suū.
Dirige ad
ego dns. legem meā colentes
ego emi sum dns dix. Nec
mee uocem meam audiunt æ ego
agnosco eas. Multa bona opa ostendi
sum uobis propter quod opus
Sicitatio hodierna
nio dni tuę corda fidelium

mam q̄ opibus ei⁹ placuerant
non q̄ sum audiui a uobis
gie eq̄rit plian opi dicacio
res ad pplm dixer. Sic dic pha
rao. Non do uob paleas nec colli
gite sicubi inuenire poteritis
nec minuet qc qui de ope uro
bis ꝙsusq; est pplus p omne tm
egypti ad colligendas paleas. Nec
ti q̄q opum instabant dicentes
cōplete opus uestrum cotidie. ut
pus soletis quando dabamur
uob paleę. Flagellatiq; s q̄ pre
cantur opib; filioꝝ isrl abex
ec die dns ds. CAP Iacentib; I
mpore placito exaudiui te
die salutis auxiliatus sū tui
eseruauite dedite in fed
ppl ut suscitaret terrā eposside
re hereditates dissipatas. AL
unqd obliuisci potē mulier
fantē suū ut nō miseret fi
lii uteri sui. Si illa oblita fue
go tam nō obliuiscar tui
dicit dns. Ego sum qui auferam

mala ꝙ operati estis ut placeat ple
bi meę. Dns q̄ speranti in
me misereri pomi dignet. qui
ta q̄ dedisti nobis digne recolentes
la quę fecimus ut tuę cōfitean
Huius gram inuenire mereamur. P.
Habemus pom DOM IHESV XPI
ficē q̄ possit cōpati infirmitatibus
nris. temptati pomā p̄similem
dine absq; peccato. R Circumdederunt me ui
rendicesse me cum flagel
lis cogitaverint me seductu dominę despsor
um dicit me. V Quoniam tribulatio
proxima est et non est qui adiuuet. Ty et
Exp nie dnie abhomine malo. Aduo. Ego
sum lux mundi qui sequitur me non ambulat
in tenebris sed habebit lumen uitę dicit dns.
Tua nos dne q̄s gra cęleste ex or
reat uenerada ut nra ꝑ
celestibus mysteriis efficeat ap
moresē IHESV Hodie nouem
domini audiuimus nocte obdormiere corda nra
Animę impiorum frementium discessum me
egrenatum est cor meum. Sup. Vigilate et orate ne
Ds. domine mi

loquor uob ut credatis. Spre
ostendit q̄ esse dum dix. Loquor
uob. id ubum di coetnum pa
tri. q̄a opa quę ego facio in no
mine patris mei. hęc testimo
niū phibent de me. Qd est
filius di. q̄ glam suā ꝙquisi
ti; eius qui misit illū. q̄a una
est gla patris et filii. Si; hanc
fide corda infidelium accipe
re nequiuer. de q̄bus ait.
Si; uos non creditis. Causaq; red
dit cur non crederent. Qa non
estis de ouibus meis. T
Ego dns dicit. non facietis furtum. non mentiemini. nec de
cipiet unus ꝙsq; proximū suū
Diligite inimicos uestros
ego dns. legem meam dabo
ego enim sum dns dicit dns.
mee ugoem meam audiunt
sum nobis propter quos op
Scitiam hoc
mo dns cui credidi

gressuú tuorú dissipam.
Stat ad iudicandú dns et
stat ad iudicandos pplos.

Dns ad iudiciú uenet
cú senib; ppli sui et prin
cipib; eius. Ipse enim depas
tus es uineá et rapiná pau
peris in domo ura. Quare
ad teritis pplm meú et fa
cies pauperú cómolitis.
dic dns exercituú. Et dix
dns. Proeo qd eleuate sunt
filie syon et ambulauerú
extento collo et nutibus
oculorú ibant et plaude
bant ambulabant et pe
dib; suis cómposito gradu
incedebant decaluabit
dns uerticé filiarú syon
et dns crinem earú nudabit.
Imi nomtardat dns cas
pmissis sic quida existimas
sed pacienter agit ppt uos
nolens aliquos interire
sed ad penitentiá re
uerti.

Ascelus dominu numiauit marie

intua pietate confidimus
concede pprtius ut pad
uentú unigenti tui de
celesti semp ptectione
gaudeamus. Quitecú.

Frs. Nolite ingemis cas
cere in alterutrú ut non
iudicemini. ecce iudex an
te ianuá assistit.

Hierusalem respice adorientem
et uide aevia. ORATIO

Subueniat nob dne mise
ricordia tua ut abimmi
nentib; peccatorú nrorú
periculis te mereamur ue
niente saluari. Qui uiuis.

Cantabo dilecto FER. III.
meo canticú patruelimeo
uinee sue. Vinea facta é
dilecto meo in cornu filio
olei et sepiuit eá et lapi
des elegit ex illa et planta
uit eá electá et edificauit
turré in medio eí et tor
cular exstruxit in ea et ex
pectauit ut faceret uuas
et fecit labrusca. Hunc er

me et inter uineam meam
Quid est qd debui ultra
facere uinee mee et non
feci ei. anqd expectaui ut
faceret uuas et fecit labru
cas. Et nunc ostendá uobis
quid ego faciá uinee mee
Auferá sepem eí et erit in
reptionem. Diruá maceriá
eí et erit in conculcationem
et ponám eá desertá. Non pu
uabit et non fodiet et as
cendent uepres et spine
et nubib; mandabo ne plu
ant supeá imbrem. Vinea enim
dni exercituú domus israel
et uir iuda germen delecta
bile eí et expectaui ut face
ret iudiciú et ecce iniqui
tas et iusticiá et ecce cla
mor.

Ve qui coniungitis domú
ad domú et agrú ad agrú
copulatis usq; ad terminú
loci. Numqd habitabitis
soli uos in medio terre
Inaurib; meis sunt hec dni

Anno dom. M°. CCC°. LXXX°. VIII°. Venerabilis frater albertus romane ecclesiam omnium sanctorum in tabulis et totius

Würzbg UB. Mp th f. 125 Nachsatz

gressuu tuorú dissipam-
Stat ad iudicandú dns et
stat ad iudicandos pplos.

Dns ad iudiciú uenet
cũ senib; ppli sui et prin
cipib; eius. Vos enim depasti
estis uineã et rapinã pau
peris in domo ura. Quare
ad terendu pplm meũ et fa
cies pauperũ cõmolitis.
dic dns exercituũ. Euge ue
dns. Proco qdeleuate suis
filiæ syon. et ambulauerũt
extento collo. et nutibus
oculorũ ibant. et plaudeb
bant. ambulabant. cepe
dib; suis cõposito gradu
incedebant. decalubit
dns uertice filiarũ syon.
et dns crinẽ earũ nudabit.
In illi auferet dns ornã
mentũ calciamentorũ. et
lunulas. et torques. et
monilia. et mitras. et
discriminalia. et armil
las. et mitellas. et
olfactoriola. et inaures.
et annulos. et gemmas
in fronte pendentes.
et mutatoria. et
pallia. et lineamina.
et crispinula. et
acus. et specula. et
sindones. et uela.
et theristra. et
uestimenta byssina.
et stolas. et
uittas. et
amictus.

Nunc dominus ait venerabg filiabg sionis et
ambulant gradu altato et plausu manuũ
ecclesiam suam sanctificat et nouã

Intua pietate confidimus
concede. p̃pitius ut pa
uentũ unigenitꝰ tuus de
celesti semp. protectione
gaudeamus. Qui tecũ

Fr̃s. Nolite ingemis
cere in alterutrũ ut non
iudicemini. ecce iudex an
te ianuã assistit.

Ad Hierusalem respice ad orientem
et uide ad ecclesiã. ORATIO

Subueniat nob dne misericordia tua. ut ab omnibus
noxiis; peccatis nr̃is
nr̃orũ
ipsi. te mereamur ue
niente saluari. Qui uiuis.

Cantabo dilecto Fr̃. III.
meo canticũ patruelis meo
uineę suę. Vinea facta è
dilecto meo in cornu filio
olei. et sepiuit eã. et lapi
des elegit ex illa. et plantauit
eã electã. et ędificauit
turrẽ in medio ei. et tor
cular exstruxit in ea. et exs
pectauit ut faceret uuas
et fecit labruscas. Hunc er

me et inter uineã meã
Quid est qd debui ultra
facere uineę meę. et non
feci ei. an qd exspectaui ut
faceret uuas. et fecit labru
cas. et nunc ostendã uobis
quid ego faciã uineę meę
Auferã sepem ei. et erit in
reptionẽ. Diruã macerią
ei. et erit in conculcationẽ
et ponã eã desertã. Non pru
uabit̃ et non fodiet̃. et as
cendent uepres et spine.
et nubib; mandabo ne plu
uant sup eã imbrẽ. Vinea enim
dni exercituũ domus israel
et uir iuda germen delectã
bile ei. et exspectaui ut face
ret iudiciũ. et ecce iniqui
tas. et iustitiã. et ecce cla
mor.

Vę qui coniungitis domũ
ad domũ. et agrũ ad agrũ
copulatis usq; ad terminũ
loci. Numqd habitabitis
soli uos in medio terrę.
In aurib; meis sunt hec dicit

M. p. dd. fi 125

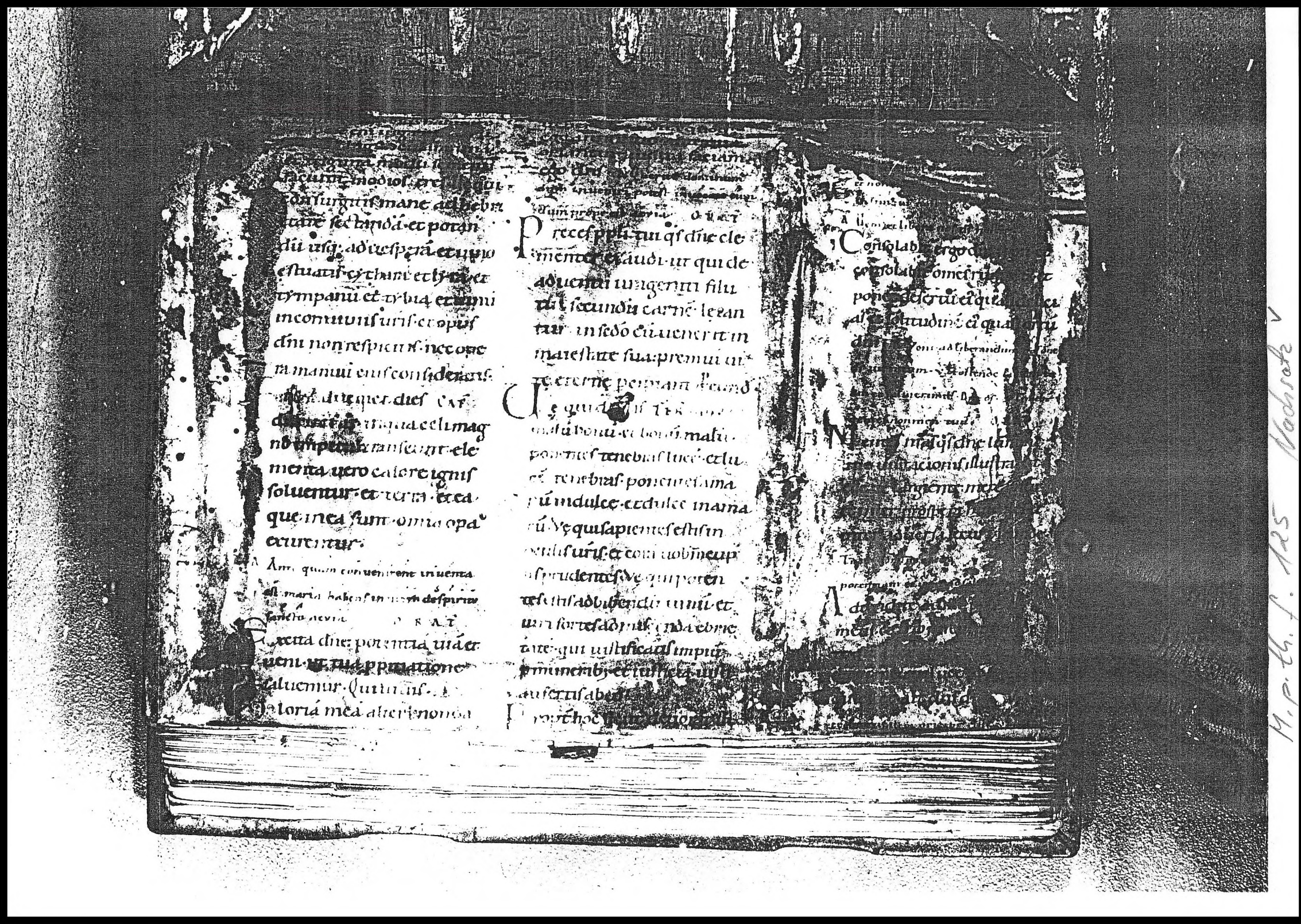

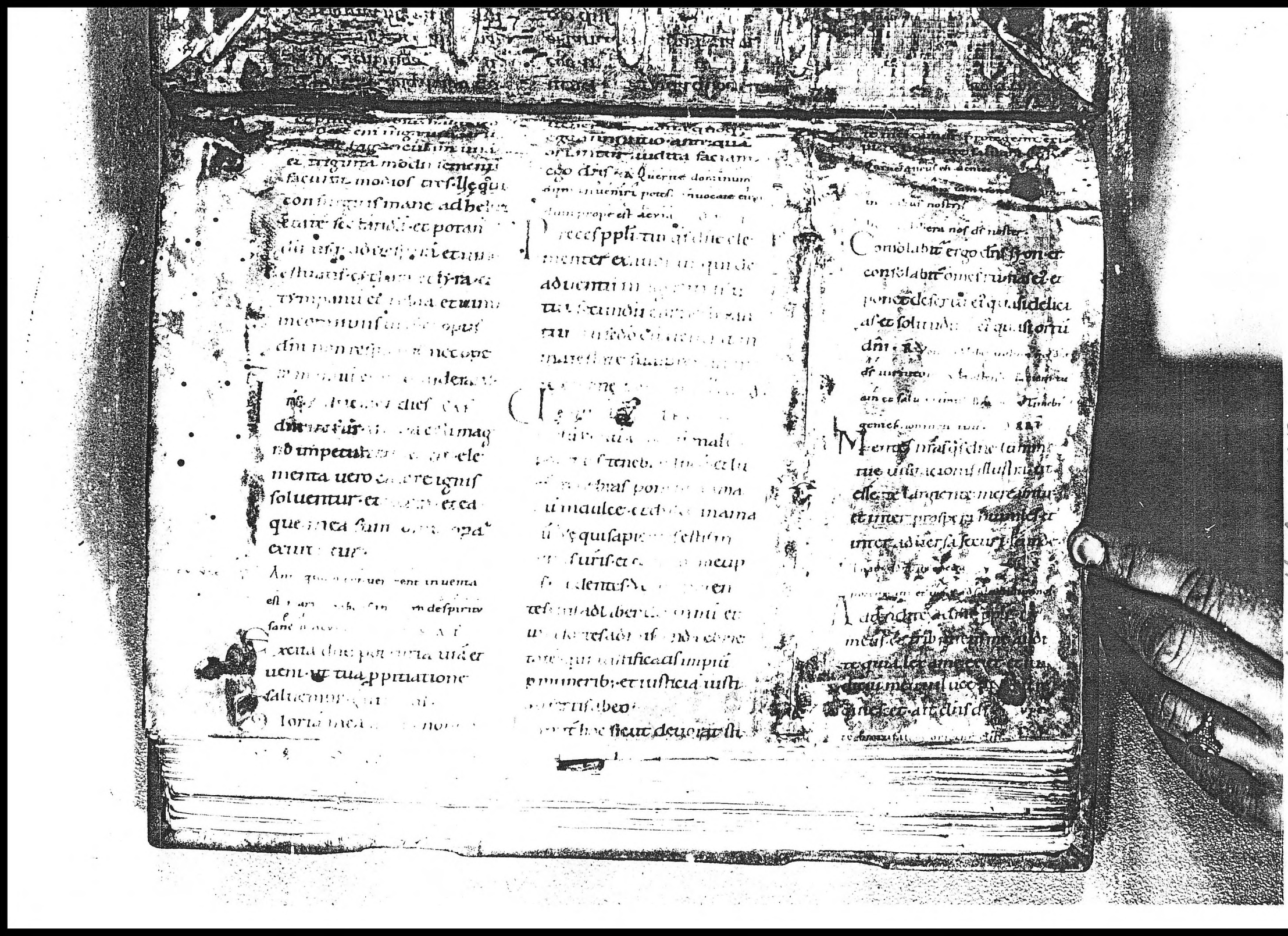

Würzbg UB. Mp th f 139. Spiegel vom

piam munera p locum. ℣
re laudare PRĒ.
per bustuis quibus
ē sterna reue lasti.
dominice appa
rece sit. que natū
upentab munera &
o dñi. & ce lesta de
i temporaliter
mporalium.

cō
ruū. & spendore
cende: ut salua
lante manifesta
& reuelet ur semp
o epiphanie
urge. Att audiam.

MISSA.

ut sicut illi prebuisti sacre fidei largita
tem. sic nobis indulgentia largiaris & pace ℣.
DEus qui & dñe. Et confessionē sci felicis
memorabile nomen tace re. quinec here
ticis prauitatib. nec scismatis planctus
a sui status regalitudine potuit mutari.
Sed u[illegible] q[illegible] ueritatis asertor. fir
mita[illegible] fidei nostre lucrand. ℣.
Sc[illegible] p[illegible], confidentes eiusdē. ut co
pta que sumpsimus. aeterna fremen
tia capiamus ℣. Dom. xi. post
epiphaniam dñi. Alta[illegible] laudare deū
Omnes qui lubet Gaudere Et Consurgite Letabundi Dicere.
OMnipotens sempt dñe. qui celestia simul & terrena moderaris. supplicationes ppli
tuas clementer exaudi. & pacē tuam
nostris concede temporibus. ℣. Secr
OBlata dñe munera sci fica. nos q

Mpthf 139, Spiegel hinten

UB Würzburg

Hec hostia dñe placationis & laudis: qs̄ sec
interueniente beata cęcilia martyre
tua · nos p̄ p̄tiacione dignos efficiat · ℔
Ad̄ęrne dis̄. Quia infirmitate
nr̄e tutē p̄ficis · & humani generis inimi
non solū p̄ uiros · sed etiam p̄ feminas sum
cis̄. Cui muneri beata cęcilia · et in uir
ginitatis p̄posito · et in confessione fidei
roboratur · ut nec ętatis lubrico ab in
tentione mutetur blandimentis car
nalibus demulceatur · nec sexus fragi
litate deterreatur · nec tormentorū
inmanitate uincatur · sed seruando
corporis & mentis integritate · cū uir
ginitatis & martyrii palma · & eternam
merceatur adipisci beatitudinē · ℔ x ·
Sanctifica dñe familiā tuā · muneribus · co
sacris · eiusdem intercessione nos refo

Q compsc̄s · ut bea
nobis implor & d
bus absolui · ac
exuamur · ℔
Sacrandū tibi dñe
beati andree · sole
cationē quoq; nr̄i
Ad̄ęrne dis̄
supplicit deprecanti
ti andree apli fe
et de uotis · p̄uenim
maiestatē tuā · & a
instruamur exem
Tuere nos miseriord
apli tui · cui nata l
guberna presidi
Adiuua · ecclam t
beatus andreas ap

Wintzbg us. Mp th f. 160. Spiegel vom

nes adimplere omnem iusticiam

℣ Vovae

aevia. ℟ Ma quia comburit peccatum

hodie apparens liberator et orat om

nem mundum diuinitatis ope.

℣ Vovae

℟ Pater decelis filium testificatur

spiritus sancti presentia aduenit

unum edocens qui baptizatur xpc.

℣ Vovae

℟ Baptizatur xpc et sanctificatur om

nis mundus retribuens nobis remis

sionem peccatorum aqua et spiri

℣ Vovae

tu omnes purificans. ℟ Super ri

pam iordanis stabat beatus iohan

nes indutus est splendore baptizans

saluatorem baptiza me iohannes

baptiza benedico te et tu iordanis

congaudens suscipe me.

Sollemnitas quã hodie ce

lebramus ppt manifestacio

nẽ dñi epiphania grecũ no

men accepit. Hodierno quip

pe die magis adoramabus

tamquã primitias gentiũ

commendat. hodie mani

festatus qui ante paucos

dies traditꝰ iam natus. lapis

ille angularis qui uelut

uerbo uementer infusa unt

tate copulauit et factus est

pax nra qui facit utraq; unũ.

ut pastoribꝫ iudeorũ nunti

arent angeli de celo. et ita ut

magis gentiũ adoraret stella

refulsit ecelo.

Siue ergo p angelos siue p

stellã celi enarrant gloriã di

ut eius qui natus est gratiã

enarrent. etiã apli portantes

dñm sicceli. ut in omnẽ ter

rã exiret sonus eorũ. et in fi

nes orbis terre uerba eorũ

Que quo ad nos uenerunt

credimus ppt qd̃ loquim̃.

Multa igit̃ considerandã sũt

fratres in hac quã audiui

mus euangelica lectione.

Magi ueniunt adorãtes

regẽ ꝛ requirentes

mirabilia quã ante quẽquam

Requirebant autẽ non

aliquẽ uirilẽ etatis sue

grandeuũ humanis oculis in

excelsa conspiciũ. exercitib;

bant natos a pectoribꝰ et

uolentib; parentẽ mori

non dabat occidi. Torque

bant iterũ uiscera quepe

peregant. non iã germine

uiuo sed funere. et impio

carnifici lacrimose ma

tres nequi quã miseratio

nes extensis manib; sup

plicabant. diuille lacteos

artus furibundus elide

ret. atq; inter ipsas preces

sanguine natorũ mat

nos oculos effedaret.

℟ Dies sanctificatus inluxit nob. ℣ Fluminis impetus. ℟ Dns noster. ℣ Montes fecit dns. ℟ Cantate ii. ℣ Benedicite dño aeria omnes angeli eius aeria. ℟ Benedic. ℣ Adorate dñm. Omes angeli. Sc̃d iohem.

In illo tẽp. Venit ihc a ga

lilea in iordanẽ. ut bapti

zaret ab eo. Iohannes aut

prohibebat eũ dicens. Ego

a te debeo baptizari. et

tu uenis ad me. ꝛ rel.

et ꝺimittere omnem iuſtitiam

℟ Per ꝺeclariſ filium teſtificatur

ſpiritus ſanctꝰ preſentia aduenit

unum edocens qui baptizatur xpe.

℟ Baptizatur xpe et ſanctificatur om

nis mundus retribuens nobis remiſ

ſionem peccatorum aqua et ſpiri

tu omnes purificans. ℣ Super ri

pam iordanis ſtabat beatus iohan

nes indutus eſt ſplendore baptizans

ſaluatorem baptiza me iohannes

baptiza benedico te et tu iordanis

congaudens ſuſcipe me.

Sollemnitas quã hodie ce

lebramus ꝓpt manifeſtacio

nẽ ꝺni epiphania grecino

men accepit. Hodierno quꝑ

pe ꝺie magis adorandus

tunquã prunta iſ gentiũ

commendat. hodie mani

feſtatus qui ante paucos

dies tradit iam natus. lapis

ille angularis qui tedit

uerio ſemente inſtruc

tate copulauit. et facti eſt

pax nia qui facit utraq; unꝰ.

ut paſtorib; iudeorũ nunta

arent angeli de celo. ita ut

gis gentiũ adorarẽt ſtella

refulſit ecclo.

Siue ergo pangelos ſiue p

ſtellã celi enarrant gloriã ꝺi

ut eius qui natus eſt gratiã

enarrent. etiã apli portantes

ꝺnm ſic celi. ut in omnẽ ter

rã exiret ſonus eorũ. et in fi

nes orbis terre uerba eorũ.

Que quo ad nos ſuenerunt.

credimus ꝓpt qꝺ dicit loquitꝰ.

Multa igit consideranda ſt

fratres in hac quã audiui

mus euangelica lectione.

Magi u[illegible]ter deuotissime

regẽ ꝺn̄m requirentes

numquã ante aqueſierunt.

Requirebant aut non

aliquẽ uirile etate ſue

grandeuũ humanis oculis in

excelſa conſpicuũ exercitib;

bant natos a pueris et

uolentib; pariter mori

non dabat occidi. torque

bant uterũ uiſcera que pe

pererant. non iã germine

uiuo ſed funere. et impio

carnifici lacrimoſe ma

tres nequi quã miſeratio

nes extenſis manib; ſup

plicabant. diuulſo lacteo

artuſ furibundus eli[illegible]de

ret. atq; inter ipſas preces

ſanguine natorũ mat

res oculos effodaret.

℟ Dies ſcificatus illuxit nob.

℣ Fluminis impetus lẽt. ſ. Deus noſter.

℣ Notũ fecit ꝺns. ſ. Cantate. iii. tñ.

℣ Benedicite ꝺno aque omnes ꝺni

uus aqua. ſ. Benedic. ℣ Adorate

ꝺnm. Omes angeli. S. ſ. 1011 E M

illo tẽp. Venit ihc a ga

lilea in iordanẽ. ut bapti

zaret a beo. Iohannes aut

phibebat eũ dicens. Ego

a te debeo baptizari et

tu uenis ad me. Iesꝰ

28,7 × 21,5 mm

M. p. th. f. 160 vord. Spiegel

carcerú abscondíti sunt.

Facti sunt in rapiná. neces
quiescat in direptioné. et
non est qui dicat redde.
Quis est in uob qui audiat
hoc. adtendat et auscultet
futura. Quis dedit in direp
tioné iacob. et isrl uastantib;
nonne dns ipse cui peccau
mus. et noluerunt in uiis ei
ambulare. et non audierú
legé ei. et effudit sup eú in
dignationé furoris sui. et
fortitudinem bellú. et con busit eú
in circuitu. et non cognou
it. et succendit eú et non
intellexit.

Et nunc hec dicit dns cre
ans te iacob. et formans
te isrl. Noli timere. quia
redemi te. et uocaui te
nomine tuo. meus es tu.
Cum transieris p aquas
tecú ero. et flumina non
operient te. Cum ambu
laueris in igne non combu
reris. et flamma non arde
bit in te. quia ego dns deus

Dedi propitiationé tuá egy
tú ethyopiá et salice prote.
ex quo honorabilis factus es
in oculis meis et glorios fus.
Ego dilexi dedi te. et dabo ho
mines pro te. et pro plos panima
tua. noli timere. quo tecú
sú ego.

Ad Consolamini consolamini populi
meus dicit dns uester.

Ad Letamini cum hierusalem et exulta
te in ea omnes qui diligitis eam in

Aternum FER VI
borieme adducá semen
tuú. et aboccidente congre
gabo te. Dicá aquilonida.
et austro noli prohibere.
Adfer filios meos de longin
quo. et filias meas ab extre
mis terre. et omné qui in
uocat nomen meú in gloria
mea creaui eú. formaui
eú. et feci eú. Educ forte
pplm tecú et oculos haben
té. surdi. et aures ei. Omes
gentes congregate sé simul.
et collecte sé tribus. Quis

Descende. sede in pulueré fi
lia virgo babilon sede inter
ra. non est solium filie chalde
orú. quia ultra non uocabe
ris mollis et tenera. Tolle mo
lam et mole farinam. denuda
turpitudiné tuá. discoperi
humerum. reuela crus. transi
flumina. Reuelabitur igno
minia tua. et uidebitur ob
probriú tuú. ultionem capiá
et non resistet mihi homo.
Redemptor nr dns exercituú
nomen illius sctus isrl.

R Virgo israhel reuertere in ciuitates
tuas usquequo dolens auertaris gene
rabis dominum saluatorem oblationem
nouam in terra ambulabunt homines

in saluationem. V Asolis ortu. Ambula

In nullo temp. SCDO DOMINEM.
Miserunt iudei ab hierosoli
mis sacerdotes et leuitas ad
iohannem. ut interrogarent
eum. Tu quis es. Et con
fessus est. et non negauit. Et
confessus est. quia non sum
ego xpc. Et rt. Dñe. B. GREG. PP.

R Iuraui

non ira

et colle

testam

V Asolis

Sed ei

carcerē abscondīti sunt.

Facti sunt in rapinā: nec est qui eruat: in direptionē: et non est qui dicat: redde. Quis est in uob̄ qui audiat hoc: adtendat et auscultet futura. Quis dedit in direptionē iacob: et israhel uastantib̄; nonne dīs ipse cui peccauim⁹: et noluerunt in uiis eius ambulare: et non audierūt legē eius: et effudit sup eū indignationē furoris sui: et fortitudinē bellī: et conbussit eū in circuitu: et non cognouit: et succendit eū: et non intellexit.

Et nunc hec dicit dīs: fere dīs te iacob: et formans te israhel: noli timere: quia redemi te: et uocaui te nomine tuo: meus es tu. Cum transieris per aquas tecū ero: et flumina non operient te: Cum ambulaueris in igne non conburēris: et flamma non ardebit in te: quia ego dīs dī

Dedi propitiationē tuā egypti: ethyopiā et saliee pro te. Ex quo honorabilis factus es in oculis meis: et gloriosus: ego dilexi dedi te: et dabo homines pro te: et populos pro anima tua. noli timere: quia tecū sum ego.

℟ Consolamini consolamini populi meus dicit dominus uester.

℟ Letamini cum hierusalem: et exultate in ea omnes qui diligitis eam in eternum. FERIA VI

℣ Oriente me adducā semen tuum: et ab occidente congregabo te. Dicā aquilonī da: et austro noli prohibere. Adfer filios meos de longinquo: et filias meas ab extremis terre: et omnē qui inuocat nomen meum in gloria mea creaui eum: formaui eum: et feci eum. Ed. ic forte pplm tecū et oculos habentē: surdos: et aures habentes. Omnes gentes congregate sunt simul: et collecte sunt tribus. Quis in uob̄ adnuntiauit

Descende: sede in puluere: filia iurgo babilon: sede in terra: non est solium filie chaldeorum: quia ultra non uocaberis mollis et tenera. Tolle molam et mole farinam: denuda turpitudinem tuam: discoperi humerum: reuela crus: transi flumina. Reuelabitur ignominia tua: et uidebitur opprobrium tuum: ultionem capiam: et non resistet mihi homo. Redemptor noster dominus exercituum nomen illius sanctum.

℟ Virgo israhel reuertere in ciuitates tuas usquequo dolens auerteris: quia creauit dominus saluatorem in terra: femina circumdabit virum.

℣ Ecce nouam faciam in terra: in diebus illis ambulabunt homines in saluationem. ℣ Absolue oratio. Ambula

In illo tempore. Secundo post Pascha. Miserunt iudei ab hierosolimis sacerdotes et leuitas ad iohannem: ut interrogarent eum. Tu quis es? Et confessus est: et non negauit. Et confessus est: quia non sum ego xpc. Et

R. p. th. J. 160 Mus. Spiegel

Würzburg UB. M.p.th.f. 187

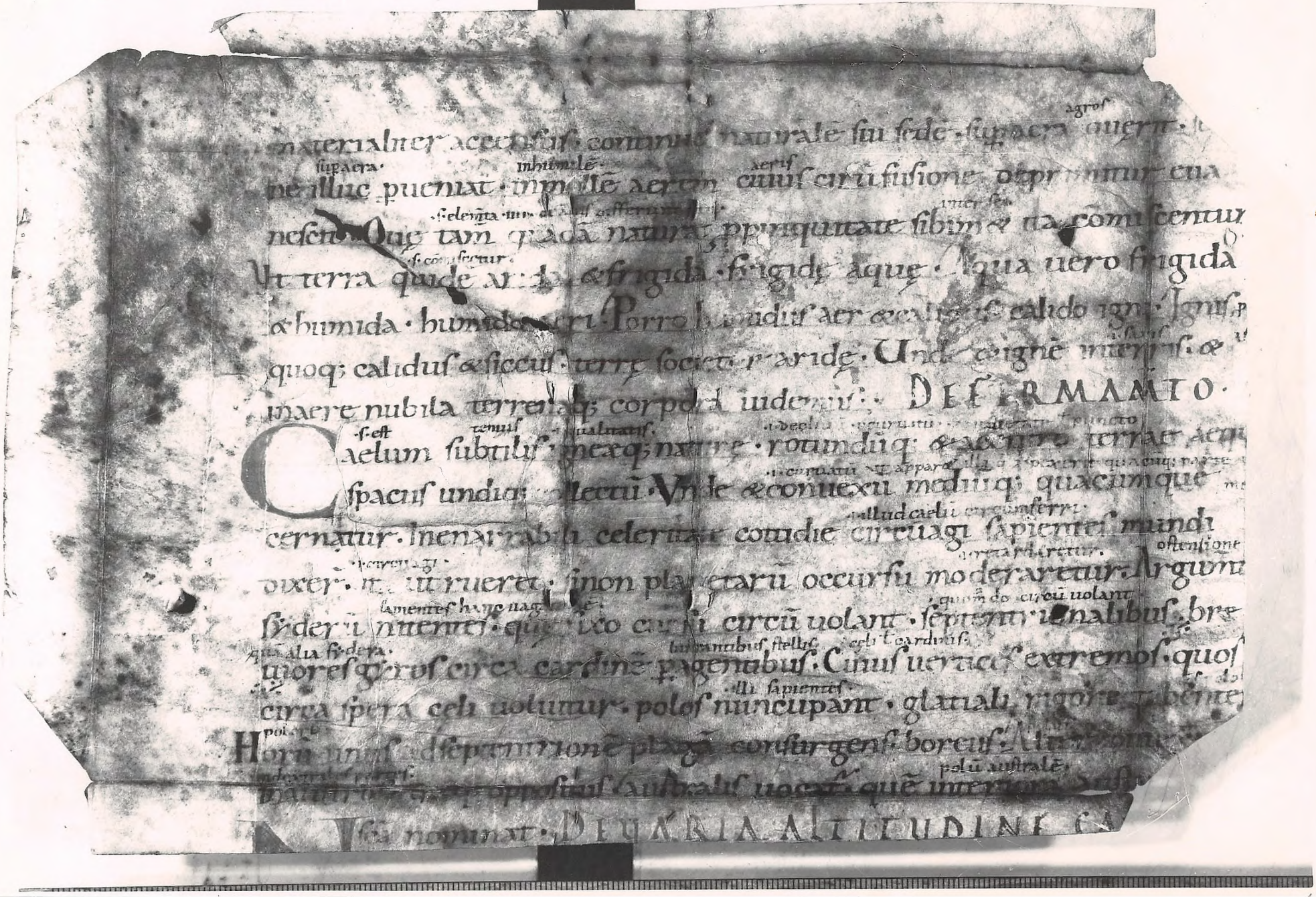

...ex terrialiter accensus · commune naturale sui sede · fugacem auertit · ...
fugacem · inhumanum · aerem · aer crassus
ne illuc pueniat · immane aerem cuius crassitudine depriminatur · cui ...
celeritas · aer
nescio · Que tam grauda natura ppinquitate sibi mixta commiscentur ...
commiscetur
Vt terra quide sit humida & frigida · frigido aque · Aqua uero frigida ...
& humida · humido aeri · Porro humidus aer exciteſ calido igne · Ignis ...
quoq; calidus & siccus · terre socius · aride · Unde igne mixtus · & ...
aere nubila terrenaq; corpora uidemus · DE FIRMAMENTO ·

Caelum subtilis · mexq; nature · rotundiq; & concauo terrae aequ...
est · tenuis · equalmanus · declinatus · equitatus · mixtus · punctum
spacius undiq; collectu · Unde & conuexu medioq; quaquaque ...
apparet · illud caeli circumferri
cernatur · Inenarrabili celeritate cotidie circuagi sapientes mundi
circumducitur · obtentione
oixeſ · ne conuerteret · sinon planetarum occursu moderaretur · Arguun...
quotidiano circuitu uolant
syderum nutantes · quae uelo cursu circum uolant · septentrionalibus · bre...
humanibus · stellis · celi · cardinis
quae alia sydera · moreſ gerus circa cardinem pagenabus · Cuius uertices extremos · quos ...
illi sapientes
circa spera celi uolumur · poloſ nuncupant · glaciali rigore · & benef...
polus
Horum unus · a septentrione plaga · consurgens · boreus · Alter contra ...
polum australem
australis · uocat · quem incolentes · Sub ...

Vsa nominat · DE FIRMAMENTI ALTITUDINE CA...

esse nequeunt. qui iam mcælestibus desideriis conuer
santur. quę peccatorū pondera tolerant. qui carnis
suę uoluptatib; dediti. adhuc putredinis uermē portant. ℭ
me petrus ait. Si iustus uix saluabitur. impius et
peccator ubi parebunt. ℭ Hinc psalmista dr̄. Super
humū populi mei. spinę & uepres ascendunt. Quanto
magis super omē domū ḡ. dū ciuitatis exultantis. ℭ
humū quippe popli sui dns electorū omnium mentē
uocat. sup quas spinas & uepres ascendere phibę. q̄ nec
ipsam q̄q; ēe absq; punctionib; uitiorū uidet. Domus
uo gaudii ciuitatis exultantis ē. mens prauoꝝ. q̄ dum
uentura supplicia conspicere neglegit. mcarnis uolup
tatibus deseruiens mamitter hilarescit. Ait ergo. Super
popli mei spinas & uepres ascendunt. quanto
sup omē domū ciuitatis exultantis. ℭ Aesi
dicat. Si et illorum mitē una dēpmunt
cęlestis patriæ desideria affligunt. quib. culpis
ligati sunt. qui sine ulla formidine sē mcarnis uolup
tatibus relinquunt. ℭ Notandū uero in sermone suo
ptū baldach ordinē q̄ dicendi nrāē tenuit et
uitatis. qui hominē non uermē. sed putredinē. filiū
hominis ūmen uocat. Primus namq; humani gene
ris. homo non filius hominis. Ex quo quisquis
. non solū homo. sed filius quoq; hominis sunt.
go ex homine filius hominis ita exputredine
uermis. Vn[illegible] ex homine p[illegible]redo. filius
nis uermis [illegible] Primus quippe homo
mūmis. quia [illegible]p mortē putruit. ntam
ne nativita[illegible] uenit. Quia aūt filius est

Leipzig UB. Rep. II. f. 204

Winchester Coll. MS. 44. f. 216

Beatus uir qui inuentus est sine macula · & qui post aurū nō abiit · nec sperauit in pecunia & thesauris · Quis est hic · & laudabim̄ eum · fecit enī mirabilia in uita sua · Qui probatus est in illo & perfectus est · & erit illi gl̄a æterna · Qui potuit transgredi · & nō est transgressus · & facere mala · & non fecit · Ideo stabilita sunt bona illius in dn̄o · & elemosinas illius enarrabit omis̄ cœtus sc̄orum ·

Ps̄ · Benedictus dr̄ & pater dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i · qui benedixit nos in om̄i benedictione spirituali in cęlestib; in xp̄o · Sicut elegit nos in ipso ante constitutionē mundi · ut eē sc̄i & immaculati in conspectu eius in caritate · Qui p̄destinauit nos in adoptionē filioꝝ p ih̄m xp̄m in ipsū · secm̄ ppositū uoluntatis suę · in laudē gl̄ę gr̄æ suę · in qua gratificauit nos in dilecto filio suo · In quo habemus redemptionē p sanguinē eius remissionē peccatoꝝ secm̄ diuicias gr̄ę eius · quę sup habundabit in nobis · P ih̄m xp̄m dn̄m nr̄m ·

℣ illo tpr̄ · Dixit ih̄s discipulis suis · Ego sum uitis uera · & pat̄ mis̄ agricola est · Omnē palmitē in me non ferentē fructū · tollet eum · Et omnē qui fert fructū purgabit eū · ut fructū plus afferat · Iā uos mundi estis · p̄pter sermonē quē locutus sū uobis · Manete in me · & ego in uobis · Sicut palmes nō potest ferre fructū a semet ipso · nisi manserit in uite · sic nec uos · nisi in me manseritis · Ego sū uitis · uos palmites · Qui manet in me · & ego in eo · hic fert fructū multū · quia sine me nihil potestis facere · Si quis in me non manserit · mittetur foras sicut palmes & aresc̄et · & colligent eum · & in ignē mittent · & ardet · Si manseritis in me · & uerba mea in uobis manserint · q̄d cūq; uoluerit

℟ Deus famulum tuum dn̄e tibi supplicāda beatus hic huius cōfessor qui [illegible] nominis [illegible] extirpi predicator

Beatus iste qui immunis est sine macula & qui post aurū nō abiit
nec speravit in pecunie thesauris. Quis est hic & laudabim eum
fecit enī mirabil in vita sua. Qui probatus est sine ullo & perfectus
est & erit illi gl̄a eterna. Qui potuit transgredi & nō est transgressus facere mala & non fecit. Ideo stabilita sunt bona illius in dn̄o & elemosinas illius enarrabit omis̄ cetus sanctorum.

Ps. Benedictus dēs & pater dn̄i nr̄i ihu xp̄i. Qui benedixit nos in omni benedictione spirituali in celestib⁹ in xp̄o.
Sicut elegit nos in ipso ante constitutionē mundi ut essemus sc̄i & immaculati in conspectu eius in caritate. Qui p̄destinauit nos in adoptionē filiorū p ihm xp̄m in ipsū secm̄ ppositū voluntatis suę in laudē gl̄ę gr̄ę suę in qua gratificauit nos in dilecto filio suo. In quo habemus redemptionē p sanguinē eius remissionē peccatorū secm̄ diuitias gr̄ę eius quę superhabundauit in nobis.
P ihm xp̄m dn̄m nr̄m.

℣. illo tp̄r. Dixit ihs discipulis suis. Ego sum uitis uera & pat̄ mi agricola est. Omnē palmitē in me non ferentē fructū tollet eum. Et omnē qui fert fructū purgabit eū ut fructū plus afferat. Iā uos mundi estis. p̄pter sermonē quē locutus sū uobis.
Manete in me & ego in uobis. Sicut palmes nō potest ferre fructū a semet ipso nisi manserit in uite sic nec uos nisi in me manseritis. Ego sū uitis uos palmites. Qui manet in me & ego in eo hic fert fructū multū quia sine me nihil potestis facere.
Si quis in me non manserit mittetur foras sicut palmes & aridus & colligent eum & in ignē mittent & ardet. Si manseritis in me & uerba mea in uobis manserint quodcūq; uolueritis
p̄tis dabitur famulitium tuum deus tibi supplicando beatus ille huius propheta
qui [illegible] nomini deus [illegible] predicauit.

M. p. th. f. 216 recto

Lüneburg UB. Hdschr. 236

2° 12

Horn 6101a

Würzburg U.B. M.p.th.f. 236

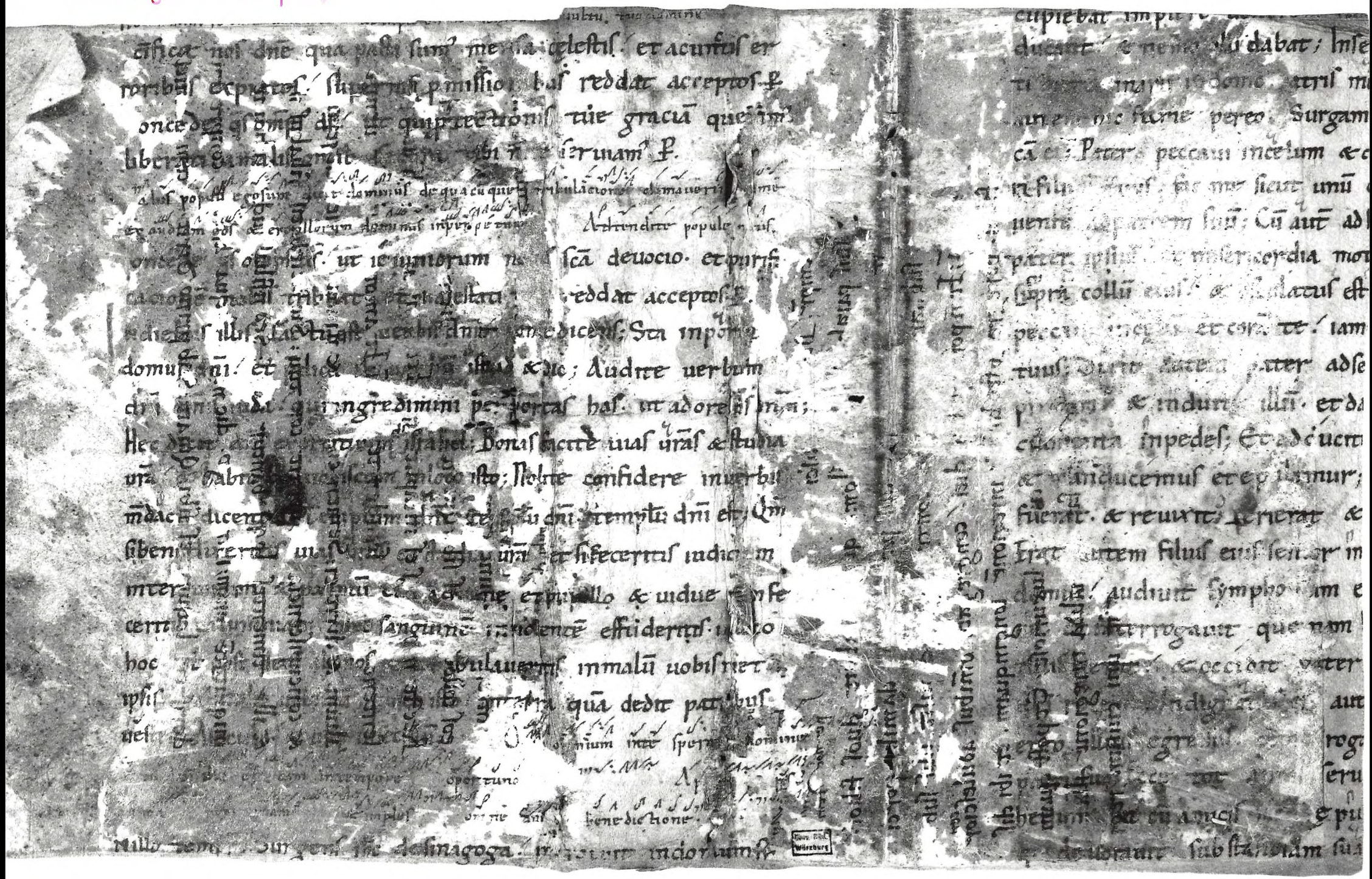

lis tui fuerit. nec post te resurrec tu rus sit. Sed & hec que non postulasti dedi tibi. Diuitias scilicet & gloriā. ut nemo fuerit similis tui in regibus. cunctis retro diebus. Si aute ambula ueris in uiis meis et custodieris pcep ta mea. et mandata mea. sicut am bulauit dauid pater tuus. longos faciam dies tuos. Igitur salomon e uigilauit. & intellexit quod esset somnium. Cūq; uenisset hierusalem. stetit corā arca foederis dni & obtu lit holocausta et uictimas pacificas. & fecit grande conuiuiū uniuersis famulis suis. Tunc uenerunt & duæ mulieres meretrices adregē salomo nem. steterunt q; corā eo. quarum una ait. Obsecro mi dne rex. ego & mulier hec habitabamus in domo una. & peperi apud eā in cubiculo. Tertia uero die postquā ego peperi. peperit & hec. Et eramus simul. nul lusq; alius in domo nobiscū. excep tis nobis duab;. Mortuus est aute filius mulieris huius nocte. dor miens quippe obpressit eū. Et consurgens intempesta nocte silen tio. tulit filium meum adlatere me ram. Respondit q; altera mulier; none tta. sed filius tuus mortuus ē. meus aute uiuit. E contrario illa dicebat. Non ita. filius quippe meus uiuit. & filius tuus mortuus est. Atq; in hunc modum contendebant corā rege. Tē rex ait. Hec dicit. filius meus uiuit & filius tuus mortuus est. & ista respon dit non. sed filius tuus mortuus est et filius meus uiuit. Ita te ergo rex. Afferte mihi gladium. Cumq; adtu lissent gladium corā rege. diuidite inquit infantem uiuū in duas partes. & date dimidiā partem uni. & dimidiā partem alteri. Dixit aute mulier cui filius erat uiuus adregem. Cōmota si quippe uiscera eius sup filio suo. Obse cro dnē date illi infantē uiuū. & no lite interficere eum. E contrario illa dicebat. Hec mihi nec tibi sed diuida tur. Respondens q; rex ait. Date huic infantem uiuum. & non occidatur. hec est enim [illegible] eius. Audiuit itaq; omnis israhel iudiciū quod iudicasset rex et timuerunt regem. uidentes sa pientiam dei ee in eo. ad faciendum iudicium. Erat aute rex salomon regnans sup omnē israhel. & hi principes

IIII

Würzb UB. M. p. th. f. 227, fol. 2a

qđ scisitat & rogat ut fiat. Senatusconsultū. qđ tantū senatores ppls
ndo decernunt. Constitutio uł edictū. qđ rex uł impator constituit ut
ett. Responsa sunt. que iurisc̄sultores respondere dnt̄ c̄sulentib; unde &
sponsi pudi dicta. Fuer̄ enī quidā prudentes. & arbitri equitatis. q̄ institu
ones ciuiles iuris cōpositas ediderunt. quib; dissidentiū lites c̄tentiones q̄. sopi
ri. Priuilegia aūt sunt leges puatorū. quasi puatę leges. Nam puilegiū inde
ctū. qđ in puato ferat̄. Omīs aūt lex aut p̄mittit aliq̄. ut uir fortis ducat
xorē. aut uetat ut sacratū uirginū nuptias nulli petere liceat. Aut punit.
qui cęlē fecerit. capite plectat̄. Finis aūt p̄miū. aut poena. uita moderat̄
humana. Factę aūt sunt leges. ut earū metu humana coerceat̄ audacia. tutaq;
int̄ impbos innocentia. & ipsis impbis formidato supplicio refrenet̄ nocendi
ibras. Fiat aūt lex honesta. iusta. possibilis. secm̄ naturā. secm̄ c̄suetudinem.
ię. loco. temporiq; conueniens. necessaria. utilis. Manifesta q̄q; ne aliquid
scuritatē in captionē c̄tineat. nullo puato cōmodo. sed p cōmuni ciuium
itate conscripta. DE FIGVRIS ACCENTVVM.

GVRE accentuū .x. sunt. que agrāmaticis puerbę distinctionibus
uunt̄. oxia. id Accent̄ linea acut̄. a sinistra parte in dexterā partē sursū
a fit. ita. Baria. id grauis linea. a sumo dexterę in sinistrā deposita fit.
Perispomine. id circūflexus linea de acuto & graui facta. exprimit̄.
Macros id longa. iugula iacens ē ita. ⊢. Brachin id breuis pars ē
li inferioris. iacens ita. ∪. Ysin id coniunctio. quia duo ūba conectit.
ta iugula uersui. circūflexa fit ita. ∩. Diastole. id disiunctio
contrario separat. dextra pars cir culi. supposita uersui. fit ita.
Aposthrophos. pars ītē cir culi dextra. & ad sumā litera adposita.

Vicia apud grāmaticos illa dicunt̄. que in eloquio cauen
hęc. barbarismus. solecismus. acyrologia. cacenfaton.
corruptio uni uerbi. Solocecismus. compositio uiciosa
non ppia dictio. ut liceat speare umenti. Spriū aūt
non speare. & gramineo in campo. Spriū est gramu
grammeū. Cacenfaton. dictio obscena. t incōposite so
mū arrecti dictis. incōposita. ut uuuat ire. & uic
enim cōpositio fiunt ab ea syllaba incipere. que supu
quolibet m incōposita dictio pferat̄. cacenfaton dr̄.
uni uerbi supuacua ad plenā significationē. quale
aruorū cultus & sidera cęli. Neq; enī alibi nisi in cęlo
adiectio plurimę uerborū supuacua. ut uuuat ru
n sit aliud uuuere. quā non mori. Macrologia ē. i
cessarias cōprehendens. ut legati non impetrata pa
domū reuersi sunt. Tautologia. id eloquiū. ut si fau
aura æherea. neq; adhuc crudelib; occupatū umbri
una res ē. q crebro sermone adnunciata. Celipsis ē
quo necessaria uerba desunt. ut cui pharetra ex a
Tapinosis ē humilitas status magnę rei dictis inf
ri nantes in gurgite uasto. gurgit̄ posuit p mare.
cōpositio. ut uersaq; iuuenci terga fatigam̄ hasta.
dictio. q̄ fit. aut p casū accusatiuū. ut illud ..ion
Aio te eacida romanos uincere posse. in quo non ē c
straueritt̄ cē uictore. fit & p incertā distinctionē.

Bamberg UB. M. p. th. f. 239

Würzb. UB. M.p.th.f. 239

…acidas. aut ferri. aut oculos. aut multū. De

…latus transformatio dr̄. qui METAPLASMOS;

…ucessiuē & licentiā poetarū. cui species iste sunt.

…no ubi. ut nato pgnato. Vt epenthesis appositio in me

…tio in finē. ut afferesis abscisio de principio dictionis.

Syncope abscisio de medio. ut forsan p forsitan. Apocope

…p satis. Ectasis pductio contra naturā. ut exegerē

correptio contra naturā. ut urbē q. fide. nā cū prima

…eresis discissio unī syllabę in duas facta. ut diues pri

…inalise congeminatio duarū syllabarū in unā. ut fe

…e collisio uocaliū adiuncta uocalibus. ut. atq. ea di

…sis collisio ēsonantiū cū uocalibus. ut multū ille &..

…to. Antithesis contraposito literę p alia littera.

…p illi. Metathesis transpositio literę. ut tymbre p

…i & figuras hoc ē latinā & pfectā elocutionē. mēta

…nuno sermone fit ratione uiciosa. Item inter solecismū

…monū conexionē. figura ē quę fit contextu sermonū

…etaplasmi & scemata media fit. & discernunt peritia

…id ornatū. De SCEMATIBVS;

…ū eloquii figurę interpretant. quę fiunt in uerbis

…structionū formas. ppē eloquii ornamentū. Haec

…ras. ista inuenimus. Elempsis ē psūptio. ubi

…ponunt. Vt unica reges ingenti mole latinus. De

…a reges moenia mole. & statā …ere qd sequit. p

do uocata. quia scripta ē. Mos autē. longa consuetudo ē. de moribus ut

tamunde. Consuetudo autē ē. ius q̄dam moribus institutū. q. p lege suscepti

cū defuit. nec differt. scripturā a ratione consistit. quando & legē ratio

cōmendat. Verbi si ratione lex constat. lex erit. Ime lex q̄d ratione ēstu

dūnauit. quę religioni congruat. qd disciplinę cueniat. qd saluti, pfi

Vocata autē consuetudo. qd in cōmuni ē usu. Ius naturale ē. quod cunc

aut gentiū. Ius naturale ē cōmunis nationū. eo qd ubiq. instinctu na

re. nō constitutione aliq̄ habē. ut uiri & femine coniunctio. liberor sus

sio & educatio. cōmunis oīm possessio & oīm una libras adquisitio

quę celo terraq. mariq. capiunt. Item depositę reū & cōmendate pec

restitutio. uolentę p uim repulsio. Nam hoc aut siqd huic simile ē. nu

nuisti. & naturale equū q. habē. Ius ciuile ē. qd quisq; pplis aut ciuitas

ppū humana diuinaq. causa ēstituit. Ius gentiū ē. sedū occupatio. edifi

muntio. bella captiuitatis. seruitutis post limina foedera pacis. iuduc

legatorū. non uiolandor religio. conubia inter aliegenas phibita. & inde u

gentiū. qd eo iure oīs fere gentes utunt. Ius militare ē. belli inferen

lemnitas. foederis nexus faciendi. signo dato egressio in hostē. & cōmissio

signo dato receptio. Item flagicii militaris disciplina. si locus deseratur.

stipendia. modus. dignitatū gradus. pmia. honor. uelum cū corona &

ques donant. Item prede discissio. ex pson̄arū qualitatib; & laboris. m

diuisio. ac principis portio. Ius publicū ē. in sacris & sacerdotib; & h

stratibus. Ius quiritū ē. ppe romanor. qd nulli tenent nisi

priuat. id romanū tamq̄ de legitimis hereditatib; deerationib

tutelis. de usucapione. q̄ iura apud nullū aliū ppm reperiunt.

7v

2v

Indus 3

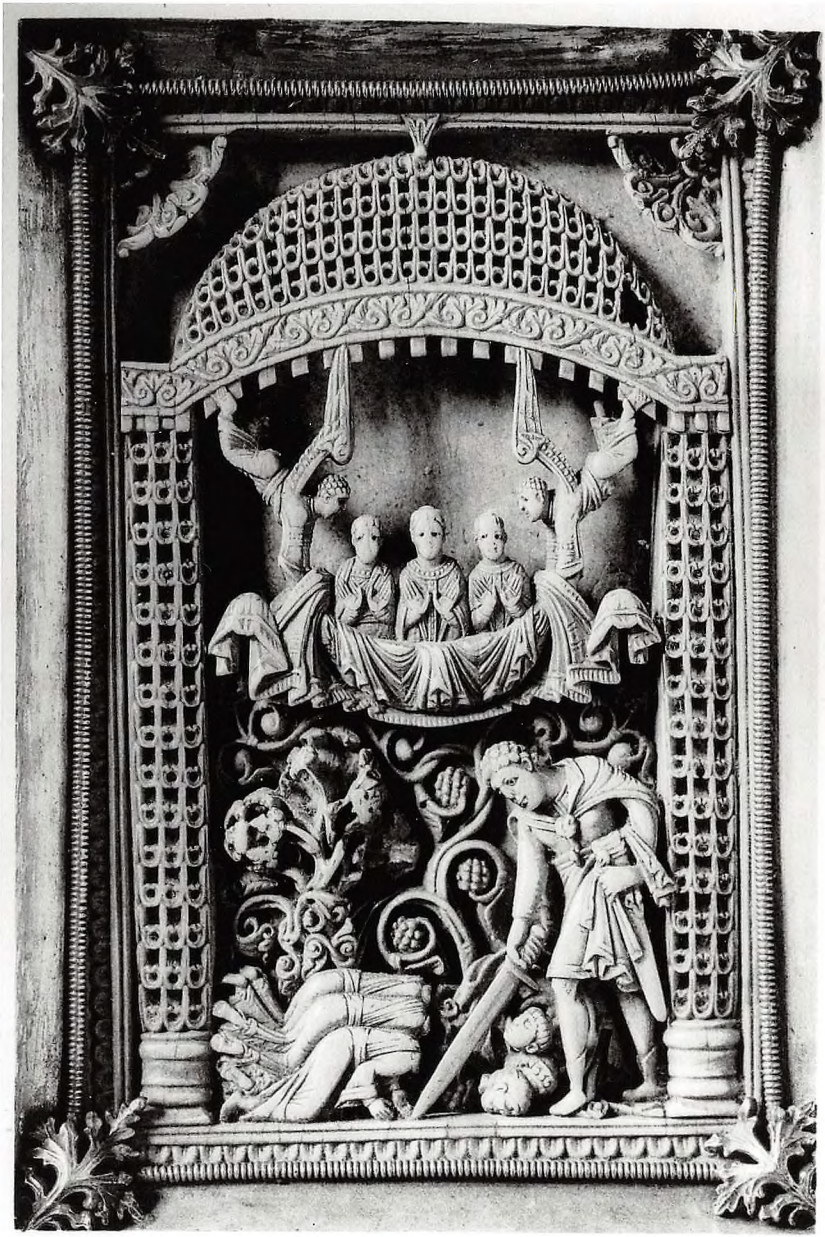

Wien, UB I.b Kg. 1a

BILDARCHIV FOTO MARBURG
IM KUNSTGESCHICHTLICHEN INSTITUT
DER PHILIPPS-UNIVERSITÄT MARBURG
D-35004 MARBURG · POSTFACH 1460
TEL. 06421/283600 · FAX: 06421/283910

ARCHIVNUMMER: E.U.001

REPRODUKTION UND VERÖFFENTLICHUNG NUR MIT
GENEHMIGUNG UND URHEBERVERMERK DES ARCHIVS
BELEGEXEMPLAR AN: BILDARCHIV FOTO MARBURG

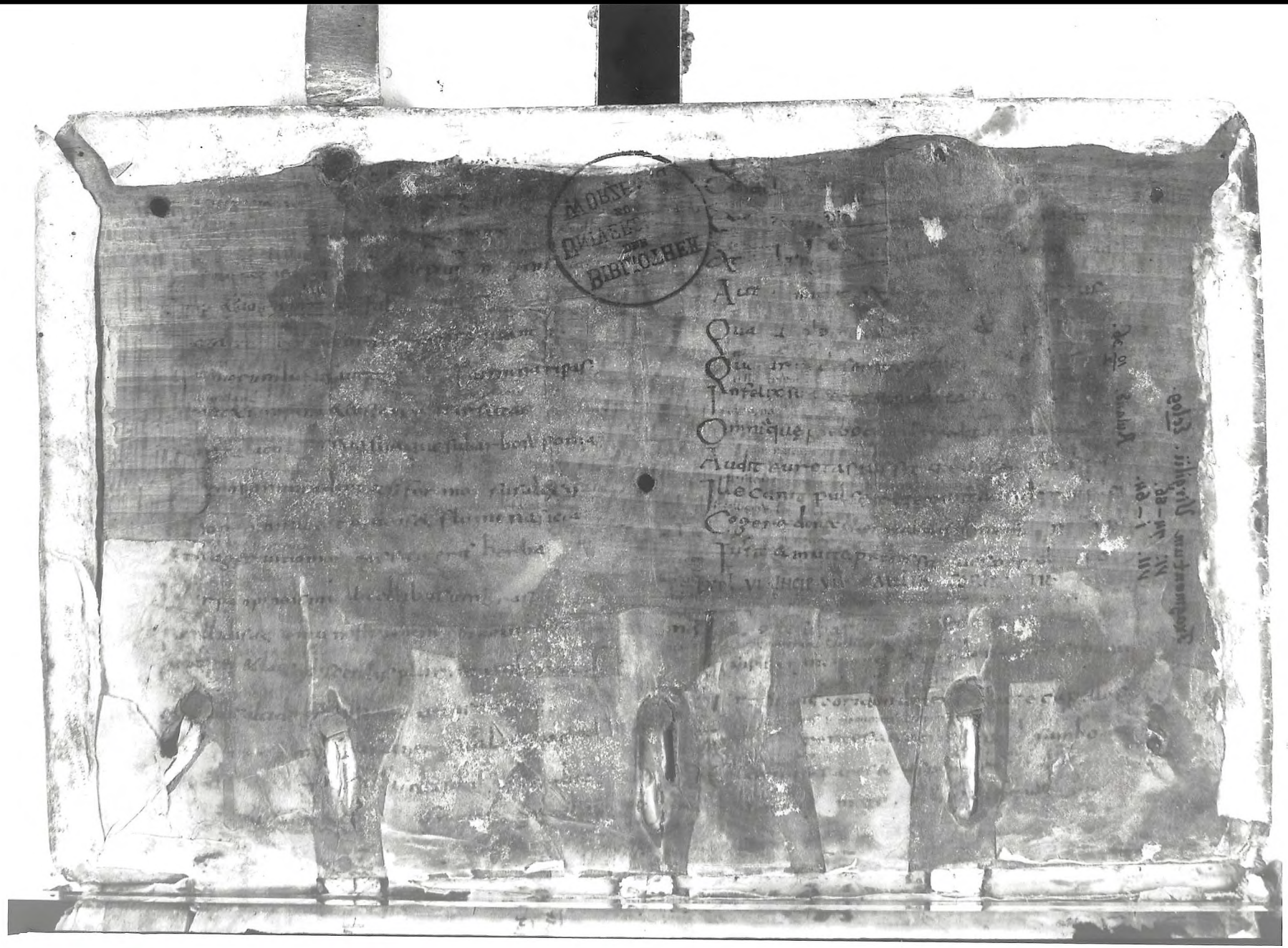

Würzburg UB., M.p.th.q. 16, Innendeckel hinten, Leimabdruck (seitenverkehrt)

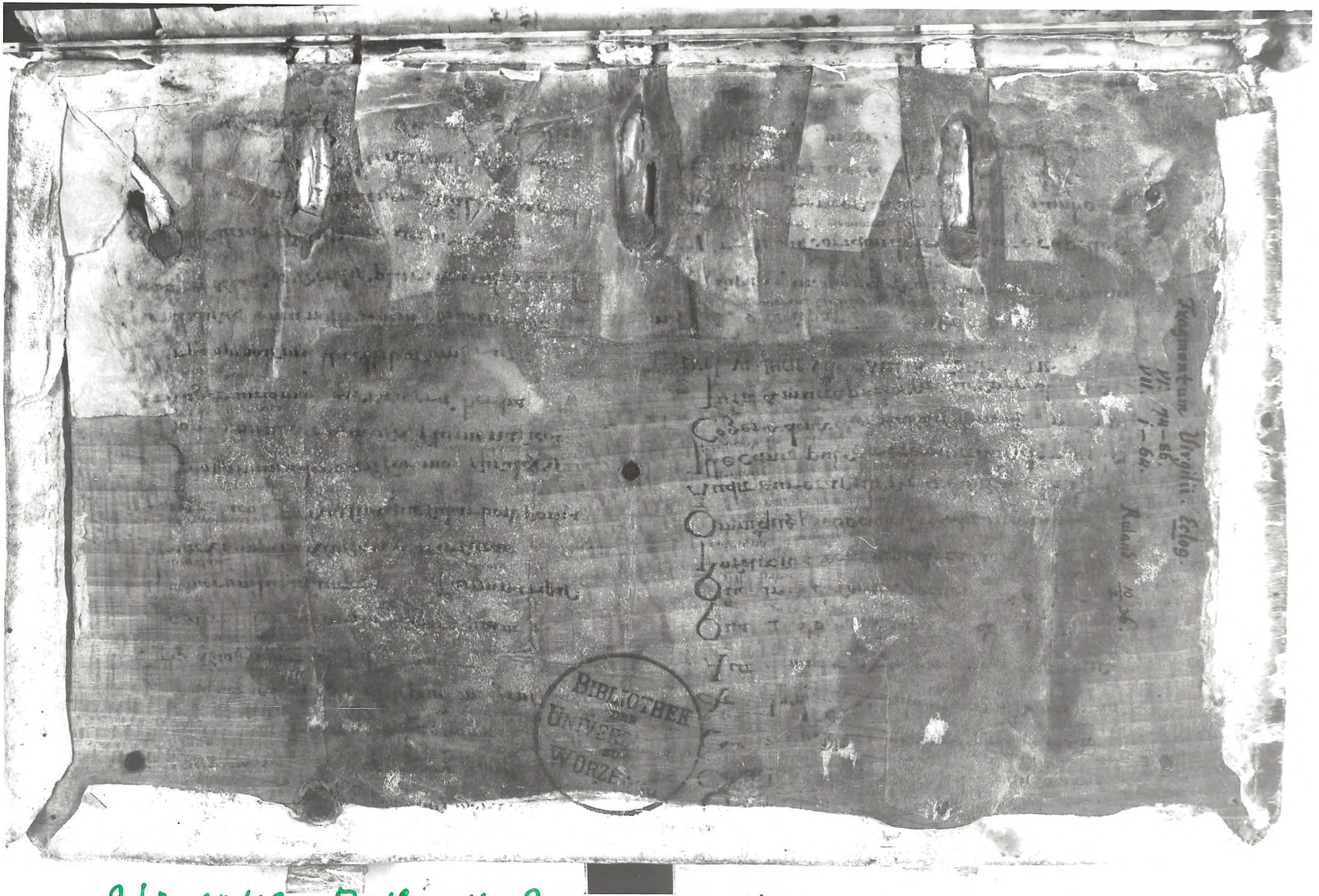

Würzb. UB. Mp th q. 16, Innendeckel hinten

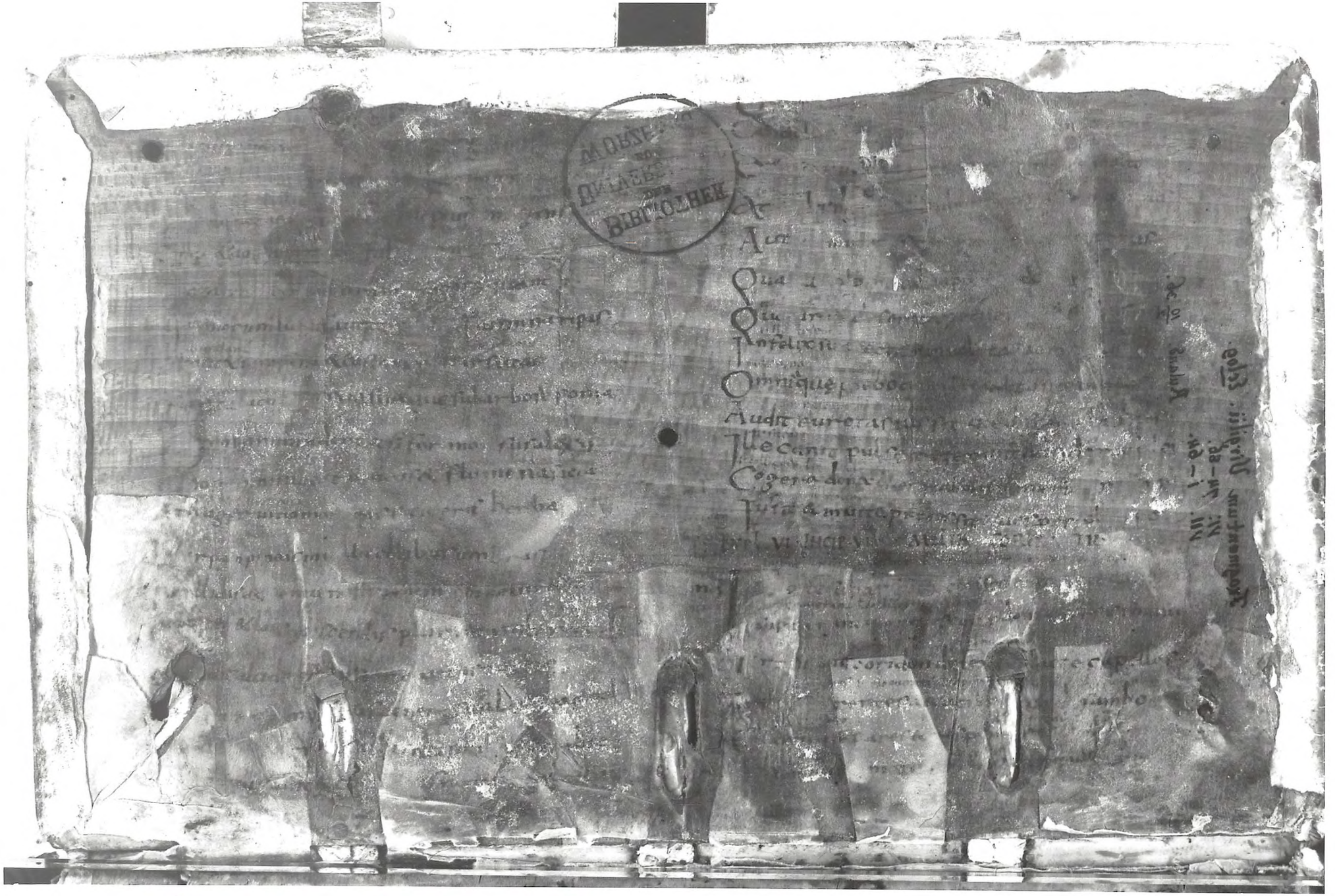

Würzb. UB. Mp th q. 16. Innendeckel hinten

Virgil. H. p. H. 9. 16

Virgil. Bucolic. Eclog. VI. 74 — VII. 64.

Würzbg UB. M. p. th. q. 16

Aspicio ille ubi me cum audit occurrit inquit.
Huc adsis melibee capris salua dixi.
Et siquid cessat pocius requiescite subambra.
Huc ipsi potum uenient per prata iuuenca,
Hic uiridis tenera prelabetur arundine ripas
Vina tuus que sacra resonant de uinea quercu,
Quid facerem neq; ego alcippen nec phillida habebam
Oppilio & pabule domi quadre lactis ouesq;
Et recta mecum cornaret ad ubera uacca
Et certamen erat corydon cum thyrside magnum
Posthabui tamen illorum mea seria ludo.
Alternis igitur contendere uersibus ambo
Cepere pastores musae meminisse uolebant
Hos ego uersiculos feci tulit alter honores
Nimpue nostre amor habet hic nec sanus amori
Quale meo code concedite proxima phebi
Ne forte indigne ferat ille facitis nos non possimus omnes
Hic gutta sacrapere debet fistula pinu
Pastores hedera crescentem ornate poetam
Arcades inuidia rumpantur ut ilia codro.

Aut mulcere alacres laudando carmine cantus
Cingite ne uincto crescat malignus ocellus
Saepe caput hoc pressit parra
Et mea mors acri conuincat carmina morte
Si prorsum hoc fuerit lucem marmorea
Punice fabisque rare uincta cortice
Simul lactis & baccare
Exspectate fatest consores pauperis horti
Nunc te mater morsumpte per sacra
Si tua grege supplex Arcas
Nerine glacie chrismate mulcebor
Candidior regnis sedata forma sior alba
Cum primum pasti repetent
Siquis eo donus habere
Immo ego sardam uidear
Horridior rusco proiecta
Sin huius nec tu
Ipse nymphas si quis pudor
Misce si fomes & rore

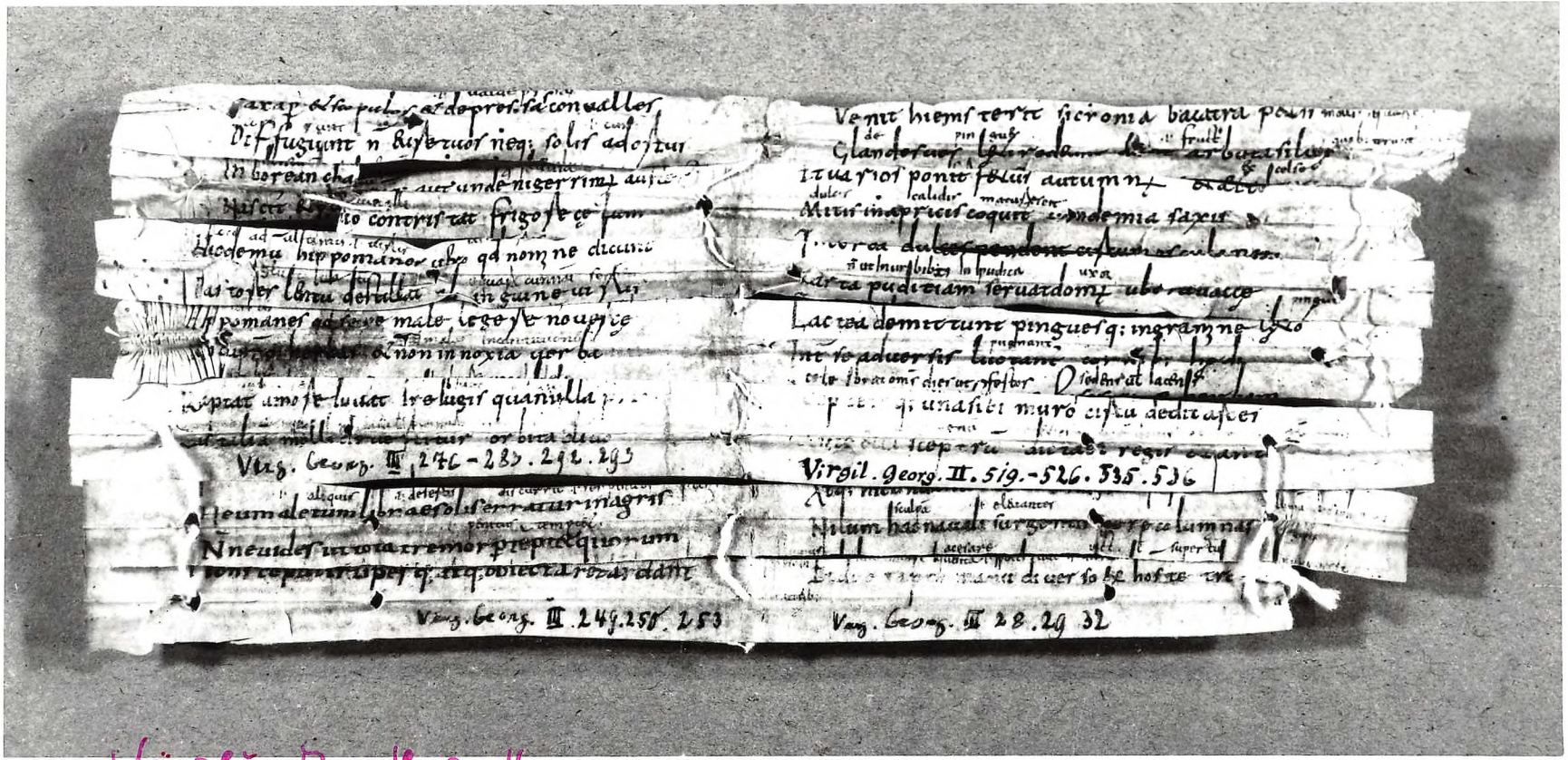

Virg. Georg. III. 246-283. 292. 293

Virg. Georg. III. 249. 258. 253

Virg. Georg. III. 28. 29. 32

Virgil. Georg. II. 519-526. 535. 536

Winzeö 12.p.th.9.16

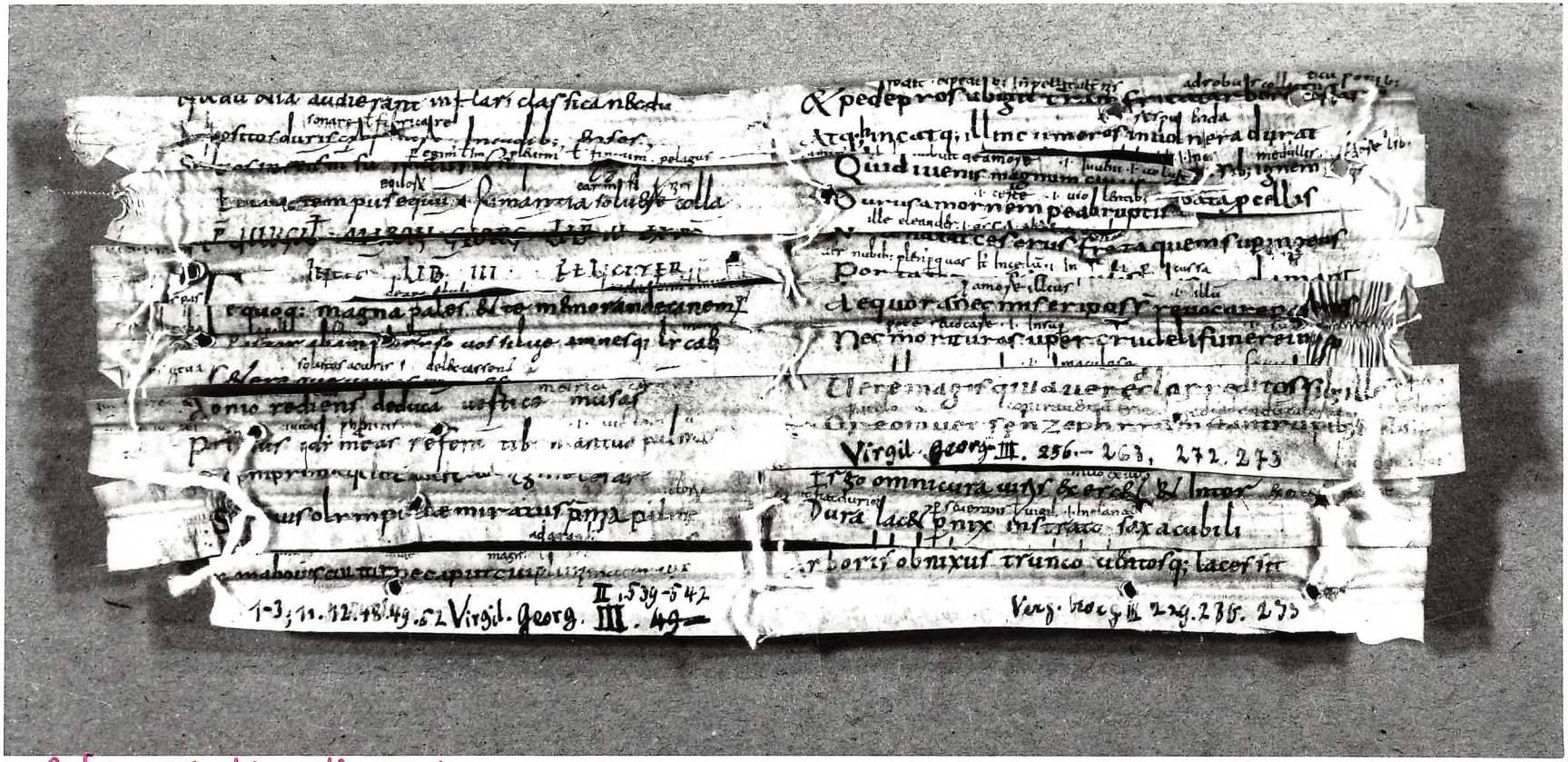

Würzb. M. p. th. q. 16

Würzbg UB. M.p.th.qu. 16

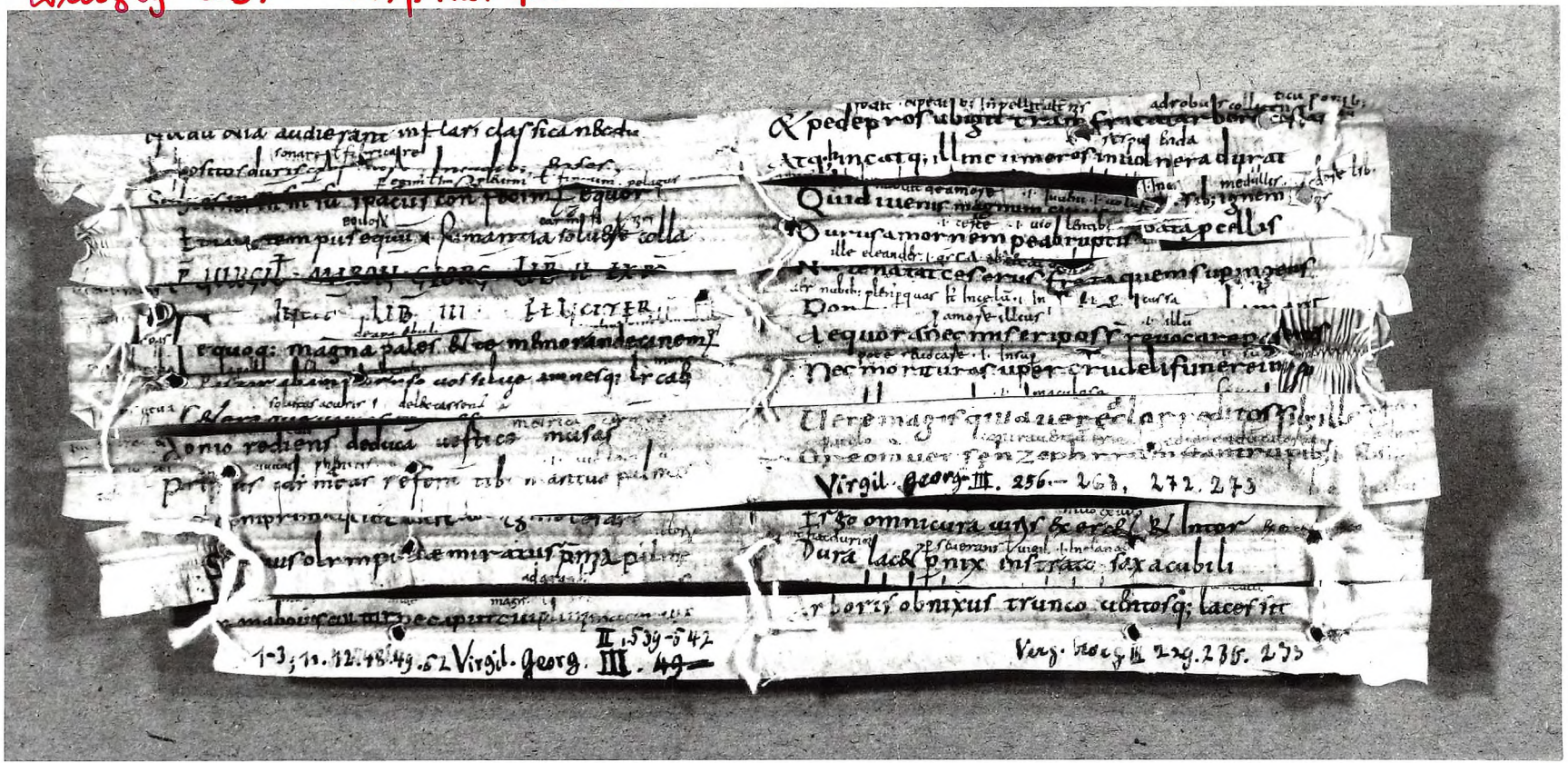

Cūq; p̄ oratiōnes beat̄ palemon accessisset ad mēsā uidisset
q; oleū cū sālib; apparatū. fricans manib; frontē & ubā
fundens lacrimas ait. Dñe mis crucifixus ē. et ego nē oleū
comedā. Cūq; rogaret eū pachomius ut q̄d ceco p̄ceperat.
nullatenus ad q̄euit. Tē p more sal & panis allat̄ ad mandu
candū partē cēsedit. Quē sencē crucis xp̄i signo sicut
cōsueuerat benedicens. cybū utriq; supposuit. dīno grās
ut par fuerat humilit̄ exibentes. Vna uō die cū u
gilantes simul accenderent ignē. q̄dā fr̄ sup uenies.
apud eos manere uoluit. Quicū susceptū cēpit int̄ uba ut
fieri solet erupit & dixit. Si q̄s ē fidelis exuob̄ stet sup
hos carbones ignis. & oratiōnē dīnicā sensim lentiq; p
nuncias. Quē beat̄ palemon intellegens supbię tumo
re deceptū. cōmouit dicens. Desine fr̄. ab hac insānia.
nefale q̄d ulterius loq̄ris. Qui correptione seni nō solū
nō p̄fecit in melius. sed plus elatione mēs inflat̄. sup ignē
stare cepit audacter. nullo sibi penit̄ īperante. Erat q;
conspicere. q̄m eo operante inimico generis humani &
dīno p̄mit tenente. neq; quā p ustus fuerit ignis actenus. Hoc
ipsū uō q̄t gesserit impune ad augmētū p̄fecte eius insanie.
sed m q̄t scriptū est. ad pranos pranas uias mittit dīs.
Hoc itaq; cū fuisset factū. postera die idē fr̄ mature
p̄ficiscens. a cuelut eis expbrans. a iebat. Vbi ē. ista
fides. Post nō multū uō tēporis cernens diabolus eū
sibi pomia mancipatū & facile ad quę uellet faci
nora posse eū cōpelli. transfiguraut se in mulierē

Würzbg UB. Mp th q. 16. fol. 6v

Cūq; p̄ orationē beat̄ palemon accessisse ad mēsā uidisse
q; oleū cū sālib; apparatū fricare manib; frontē & ubā
fundēs lacrimas aīt. Dñe mē crucifixeus ē. et ego nē oleū
cōmedā. Cūq; rogaret eū pachomius ut q̄d ecce p̄ceperat
nullatenꝰ adq̄euit. Tē p̄more sāl & pamsallat. admandu
-candū parū cēsedet. Q. uē sēnce crucis xp̄i signo sicut
cōsueuerat benedicēs. cēbū utriq; sūpsert. dño grās
ut par fuerat humilit̄ exibentes. Vna ū cheru cū u
-gilantes simul accenderent ignē. q̄dā fr̄ sup uenien s.
apud eos manere uoluit. Quicū susceptē cēt. īnt ūba ut
fieri solet erupit & dixit. Siq̄s ē fidelis exuob stet sup
hos carbones ignis. & oratiōnē dñicā sensim lentcq; p
nunciat. Quē beat̄ palemon intellegens supbię tumo
-re deceptū. cōmouit dicens. Desine fr̄ ab hac insānia.
netale q̄d ulterius loq̄ris. Qui correptione sen̄ nō solū
nō p̄fecit in melius. sed plus elatione mēs inflat. sup ignē
stare cepit audacter. nullo sibi penit̄ īperante. & rat. q;
conspicere. q̄m eo operante inimico generis humani. &
dño p̄mittente. neq̄quā p ustus fuerit ignis. attractū hoc
ipsū ū q̄t gēsset impune ad augmētū p̄fecit eius insaniae.
sec̄m q̄t scriptū est. ad prauos prauas uias mittit dñs.
Hoc itaq; cū fuisset factū. postera die idē fr̄ mature
p̄ficiscēs. a cubitū eis exp̄brans. aiebat. Vbi ē iūra
fidēs. Post nō multū ū tēporis cernens diabolus eū
sibi pomia mancipatū & facile ad quę uellet faci
-nora posse eū cōpelli. transfiguraūt se in mulierē

M. p. th. q. 16

dñi ꝛ solita ꝗrarū actione benedicens. Consue-
uerat ꝙq; ſẽsus ꝑcul amon aſterio suo causa
orationis ad locā remotiora discedere. Qui cū
ex inde reuerteret. in mundi ſpē illudentes.
frequēt eū facto uel uerbo ordine ꝓcedebant.
exortantes alt ad alterū q̄si ante iudicē di-
rectis agminib; ac dicentes. Date locū homi-
ni di. Pachomius aut spe aꝑi redēptoris armā-
tus. sperneb at eorū ridiculosa figmenta. ac ſi ca-
nū latratus impiissimos deputabat. Qui
magnā uim cōsiderantes instantiā. q̄ nullo
ꝓrsus tantis luctaminib; frangeret ur.
irruunt sup eū magno cumeo cōglobati. q̄
cū cū dantes ei habitaculū. uisi illud a
fundamento euellere. ita ut putaret ſe ſo-
cū penit⁹ fuisse collapsū. Qui manens in-
trepidus. cōsuetā cythara spiritalis ꝓlec-
tri modulatione pulsabat. ingenti uoce de-
cantans. Dñe ñr refugiū & uirtus. adiutor
in tribulationib; q̄e inuenerūt nos nimis.
Propterea ñ timebim⁹ dū turbabit⁹ terra.
Quo ꝓsallente, ꝓtin⁹ est facta tranquilli-
tas. & impetus inimicorū uelud fumꝰ euanu-
erunt; paululū q̄dē recedentes sut ca-
nes. Qui cū fatigati fuerint. ad ꝓsens uiden-
tur abscedere. sed impudentiores ꝓstea

Würzb. U.B. M.p.th.q. 16, fol. 12a

dñi usolita grarū actione benedicens. Consue-
uerat qq; sēsuis ꝑcul a mona sterio suo causa
orationis ad loca remotiora discedere. Qui cū
exinde reuerteret. immundi spūs illudentes.
frequentē eū facto uelud ordine ꝑcedebant.
exortantes alt̄ ad alterū q̄si ante iudicē di-
recti agminib; ac dicentes. Date locū homi-
ni dī. Pachomius aut̄ spe xp̄i redēptoris arma-
tus. spernebat eorū; ridiculosa figmenta. ac sic; cat
nū latratus in peritissimos deputabat. Qui
magnā uim cōsiderantes instantiā. q̄ innul-
lo ꝑsus tantis luctaminib; frangeretur.
irruunt sup eū magno cuneo cōglobati. &
circūdantes ei habitaculū. uisi sē illud a
fundamēto euellere. ita ut putaret se ꝑ lo-
cū penit9 fuisse collapsū. Qui manens im-
trepidus. cōsuetā cytharā spūalis plec-
tri modulatione pulsabat. ingenti uoce de-
cantans. Dñs nr̄ refugiū & uirtus. adiutor
in tribulationib; que inuenerūt nos nimis.
Propterea non timebim9 dū turbabr̄ terra.
Quo psallente, ꝑtin9 est facta tranquilli-
tas. & impetus inimicorū uelud fumus
euanuit; paululū q̄ de recedentes, sut ca-
nes. Qui cū fatigati fuerint. ad p̄sens uiden-
tur abscedere. sed impudentiores ꝑsto-

M. p. th. q. 16

Incipit prologus Hieronimi
pbri in Regulam Sci
Pachumii abbatis. Ab
ipso beato Hieronimo
de greco in latinum
translatam.

VAMVIS
Acutus gladius
et leuigatus. si diu in va
gina conditus fuerit
sordescit rubigine.
& splendorem
pristini decoris amittit. Unde & ego meren
sup dormitione scē & uenerabilis paule. ñ q
contra pceptū apli facerē. s. quo multoꝝ illius
morte refrigeria suspirarē. Accepi librū ab
homine di siluano pbro mihi directos. quos
ille alexandriā missus. susceperat. ut in unū
gerē transferendos. Audebat enī. qđ in thebaicis
cenobiis. & in monasterio methano. qđ de cano
po in penitentiā felici nominis cuersione mu
tatū ē. habitarent plurimi latinoꝝ. q ignora
rent egy'ptiacū grecūq; sermonē. quo pachumii
& theodori. ac sy'ri. pcepta ēscripta sunt. Qui
primi p thebaidē & egy'ptū cenobioꝝ fundamenta
iecerunt. iuxta pceptū di & angli. qui a do
sub hanc ipsā institutionē missus fuerat.
taq; quia diu tacui. & dolorē meū silentio
deuorarā. Arguebant aū missi ad me leonty

Wien Nationalbibl. Mss.q. 16, f. 21r

Incipit ꝓlogus Hieronimi
ꝑbri in Regulam Sci
Pachumii abbatis. Ab
ipso beato Hieronimo
de greco in latinum
translatam.

VAMQVIS
Aeneus & ladus
& leuigatus. si diu in ua
gina conditus fuerit
sordescit rubigine.
& splendorem
pristini decoris amittit. Unde & ego merens
sup dormitione scē ꝑ uenerabilis paule. nō q
contra ꝓceptū apli facerē. s. quo mutor illius
morte refrigeria suspirarē. Accepi librō ab
homine di siluano ꝑbro mihi directos. quos
ille alexandriā missus. susceperat. ut in unum
gerē transferendos. Aiebat enī. qđ in thebaicis
cenobiis. & in monasterio methano. qđ de cano
po in pententiā felici nominis cuersione mu
tatū ē. habitarent plurimi latinoꝝ q ignora
rent egy̆ptiacū grecūq; sermonē. quo pachumii
& theodori. ac syri. ꝓcepta ēscripta sunt. Qui
ꝑmi p thebaidē & egy̆ptū cenobioꝝ fundamenta
iecerunt. iuxta ꝓceptū di & angli. quia do
sub hanc ipsā institutionē missus fuerat.
taq; quia diu tacui. & dolorē meū silentio
deuorarā. Arguebant aūt missi ad me leonas

M. p. th. q. 16

Audito ū signo surgant. ⁊ lotis manib⁹ eant in eccl̄iā. faciantq; orat̄. ⁊ postea dicant letanī. p̄ea dicant missā. Post missā pulset⁹ signū ad nonā. ⁊ iterum faciant orat̄. Tē eant seruitor⁹ in refector⁹ mixtū accipe. Deinde pulsato signo minore. cantent nonā. Post nonā. eant in refector⁹. Post uesperā aū eant in dormit̄. ⁊ discalcient se. ⁊ induant nocturnale⁹ suū. Cū ū fuerint infantes inclaustro. pulsēt custos signū. ⁊ faciant officiū mortuor⁹. Postea prior cymbalū sonet. ⁊ eant in refector⁹ bibere. et deinde ad collationē. Ad xii. aū lectione⁹ post prandiū eant dormitum. ⁊ hoc agatur usq; ad kalendas octobris. Explicit ordo scm̄ Morem Urniacensium Monach⁹.

SERMO sci AVGVSTINI epi.

FRATRES KMi celebra uimus hesterna die natale quo rex martyrum natus ē mundo. hodie celebramus natale quo p̄micerius martyrū migrauit ex mundo. Oportebat q; ut p̄mo immortalis. pro mortalib⁹ susciperet carnē. et sic mortalis immortali conderet mortē. Et ideo natus est dn̄s ut morer ē pseruo. ne seruus timeret mori pro dn̄o. Natus ē xp̄c interrit. ut STEPHANVS nasceret ē inc̄elis. Ingressus ē dn̄s mundū. ut STEPHANVS ingrederet ē c̄elū. Altus ad humilia descendit. ē humilis ad alta ascendit. Filius dei factus ē filius hominis. ut filios hominū faceret filios dei. Fecit xp̄c miracula.

Würzb UB. M.p.th.q. 16, fol. 68v

Audito ū signo surgant. ⁊ lotis manib' eant in eccl̄iā.
faciunt; orat̄. ⁊ postea dicant letanī. p'ea dicant
missā. Post missā ⁊ pulset' signū ad nonā. ⁊ iterum
faciunt orat̄. Sē eant seruitores in refector̄. mictū
accipe. Deinde pulsato signo minore. cantent nonā.
Post nonā. eant in refector̄. Post uespera. aī eant in
dormit̄. ⁊ discalcient se. ⁊ induant nocturnale suū.
Cū ū fuerint infantes inclaustro. pulset custos
signū. ⁊ faciant officiū mortuoꝝ. Sextā prior
cymbalū sonent. ⁊ eant in refector̄ bibere.
& deinde ad collatione. Ad. xii. aī lectione.
post prandiū eant dormitum. ⁊ hoc agatur
usq; ad kalendas octobris. Explicit ordo
secūm Merum diuersitatem monachi.

SERMO SCI AVGVSTINI epi.

FRATRES KM celebra
uimus hesterna die natale quo rex mar
tyrum natus ē mundo. hodie celebramus
natale quo primicerius martyrū migrauit
ē mundo. Oportebat q̄ ut primo unmortalis pro
mortalib' susciperet carnē. et sic mortalis immor
tali conderet mortē. Et ideo natus est dns ut
moreret pseruo. ne seruus timeret mori pro
dno. Natus ē xpc interrus. ut STEPHANVS
nasceret in celis. Ingressus ē dns mundū. ut
STEPHANVS ingrederet celū. Altus ad hu
milia descendit. & humilis ad alta ascendit.
Filius dei factus ē filius hominis. ut filios ho
minū faceret filios dei. Fecit xpc miracula.

M. p. th. 9. 16 68v

eum mereamur imitari
per dnm nrm ihm xpm
filium tuum qui tecum uiuit
& regnat in scta scorum agmina
decenter agni pudici stolis albis post transitum
maris rubri a pharaone carnalis principe
Cui sacrii corpusculu mare crucis corrudu cruore
posco gustando uiuimus deo Deus oblata est
tecti pasche uespere ade uastante angelo exercitu
de diuissimo pharaonis imperio Iam paschanostru
xps est q immolatus agnus est sinceritatis azimacarum
O uere digna hostia p qua fracta sunt tartara redemta
plebs captiuata redit ad ante premia Cui surgit
xps tumulo uictor redit de barathro triumphans
cruentis unculos post se trans paradysum Qs auctor
omniu in hoc paschali gaudio ab omni mortis
tui defendat populos Qui t dns q sum trinus et
amoris tui cu patre sco spu i sempiterna
secula a- O F N

nirent· minis trans eis uectū & regimentū
P̄ dies xxx· requirit ab alexandro Ut
tribū ei & q̄ xp̄iani ceū Tertius igit̄ a
quodā tribuno torquato· missus ē p̄ridu
um in custodiā mamurtini· & uinct̄
p̄sentat alexandro Quē uidens alexander
iussit solui Cui ait Sic amens factus es
palmati ut deseras deos· & queras hominē
mortuū Int̄ alia respond palmati
F ecī quasi infelix· modo autē cognoui q̄
uerū ē Tunc alexander tradit eū
cuidā senatori simplicio· ut reuocaret
eū ad cultura deor· mollib· uerbis Sed
palmati iteratis orationib· & cuiq; us
studens ñ cessabat lacrimis dñm
patrē omipotentē & dñm ihm xp̄m
filiū ei deprecari Ueniens aūi adeū qui
dā felix nomine rogabat eū pro uxore
sua· que iam quatuor annis iacebat ęgra
Bi eū palmatius p̄sente uxore simplicii
scami familia cepit intenta & cū lacri
mis orare cepit Ne dñe oīm illuminasti

Würzb UB. J.t.f. 501. Spiegelvors.

Würzb. U.B. J. t. f. 501. Spiegel v.